

Årsredovisning 2022

Årsredovisningens undertecknande

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Sundbyberg den 22 februari 2023

Mikael Ribbenvik
Generaldirektör

Innehåll

Förord	9
Inledning	11
Inlämnande av årsredovisning	11
Årsredovisningens uppbyggnad	11
Redovisning av information	11
Bedömning och redovisning av resultat	11
Förändringar i denna årsredovisning.....	12
RESULTATREDOVISNING.....	13
1. Resultatbedömning av mål och uppdrag i instruktion och regleringsbrev.....	14
1.1 Sammanfattning	14
1.2 Använda medel från EU-fonder för att finansiera och utveckla den egna verksamheten.....	14
1.3 Vistelsetid i mottagningssystemet.....	14
1.4 Samhällsintroduktion för nyanlända.....	15
1.5 Tillståndsärenden.....	15
1.6 Medborgarskapsärenden.....	16
1.7 Förvarsverksamheten	16
1.8 Självmant återvändande	16
1.9 Rättslig kvalitet	16
1.10 Service och tillgänglighet.....	17
1.11 Likvärdig behandling.....	17
1.12 Ersättningar till kommuner, regioner och apotek.....	18
1.13 Bidrag till brottsbekämpning	18
1.14 Felaktiga utbetalningar till asylsökande.....	18
1.15 Internationell verksamhet	18
1.16 Vidarebosättning.....	19
1.17 Migrationsverksamheten vid utlandsmyndigheterna	19
1.18 Asyl-, migrations- och integrationsfonden	19
2. Intern styrning och kontroll.....	21
2.1 Inledning.....	21
2.2 Utvecklingsarbete	21
2.3 Information om Migrationsverkets centrala risker	21
2.3.1 Risk för förlust av kompetens	21
2.3.2 Risk för korruption vid rekryteringar	21
2.3.3 Korruptionsrisker kopplade till brister i metodstöd till chefer.....	22
2.3.4 Risk för informationssäkerhetsbrister	22
2.3.5 Risk för felaktiga utbetalningar	22
2.3.6 Risk att den digitala transformationen inte genomförs enligt förväntningar och enligt plan.....	22
2.4 Informationssäkerhet	23

3. Ekonomi	25
3.1 Migrationsverkets totala budget.....	25
3.2 Ekonomiskt utfall utgiftsområde 8 – Migration	26
3.2.1 Ökade kostnader för drift och förvaltning samt personal.....	26
3.2.2 Ökade ersättningar till kommuner och regioner samt utgifter för skyddsökande ökade med anledning av kriget i Ukraina.....	27
3.2.3 Återvandring och anhörigresor	27
3.2.4 Ökade kostnader för offentliga biträden	28
3.2.5 Färre återintegreringsinsatser och minskade kostnader för utresor för avvisade och utvisade.....	28
3.2.6 Asyl-, migrations- och integrationsfonden 2	8
3.2.7 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina.....	28
3.3 Ekonomiskt utfall utgiftsområde 13 – Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering.....	29
3.4 Ekonomisk översikt	29
3.5 Avgiftsbelagd verksamhet	33
3.6 Uppföljning av investeringsbudgeten.....	35
4. Kompetensförsörjning	37
4.1 Sammanfattande bedömning	37
4.2 Personalsammansättning.....	37
4.3 Attrahera och rekrytera rätt kompetens.....	38
4.4 Behålla och utveckla kompetens	38
4.4.1 Personalomsättning	38
4.4.2 Medarbetarskap, ledarskap, lärande och utveckling	38
4.4.3 Långsiktig kompetensförsörjning inklusive avveckling av kompetens	38
4.5 God arbetsmiljö	39
4.5.1 Arbetsmiljöarbete.....	39
4.5.2 Hot och våld	39
4.5.3 Sjukfrånvaro	39
5. Verksamhetsutveckling	42
5.1 Digital transformation	42
5.2 Utvecklingsinsatser under året i sammandrag	42
5.3 Effekter av utvecklingsinsatser som har uppkommit under året i sammandrag	43
5.4 Kostnader för verksamhetsutveckling med it-inslag	45
5.5 Extern finansiering av utvecklingsinsatser.....	45
5.5.1 AMIF.....	46
5.5.2 ISF och BMVI.....	46

6. Vistelsetid i mottagningssystemet.....	48
6.1 Analys av vistelsetid i mottagningssystemet.....	48
6.1.1 Bifall på ansökan om uppehållstillstånd	49
6.1.2 Avslag på ansökan om uppehållstillstånd.....	49
6.1.3 Barn utan vårdnadshavare.....	49
6.2 Asylprövning.....	50
6.2.1 Ärendeutveckling.....	50
6.2.2 Kostnadsutveckling.....	54
6.3 Anvisning och bosättning i kommun	54
6.3.1 Ledtider och avbrutna anvisningar	54
6.3.2 Barn utan vårdnadshavare	55
6.3.3 Verksamhetsutveckling	55
6.4 Självmant återvändande i asylärenden.....	56
6.5 Verkställighetshinder	56
6.5.1 Ärendeutveckling.....	56
6.5.2 Kostnadsutveckling.....	57
6.6 Mottagningsverksamheten	58
6.6.1 Tillfälliga bostäder	58
6.6.2 Samhällsintroduktion för asylsökande	59
6.6.3 Ersättning för resor till tidiga insatser för asylsökande	60
6.6.4 Kostnad för mottagandeverksamheten.....	61
7. Skyddsökande från Ukraina.....	63
7.1 Ärendeutveckling.....	63
7.2 Verksamhetsutveckling	64
7.3 Anvisningar	65
7.4 Återvändande och återvandring.....	66
7.4.1 återvändande	66
7.4.2 Regeringsuppdrag om återvandring och återvändande till Ukraina.....	66

8. Tillståndsärenden	68
8.1 Anknätningsärenden	68
8.1.1 Ärendeutveckling	68
8.1.2 Kostnadsutveckling.....	69
8.1.3 Verksamhetsutveckling	70
8.2 Arbetsmarknadsärenden	70
8.2.1 Ärendeutveckling.....	70
8.2.2 Kostnadsutveckling.....	72
8.2.3 Verksamhetsutveckling	72
8.3 EES-ärenden	72
8.3.1 Ärendeutveckling	72
8.3.2 Kostnadsutveckling.....	73
8.3.3 Uppehållsstatus för brittiska medborgare och deras familjemedlemmar.....	73
8.3.4 Verksamhetsutveckling	74
8.4 Studerandeärenden	74
8.4.1 Ärendeutveckling	74
8.4.2 Kostnadsutveckling.....	75
8.4.3 Verksamhetsutveckling	76
8.5 Besöksärenden	76
8.5.1 Ärendeutveckling.....	76
8.5.2 Kostnadsutveckling.....	77
8.5.3 Verksamhetsutveckling	77
8.6 Viseringsärenden.....	77
8.6.1 Ärendeutveckling.....	77
8.6.2 Kostnadsutveckling.....	78
8.6.3 Verksamhetsutveckling	78
9. Medborgarskapsärenden	80
9.1 Ärendeutveckling	80
9.2 Kostnadsutveckling	82
9.3 Verksamhetsutveckling	82
10. Försvarsverksamheten	84
10.1 Tillhandahållande av försvarsplatser.....	84
10.2 Verksamhetsutveckling.....	85
10.3 Transportverksamheten	86
10.4 Kostnad för försvarsverksamheten	86
11. Självmant återvändande	88
11.1 Inledning	88
11.2 Ärendeutveckling.....	88
11.3 Kostnader för återvändandearbetet	94
11.4 Verksamhetsutveckling	95
11.5 Internationellt återvändandesamarbete.....	95

12. Rättslig kvalitet	98
12.1 Uppföljning av rättslig kvalitet	98
12.1.1 Definition.....	98
12.1.2 Hur följs den rättsliga kvaliteten upp?.....	98
12.1.3 Hur bedöms den rättsliga kvaliteten?.....	99
12.2 Analyser av utfall i migrationsdomstol	99
12.3 Rättsliga uppföljningar.....	100
12.3.1 Enhetsbaserade kvalitetsuppföljningar.....	100
12.3.2 Tematiska uppföljningar.....	101
12.4 Avgöranden från JO/JK.....	102
12.5 Rättsligt utvecklingsarbete.....	103
13. Tillgänglighet och service.....	105
13.1 Personliga servicekanaler	105
13.1.1 Kontaktcenter och servicecenter.....	105
13.1.2 Samverkan med Statens servicecenter.....	106
13.2 Digitala servicekanaler	106
13.3 Verksamhetsutveckling.....	106
14. Likvärdig behandling	108
14.1 Allmänt om likvärdig behandling	108
14.2 Jämställdhetsintegrering och könsrelaterat våld	108
14.3 Barn	108
14.4 Hbtqi-personer	109
14.5 Uppföljning av funktionshinderspolitiken	110
15. Ersättning till kommuner, regioner och apotek	112
15.1 Ärendeutveckling	112
15.2 Utbetalade ersättningar	112
15.3 Ersättningar i mån av tillgång på medel.....	112
15.4 Verksamhetsutveckling	115
16. Bidrag till brottsbekämpning samt motverkande av felaktiga utbetalningar	118
16.1 Funktion för kontrollanalys.....	118
16.2 Myndighetsgemensamt arbete	118
16.2.1 Organiserad brottslighet.....	118
16.2.2 Arbetslivskriminalitet.....	118
16.2.3 Missbruk av det gemensamma välfärdssystemet	119
16.3 Felaktiga utbetalningar och bidragsbrott	119
16.3.1 Genomförda insatser för att förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar	119
16.3.2 Upptäckta felaktiga utbetalningar.....	119
16.3.3 Bidragsbrott	120
16.4 Bistå Säkerhetspolisen	120
16.5 Misstankar om folkrättsbrott	121
16.6 Människohandel	121

17. Internationell verksamhet.....	124
17.1 Deltagande i internationella samarbeten	124
17.2 Internationellt utvecklingsarbete	125
17.3 Övervakning av tvångsvist återvändande	125
17.4 Återvandring	126
17.5 Europeiska migrationsnätverket	126
18. Vidarebosättning	128
18.1 Uttagning och överföring av kvotflyktingar	128
18.2 Kostnadsutveckling.....	128
18.3 Förberedande informationsinsatser	129
18.4 Verksamhetsutveckling	129
19. Migrationsverksamheten vid utlandsmyndigheterna	131
19.1 Verksamheten under året.....	131
19.2 Verksamhetsutveckling.....	131
20. Asyl-, migrations- och integrationsfonden	134
20.1 Inledning.....	134
20.2 Uppstart av den nya programperioden 2021–2027.....	134
20.3 Rapporterade fondmedel till EU-kommissionen.....	134
20.3.1 Totalt rapporterat belopp till EU-kommissionen	134
20.3.2 AMIF-medfinansierade projekt	135
20.4 Förvaltningskostnader.....	135
FINANSIELL REDOVISNING.....	136
Väsentliga uppgifter.....	137
Resultaträkning.....	138
Balansräkning.....	139
Anslagsredovisning.....	141
Finansieringsanalys	145
Tilläggsupplysningar och noter	147
Noter till resultaträkningen	151
Noter till balansräkningen.....	157
Noter till anslagsredovisningen	166
Noter till finansieringsanalysen.....	169
Ordlista	170

Ett år som skakade om världen

Vi kan se tillbaka på ett verksamhetsår som inte alls blev som vi trodde. 2022 var ett år då livet skulle återgå till det mer normala efter pandemin. Istället blev det ett år där utvecklingen i omvärlden ledde till en situation som Europa inte befunnit sig i sedan andra världskriget. När Ryssland i februari invaderade Ukraina sattes stora flyktingströmmar i rörelse och för första gången någonsin aktiverades EU:s massflyktsdirektiv. Det innebär att Migrationsverket snabbt fick ställa om till nya förutsättningar.

Under året har över 50 000 personer sökt sig till Sverige från Ukraina. Jag är imponerad över hur myndighetens medarbetare har lyckats lösa uppgiften att handlägga dessa ansökningar och administrera boende och övriga delar i mottagandet. Det har krävt en gemensam kraftsamling och snabbt framtagna e-tjänster och digitala lösningar. Under löpande gång satte vi dessutom ett helt nytt system för boende i funktion. Tack vare den reformen, som trädde i kraft den 1 juli, är Sverige idag bättre rustat att hantera massflyktsituationer genom att alla kommuner delar på ansvaret.

Hantering av massflyktsdirektivet, som har förlängts till den 4 mars 2024, ställde myndigheten inför behovet att åter öka sin kapacitet. Under året har vi lagt mycket kraft på att rekrytera och introducera nya medarbetare för att fylla kompetensbehovet. Förstärkningen har varit nödvändig för att både klara den ordinarie verksamheten och det utökade uppdrag som hanteringen av sökande enligt massflyktsdirektivet medfört.

Utfallet visar att den ökade belastningen på myndigheten haft inverkan på bland annat prövning och återvändande. Det beror på att vi under det första halvåret omdisponerade personalstyrkan internt för att klara den prioriterade massflykts hanteringen. Det påverkade bemanningen och måluppfyllelsen i delar av den ordinarie verksamheten.

Inom den operativa verksamheten har vi haft fortsatt fokus på att korta ärendekoerna och öka andelen beslut som fattas inom författningsstyrd tid, med en särskild satsning på arbetsmarknadsärenden. En summering av resultatet visar att myndigheten sammantaget har fattat fler beslut än någonsin tidigare i de olika ärendeslagen. Det är starkt med tanke på förutsättningarna. Även om vi inte har nått de uppsatta målen i våra stora ärendekategorier har vi kunnat upprätthålla verksamheten på ett stabilt sätt samtidigt som vi hanterat massflykten från Ukraina. Vi har även tagit steg framåt i effektivisering och utveckling av processer och arbetssätt med fokus på att handläggningen ska ske snabbt, enkelt och svara mot högt ställda krav på kvalitet. Med en bibehållen kapacitet i prövningen finns goda förutsättningar att svara mot de krav och förväntningar som finns på den fortsatta utvecklingen.

Migrationsverket gick även in i året med uppdraget att öka antalet förvarplatser. Förvarsverksamheten är en viktig förutsättning för att kunna bedriva ett effektivt arbete med återvändande. Under året har myndigheten öppnat ett nytt förvar i Mölndal. Såväl budget som tidplan kunde hållas trots utmaningar i form av pandemi och materialbrist. Under det kommande året har vi fokus på att ytterligare öka antalet förvarplatser i enlighet med regeringens uppdrag.

Jag vill också lyfta fram de insatser vi gjort för att utveckla vår service och tillgänglighet. Under året har vi förstärkt myndighetens kontaktcenter vilket skapat bättre förutsättningar att möta behovet av kontakt via telefon och e-post. För att underlätta det fysiska mötet med våra sökande har vi samtidigt tagit ett steg mot utökad samverkan med Statens servicecenter genom att ingå en gemensam avsiktsförklaring. Syftet är att öka vår tillgänglighet geografiskt och göra kontakten lättare. Vi har också genomfört en intern serviceutredning som grund för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Det finns också en rad andra insatser som förtjänar att uppmärksammas. Jag tänker bland annat på den internationella verksamheten där vi bland annat haft fokus på förberedelserna inför det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd under det första halvåret 2023. Migrationsverket har en viktig roll som stöd till regeringen och bidrar med experter i förhandlingsarbetet i flera olika arbetsgrupper.

Jag tänker också på vårt arbete med den svenska flyktingkvoten där vi i samarbete med FN:s flyktingorgan UNHCR fört över 5 000 kvotflyktingar till Sverige på regeringens uppdrag. Anpassningar har gjorts inför 2023 då den svenska kvoten för vidarebosättning minskas. Myndigheten har också gjort insatser för att motverka människohandel, ett arbete som under året handlade mycket om att nå ut med information till sökande från Ukraina.

Den digitala transformeringen av verksamheten har en framskjuten plats på myndighetens agenda för utveckling. Digitaliseringen har under året främst riktats mot processerna för handläggning av tillståndsärenden och ärenden om svenskt medborgarskap men också omfattat stöd, administration och fortsatt grundarbete för att kunna bygga nya system.

Årsredovisningen ger också inblick i det arbete vi bedrivit för att motverka felaktiga utbetalningar till asylsökande. Uppföljningen visar att andelen fel har minskat men det krävs fortsatta insatser för att upptäcka och förhindra felaktiga utbetalningar.

Förutsättningarna för det fortsatta arbetet är starkt kopplade till utvecklingen i omvärlden med den stora osäkerhet som det skapar. Migrationsverket står också inför stora förändringar som är kopplade till de politiska reformerna inom migrationsområdet i Sverige. Förändringarna kommer att påverka de flesta delar av vårt uppdrag och vi har börjat forma en intern struktur för att kunna följa, förbereda och omhänderta de olika delarna i reformpaketet.

Dynamiken och variationen i uppdraget är det som får många att vilja jobba på Migrationsverket. Här finns en stark vilja till utveckling och stor erfarenhet av att möta växlande förutsättningar. Jag känner mig därför trygg inför det fortsatta arbetet. Det gångna året visar att vi är trygga och robusta i vår förmåga att möta både väntade och oväntade förändringar.

Mikael Ribbenvik
Generaldirektör

Inledning

Inlämnande av årsredovisning

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska Migrationsverket senast den 22 februari varje år lämna en årsredovisning över det senast avslutade räkenskapsåret. Årsredovisningen ska bestå av

- resultatredovisning,
- resultaträkning,
- balansräkning,
- anslagsredovisning, och
- noter.

För en myndighet som Migrationsverket som under vart och ett av de två senaste räkenskapsåren har haft både en balansomslutning och kostnader om minst en miljard kronor ska årsredovisningen även innehålla en finansieringsanalys. Myndighetens årsredovisning ska även innehålla en sammanställning över väsentliga uppgifter från resultaträkning, balansräkning och anslagsredovisning. Sammanställningen ska även innehålla uppgifter om låneram, anslagskredit samt vissa nyckeltal. Myndigheten ska i årsredovisningen även lämna information om andra förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten.

Årsredovisningens uppbyggnad

Årsredovisningen består av två delar: resultatredovisning och finansiell redovisning. Resultatredovisningen utgår från de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion, samt de mål och uppdrag som regeringen angett i regleringsbrev. Redovisningen innehåller analyser och bedömningar av verksamhetens resultat och dess utveckling. Resultatredovisningen inleds med en resultatbedömning. Sedan följer områden som kan sägas utgöra grunden för verksamheten: intern styrning och kontroll, kompetensförsörjning samt verksamhetsutveckling. I kapitlet om kompetensförsörjning redovisas de åtgärder som vidtogs i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra myndighetens uppgifter. En bedömning lämnas också av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget bidrog till fullgörandet av dessa uppgifter. Därefter följer myndighetens resultat i olika delar. Den finansiella redovisningen består av väsentliga uppgifter, resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, finansieringsanalys, tilläggsupplysningar och noter.

Redovisning av information

Informationen om resultatet avser det senaste året och jämförs med de två föregående åren. När det inte är möjligt att ta fram jämförbara data för tre år i följd kommenteras detta. Individbaserad statistik är uppdelad efter kön. Om det saknas möjlighet att dela upp statistiken efter kön kommenteras detta. Produktivitetvärden och genomsnittliga styckkostnader för ärendehantering kan inte delas upp på kön, eftersom beräkningen av dessa bygger på medarbetarnas tidsredovisning.

Bedömning och redovisning av resultat

Myndighetens resultat bedöms enligt skalan *gott*, *tillfredsställande* och *ej tillfredsställande*. I resultatanalyserna används framtagna resultatindikatorer vad gäller rörelsen mot målen korta handläggnings- och vistelsetider, hög rättslig kvalitet och hög kostnadseffektivitet.

Fokus i analyserna ligger på jämförelser med tidigare år, utvecklingen av handläggningstider (ledtiden från ansökan om uppehållstillstånd till Migrationsverkets beslut som första instans), hur myndigheten arbetade med nya och äldre ärenden, andel fattade beslut och öppna ärenden i förhållande till författningsstyrda handläggningstider samt hur åldern på de öppna ärendena (kötid) utvecklades. Analysen av förvarsverksamheten utgår från förmågan att tillhandahålla förvarsplatser enligt regeringens uppdrag, att utforma verksamheten så att tryggheten för såväl förvarstagna som personal säkerställs samt att säkerställa att den förvarstagne är tillgänglig för verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning. Den rättsliga kvaliteten analyseras utifrån myndighetens förmåga att fatta formellt och materiellt riktiga beslut, bedriva enhetlig rättstillämpning samt handlägga ärenden enligt gällande lagstiftning och utifrån den sökandes individuella förutsättningar.

Produktivitet (antal avgjorda ärenden per årsarbetare) och kostnad per avgjort ärende (styckkostnad) redovisas. Produktivitetetsvärdet inkluderar årsarbetare inom operativa delar av organisationen. Utöver ren produktion ingår även resurser för ledning och stöd samt service och bemötande inom samma organisationsdel. Den genomsnittliga kostnaden per avgjort ärende redovisas utifrån total kostnad för ärendeslaget.

Förändringar i denna årsredovisning

Resultatet av myndighetens arbete med att använda externa medel för att finansiera och utveckla den egna verksamheten bedöms i kapitel 1 Resultatbedömning av mål och uppdrag i instruktion och regleringsbrev.

Ett nytt avsnitt om informationssäkerhet finns i kapitel 2 Intern styrning och kontroll.

En fullständig uppföljning av samtliga verksamhetsinvesteringar som ingår i investeringsbudgeten. Tidigare redovisades endast verksamhetsinvesteringar med it-inslag. Denna uppföljning låg tidigare under kapitel 5 Verksamhetsutveckling, men har nu flyttats till kapitel 3 Ekonomi.

Täckningsbidraget för offentligrättslig verksamhet särredovisas i högre grad än tidigare. Avsnittet är flyttat från kapitel 8 Tillståndsärenden till kapitel 3 Ekonomi.

I ett nytt kapitel beskrivs hur Migrationsverket hanterat ansökningar om skydd enligt massflyktsdirektivet med anledning av Rysslands invasion av Ukraina. Denna redovisning återfinns i kapitel 7 Skyddsbehövande från Ukraina.

Resultatredovisning

1. Resultatbedömning av mål och uppdrag i instruktion och regleringsbrev

1.1 Sammanfattning

Rysslands invasion av Ukraina präglade det gångna året, även för Migrationsverket. EU:s massflyktsdirektiv aktiverades och Migrationsverket introducerade bland annat elektroniska ansökningar för att effektivisera handläggningen. Insatsen för att hantera ansökningarna om tillfälligt skydd fick dock konsekvenser för övrig verksamhet eftersom medarbetare behövde omfördelas inom myndigheten. Lagstiftningsförändringar medförde också en mer resurskrävande handläggning i tillståndsärenden. Inom arbetsmarknadsärenden gjordes en särskild satsning och myndigheten avgjorde sammanlagt nästan 90 000 ärenden. Ovan nämnda faktorer tillsammans med ett högre antal ansökningar än förväntat och ett nytt krav på att uppvisa pass i original medförde dock längre handläggnings- och kötider och lägre produktivitet i arbetsmarknadsärenden. Även i medborgarskapsärenden fattades ett historiskt högt antal beslut, drygt 93 000. En positiv utveckling i ärendeslaget kunde konstateras med fler avgjorda äldre ärenden och förkortade kötider vilket lägger grund för kortare handläggningstider på sikt.

Kriget i Ukraina medförde ökad efterfrågan på service. Svarstiderna på e-post kunde ändå kortas under året och andelen besvarade telefonsamtal ökade men var trots det fortsatt alltför låg. För att kunna vara tillgängliga för fysiska möten på fler ställen i landet lades grunden till ett ökat samarbete med Statens servicecenter. Den digitala servicen utvecklades och andelen digitala ansökningar ökade. Sammantaget har dock myndighetens service ännu inte nått en tillfredsställande nivå.

Under året togs steg i utvecklingen av förvarskapaciteten med öppnandet av ett nytt förvar i Mölnådal, och arbetet med öka antalet förvarsplatser fortsatte. Myndigheten fortsatte grundarbetet i den digitala utvecklingen som ska göra både kontakter och processer effektivare och enklare. Genomförda omfattningsstudier tyder på att andelen felaktiga utbetalningar till asylsökande minskar, men dessa behöver minska ytterligare. Vidarebosättningsuppdraget genomfördes och majoriteten av de som beviljades uppehållstillstånd genomgick det informationsprogram som genomförs i samarbete med International Organization for Migration (IOM).

1.2 Använda medel från EU-fonder för att finansiera och utveckla den egna verksamheten

Under 2022 har Migrationsverket beviljats medel från Asyl-, migrations-, och integrationsfonden och Fonden för inre säkerhet till sex utvecklingsprojekt. Totalt har myndigheten under året beviljats 316 miljoner kronor i medfinansiering till utvecklingsinsatser 2022 och kommande år. Andelen medfinansiering av utvecklingsinsatser ökade avsevärt jämfört med föregående år. Sammantaget har Migrationsverkets arbete med extern finansiering under 2022 varit framgångsrikt och dialogerna med fondförvaltningarna har varit konstruktiva. Resultatet bedöms som tillfredsställande.

1.3 Vistelsetid i mottagningssystemet

Den totala genomsnittliga vistelsetiden i mottagningssystemet från ansökan till utskrivning var oförändrad jämfört med 2021. Handläggningstiderna i asylärenden blev markant kortare, samtidigt som handläggningstiden i återvändandenärenden blev längre. Ledtiden från beslut om uppehållstillstånd till bosättning i kommun var i princip oförändrad.

Såväl asylprövningen som återvändandeverksamheten påverkades av att personal behövde omfördelas till hanteringen av ansökningar om skydd enligt massflyktsdirektivet. Omfördelningen av personal innebar att nyare asylärenden prioriterades, vilket medförde kortare genomsnittlig handläggningstid och en produktivitet på 2021 års nivå. Att äldre ärenden inte kunde avgöras i tänkt omfattning fick dock effekten att andelen öppna ärenden inom författningsstyrd tid minskade. Utvecklingen inom asylprövningen var inte odelat positiv eftersom ärendestocken blev äldre. Barn utan vårdnadshavare prioriterades dock fortsatt. De längre genomsnittliga handläggningstiderna i återvändandenärenden berodde främst på ett ökat antal avskrivna äldre ärenden där återvändandebeslutet preskriberats. Resultatet bedöms sammantaget som tillfredsställande.

1.4 Samhällsintroduktion för nyanlända

Migrationsverket fortsatte genomföra samhällsintroduktion för asylsökande. Deltagargraden låg i linje med uppsatt målsättning, men ledtiden mellan asylansökan och genomförd introduktion blev längre jämfört med föregående år och behöver förkortas.

Uppdraget har utökats till att även omfatta sökande enligt massflyktsdirektivet. Den obligatoriska samhällsintroduktion som riktar sig till denna grupp finns tillgänglig via Migrationsverkets webbplats sedan början av september 2022. Den obligatoriska samhällsintroduktionen bedöms sammantaget ha genomförts på ett tillfredsställande sätt under året.

1.5 Tillståndsärenden

De lag- och förordningsändringar som genomfördes i juli 2021 innebär generellt en mer resurskrävande handläggning för tillståndsärenden i allmänhet och anknytningsärenden i synnerhet. Eftersom 2022 var första helåret med de nya bestämmelserna påverkades resultatet för anknytningsprövningen jämfört med 2021, främst avseende produktivitet och handläggningstider. En något lägre bemanning inom handläggningen av anknytningsärenden bidrog också till att myndigheten inte kunde bibehålla andelen öppna ärenden inom författningsstyrd tid. Orsaken till bemanningsminskningen var främst kopplad till att resurser i högre grad än väntat allokerades till andra ärendeslag där behovet var större, till exempel arbetstillståndsärenden och massflyktsärenden. Förutsättningarna för att förbättra resultatet inom anknytningsprövningen var följaktligen svåra. När detta vägs in bedöms resultatet för anknytningsprövningen som tillfredsställande.

Inom arbetsmarknadsprövningen försämrades resultatet - antalet öppna ärenden ökade och handläggnings- och kötiderna blev längre. Det akuta behovet av att handlägga ukrainska massflyktsärenden gav ett tillfälligt underskott av handläggande personal inom arbetsmarknadsärenden. Ny lagstiftning och införandet av nya kontrollåtgärder i handläggningen påverkade produktiviteten negativt. Bemanningen inom arbetsmarknadsprövningen var dock i slutet av året uppe på den planerade nivån och fler ärenden avgjordes 2022 än året innan. Det var dock inte tillräckligt för att kunna återhämta den produktion som förlorats på grund av orsakerna ovan, då även antalet ansökningar ökade. Sett på helåret var resultatet för arbetsmarknadsprövningen därmed inte tillfredsställande.

Inom EES-prövningen påverkade ökad bemanning och högre produktivitet resultatet positivt. Fler ansökningar än väntat medförde dock att antalet öppna ärenden ökade något. Den längre handläggningstiden förklaras av ett ökat fokus på att avgöra äldre ärenden, vilket skapar förutsättningar för att på sikt kunna förkorta handläggningstiderna. Resultatet bedöms som tillfredsställande.

Bland studenter antagna till högre utbildning fick så gott som samtliga som ansökt i tid och uppfyllde kraven för uppehållstillstånd beslut innan studiestart. Antalet ansökningar var högre än förväntat och antalet studieavsiktsutredningar mer än fördubblades. Detta medförde sammantaget längre genomsnittliga handläggningstider och att antalet öppna ärenden ökade med cirka 50 procent. Resultatet bedöms sammantaget som tillfredsställande.

1.6 Medborgarskapsärenden

En långsam förbättring kunde under året ses inom prövningen av medborgarskapsärenden. Fler ärenden avgjordes än året innan och antalet öppna ärenden minskade, trots fler ansökningar än föregående år. En generell föryngring kunde också ses av ärendena under året med minskad kötid på de öppna ärendena. Sammantaget bedöms dock resultatet, trots de positiva tecknen under året, fortsatt som ej tillfredställande mot bakgrund av de alltför långa handläggningstiderna.

1.7 Förvarsverksamheten

Under året ökade Migrationsverket antalet förvarsplatser i och med öppnandet av ett nytt förvar i Mölndal. Myndigheten fortsatte också arbeta för att utöka kapaciteten ytterligare. Verksamheten kunde successivt återgå till ett normalläge under året, med en markant ökning av antalet tillgängliga platser jämfört med de två föregående åren. Antalet fullbordade rymningsincidenter var på samma nivå som de två föregående åren. Resultatet bedöms sammantaget som gott.

1.8 Självmant återvändande

Migrationsverkets förutsättningar för att intensifiera arbetet med återvändande för att väsentligt öka antalet verkställda beslut om avvísning eller utvisning påverkades av att medarbetare inom återvändandeverksamheten under främst våren behövde omfördelas till andra delar av myndigheten med anledning av det stora antalet skyddsökande från Ukraina.

Genomförandet och resultatet av den plan som myndigheten har tagit fram för att utveckla arbetet med återvändande redovisades till regeringen.

Med anledning av det minskade antalet asylsökande de senaste åren lades fortsatt färre nya återvändandenärenden upp, vilket minskade förutsättningarna för ett ökat antal återvändande. Antalet öppna ärenden minskade också kraftigt, bland annat på grund av att ett stort antal ärenden avskrevs på grund av preskription. En stor andel av de öppna återvändandenärendena fick inte verkställas på grund av att personen hade tidsbegränsat uppehållstillstånd eller en öppen ansökan om uppehållstillstånd. I många ärenden var den återvändande medborgare i land utan fungerande återtagandevalt.

Antalet personer som lämnade landet självmant minskade jämfört med föregående år. Andelen som återvände självmant och till det land som föreskrevs i beslutet var i princip oförändrad jämfört med föregående år. Handläggningstiderna blev längre, vilket främst berodde på avskrivningarna av de äldre ärenden där återvändandebeslutet preskriberats. Resultatet för självmant återvändande bedöms sammantaget som tillfredsställande.

1.9 Rättslig kvalitet

Analys av utfallet i överinstanserna visade på ett gott resultat överlag vilket innebär att Migrationsverket i hög grad utredde ärendena efter deras beskaffenhet och fattade korrekta beslut. Ändringsfrekvensen var dock fortsatt hög vad gäller begäran om avgörande enligt 12 § förvaltningslagen, och myndigheten har även identifierat en del tydliga förvaltningsrättsliga brister utifrån beslut från Justitieombudsmannen och genomförd kvalitetsuppföljning. Resultatet av enhetsbaserade kvalitetsuppföljningar i tillståndsärenden, där även bifallsbeslut ingår, bekräftade det goda resultatet av utgången i överinstanserna och bekräftade även att Migrationsverkets rättstillämpning i dessa ärenden var enhetlig.

Kvalitetsuppföljningar visade dock på brister i handläggningen av asylärenden, och myndigheten har påbörjat ett utvecklingsarbete i syfte att omhänderta dessa brister. Vidare konstaterar myndig-

heten fortsatt att uppföljningen av den rättsliga kvaliteten i asylärenden behöver kompletteras med en uppföljning av bifallsbeslut. Migrationsverket bedömer sammantaget att den rättsliga kvaliteten i beslutsfattandet har varit tillfredsställande.

1.10 Service och tillgänglighet

I de personliga servicekanalerna ökade andelen besvarade telefonsamtal och svarstiden på e-post blev kortare, trots hög personalomsättning i myndighetens kontaktcenter och stor efterfrågan på service med anledning av kriget i Ukraina. Andelen besvarade telefonsamtal var dock fortsatt mycket låg. Antalet besök i myndighetens servicecenter ökade markant vilket medförde längre väntetider. Samarbetet med Statens servicecenter utvecklades under året.

I de digitala kanalerna kunde ett fortsatt bra resultat i kundnöjdhetsundersökningen av e-tjänsten *Min sida* konstateras. Andelen digitala ansökningar ökade, en ny e-tjänst för skyddssökande enligt massflyktsdirektivet lanserades och en ny alternativ inloggning för sökande som saknar tillgång till e-legitimation infördes.

Graden av digital service ökade således, men förflyttningen från fysiska och bemannade kanaler till digitala kan inte anses ha skett i önskvärd utsträckning. Inte heller syntes någon markant förbättring av de ihållande tillgänglighetsproblem som bidrar till rundgång i servicekanalerna. Den sammantagna bedömningen är därför att Migrationsverkets service och tillgänglighet inte var tillfredsställande under året.

1.11 Likvärdig behandling

En uppföljning av arbetet med jämställdhetsintegrering visar att jämställdhetsperspektivet tydligare integrerats i olika delar av myndighetens verksamhet. Under året arbetade myndigheten med att implementera befintligt stödmaterial och rutiner om könsrelaterat våld. Kompetensutvecklingsinsatser genomfördes för att komma till rätta med brister som framkommit i prövningen av asylärenden där könsstämpling åberopats som skyddsskäl.

Rörande barnrättsperspektivet finns etablerade och fungerande strukturer genom myndighetens interna nätverk för likvärdig behandling och den ordinarie prövningsstödsstrukturen. Genomförda kvalitetsuppföljningar har gett goda förutsättningar för fortsatt utvecklingsarbete på området. Fördjupad kompetensutveckling och bättre förutsättningar att tillämpa befintlig kunskap avseende prövning och beaktande av barnets bästa är områden som uppföljningarna särskilt lyfter fram.

Inom hbtqi-området fortsatte Migrationsverket dialogen med civilsamhällesorganisationerna, vilket bidrog till fördjupad förståelse av målgruppens förutsättningar och behov. Detta ledde bland annat till nya kvalitetsinitiativ i myndighetens samarbete med internationella partners. Kvalitetsarbetet grundas framförallt på de EU-gemensamma utbildningar och andra praktiska verktyg som EUAA tar fram i samarbete med medlemsstaterna, forskare och civilsamhällesorganisationer och som Migrationsverket med fördel använder i sina kompetenshöjande insatser.

Migrationsverket bedömer mot bakgrund av ovanstående att arbetet med likvärdig behandling sker inom en väl etablerad och fungerande struktur och att resultatet sammantaget är tillfredsställande, men att behovet av ett uthålligt utvecklingsarbete fortsatt är angeläget.

1.12 Ersättningar till kommuner, regioner och apotek

Antalet årsarbetare som hanterar statlig ersättning ökade något under året, främst med anledning av aktiveringen av massflyktsdirektivet. Under året avgjordes fler ärenden än vad som inkom, och de ännu inte avslutade ärenden som inkom före 2022 befann sig främst i överklagandeprocessen. Handläggningstiderna var fortsatt långa, med undantag för ersättningar där automatiska beslut infördes under 2021. I dessa ärenden förkortades handläggningstiden markant. Aktiveringen av massflyktsdirektivet medförde framtagande av nya autogenererade ersättningar som alla kunde börja betalas ut under hösten med viss eftersläpning.

Verksamhetsutvecklingen koncentrerades under året till justering av befintliga och utveckling av nya ersättningar för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet, såväl i kommunernas e-tjänst som i det nya handläggningssystemet för statlig ersättning. Resultatet bedöms sammantaget som tillfredsställande.

1.13 Bidrag till brottsbekämpning

Migrationsverket deltog fortsatt i myndighetsgemensamma satsningar, bland annat mot organiserad brottslighet och arbetslivskriminalitet. Likt tidigare skedde ett nära samarbete med Säkerhetspolisen för att bistå i förmågan att upptäcka säkerhetshot i migrationsprocesserna. Myndigheten fortsatte också att bistå Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten, bland annat genom skrivelser angående misstänkta krigsförbrytelser och hänvisning av misstänkta fall av människohandel. Resultatet bedöms som gott.

1.14 Felaktiga utbetalningar till asylsökande

Migrationsverkets statistik visar att andelen felaktiga utbetalningar ökade med cirka en procentenhet till 2,4 procent. Den omfattningsstudie som genomfördes under 2022 avseende utbetalningar gjorda år 2021 visade dock att myndigheten fortsatt inte registrerar felaktiga utbetalningar i önskvärd omfattning, vilket medför att nivån på andelen felaktiga utbetalningar i statistiken inte är tillförlitlig. Omfattningsstudien visade att andelen felaktiga utbetalningar uppgick till drygt sju procent, vilket innebar nästan en halvering jämfört med tidigare studie. Studien visade dock även att Migrationsverket orsakar den största delen av de felaktiga utbetalningarna. Trots att omfattningsstudien visade på en positiv utveckling vad gäller andelen felaktiga utbetalningar bedöms resultatet fortsatt som ej tillfredsställande.

1.15 Internationell verksamhet

Det internationella arbetet är långsiktigt och effekterna blir normalt sett inte synliga under innevarande år. För flera av de internationella aktiviteterna innebär dock ett aktivt och relevant deltagande i sig att myndigheten bidrar till att genomföra regeringens migrationspolitiska prioriteringar som fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.

De internationella aktiviteterna ökade med anledning av kriget i Ukraina, bland annat genom rapportering och hantering av konsekvenserna av kriget. Mycket av det ordinarie deltagandet berörde samma tema. Migrationsverket bidrog med expertkompetens inför och under möten på olika nivåer. Därigenom har också information om andra länders myndigheters hantering inhämtats och spridits till berörda inom Migrationsverket. Utöver detta har Migrationsverket fortsatt deltagit inom EU:s byråer EUAA och Frontex samt fortsatt sitt samarbete med länder utanför EU genom internationella projekt. Myndigheten har därmed bidragit till regeringens arbete inom utvecklingssamarbetet och till Sveriges genomförande av det globala migrationsramverket. Resultatet bedöms sammantaget som gott.

1.16 Vidarebosättning

Under året överfördes 5 004 kvotflyktingar, vilket innebär att regeringens uppdrag fullföljdes. I samarbete med International Organization for Migration (IOM) genomfördes informationsinsatser för 2 992 kvotflyktingar, vilket innebär att 80 procent av dem som beviljades uppehållstillstånd tog del av insatserna. Resultatet bedöms sammantaget som gott.

1.17 Migrationsverksamheten vid utlandsmyndigheterna

Coronapandemin påverkade fortsatt migrationsverksamheten vid utlandsmyndigheterna under det första halvåret 2022. Den ordinarie resurssättningen vid utlandsmyndigheterna bibehölls i stort, med en viss utökning av bemanningen vid ambassaden i Nairobi till följd av regionaliseringen av viseringsverksamheten i Afrika. De rutiner som utvecklats för regionalt stöd och stöd från Migrationsverket i beslutsfattande användes i större utsträckning än tidigare.

Verksamhetsutveckling skedde genom fortsatt regionalisering och centralisering av viseringsverksamheten vid flera utlandsmyndigheter samt uppstarten av projektet *Efficiency and Quality in the Migration Process*. Stödet till utlandsmyndigheterna har utvecklats genom införande av täta avstämningar under sommarperioden, samt genom verksamhetsdialoger och en uppdatering av checklistan för verksamheten. Migrationsverket har i skrivelser och andra utskick informerat utlandsmyndigheterna om förändringar och beslut som påverkar migrationsverksamheten i utlandet, bland annat rörande kontroll av pass i original. Under året introducerade Migrationsverket ett program för strategisk kompetensförsörjning av migrationsverksamheten vid utlandsmyndigheterna. I och med programmet har deltagarna varit bättre förberedda på uppdraget vilket inneburit att de kunnat introduceras snabbare. Resultatet bedöms sammantaget som gott.

1.18 Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Projekt inom programperioden 2014–2020 pågår alltjämt och fortsätter bidra till en ökad nyttjandegrad av fondmedel från EU-kommissionen. Vid tidpunkten för rapporteringen av årsräkenskaper 2022 har programperioden uppnått en nyttjandegrad av fondmedel på 95 procent. Under sommaren godkändes det nationella programmet för den nya programperioden 2021–2027 av EU-kommissionen. Det svenska programmet var bland de första programmen som godkändes bland alla medlemsstaters inrikesfonder. Myndigheten har kunnat teckna upp medfinansiering till projekt på cirka 790 miljoner kronor, motsvarande drygt 30 procent av de totala fondmedlen, till projekt i den nya fonden tack vare ett proaktivt arbetssätt och goda förberedelser, till exempel genom att utlysningar öppnades under våren så att beslut om stöd kunde fattas så fort programmet godkändes. Förvaltningskostnaden per utbetald stödkrona har fortsatt att minska. Resultatet bedöms därmed vara gott.

2. Intern styrning och kontroll

2.1 Inledning

Migrationsverkets verksamhet omfattas av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Med intern styrning och kontroll avses myndighetsledningens process som ska säkerställa att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i 3 § myndighetsförordningen (2007:515). Enligt förordningen om intern styrning och kontroll ska processen förebygga att verksamheten utsätts för korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter samt säkerställa att det inom myndigheten finns en intern miljö som gynnar god förvaltning, information och kommunikation.

Bedömningen av den interna styrningen och kontrollen utgår från analys och hantering av verksamhetens risker samt iakttagelser från Riksrevisionen och myndighetens internrevision. Generaldirektörens bedömning av den interna styrningen och kontrollen lämnas i avsnittet Årsredovisningens undertecknande.

2.2 Utvecklingsarbete

Under året har processen för intern styrning och kontroll fokuserat allt mer på att följa upp att risker och brister som identifierats i riskanalyser eller revisionsgranskningar följs av åtgärder och planering. Oegentligheter motverkas genom förbättrade processer vid anställning, vid ärendehandläggning samt i it-systemen. Förbättrad efterlevnad av tillämpliga lagar, förordningar och interna regler eftersträvas genom tydligare uppföljning av felaktiga utbetalningar till asylsökande. Ett verktyg för uppföljning av regelefterlevnad inom områdena arbetsmiljö, säkerhet och oegentligheter har tagits fram. Planeringen för den digitala transformationen följs upp, och åtgärder planeras och genomförs för att motverka bristen på personal inom it-området. En intern visselblåsarfunktion har inrättats under året.

2.3 Information om Migrationsverkets centrala risker

2.3.1 RISK FÖR FÖRLUST AV KOMPETENS

Myndighetens anställningsstopp upphörde den 1 april 2021, men risken för förlust av kompetens kvarstår och kan få stora konsekvenser för verksamheten. Konkurrenten från andra arbetsgivare har varit märkbar under året vilket riskerat att påverka myndighetens produktivitet. Som åtgärd har en central samordningsfunktion inom respektive region och avdelning inrättats som stöd för en mer proaktiv kompetensförsörjning. Migrationsverkets fortsatta arbetssätt behöver säkerställa en hållbar kompetensförsörjning såväl i kris som i normalläge.

2.3.2 RISK FÖR KORRUPTION VID REKRYTERINGAR

Rekryteringar genomförs i hög grad av myndighetens chefer. Detta tillitsbaserade förhållningssätt, samt en viss frivillighet i valet av urvalsmetoder, kan potentiellt utgöra en risk för korruption. Förmåga att upptäcka korruptionsrisker vid personalrekrytering rapporteras därför fortsatt som central risk. För att motverka risken erbjuds rekryterande chefer både urvalsverktyg och utbildning för att höja säkerhetsmedvetandet.

2.3.3 KORRUPTIONSRISKER KOPPLADE TILL BRISTER I METODSTÖD TILL CHEFER

Åtgärder för att begränsa risken för korruption behövs på alla nivåer i organisationen. Chefer och ledning ansvarar för att driva dessa frågor, men det finns risk för att de glöms bort eller att kunskaper saknas. Myndighetens metodstöd för arbetet med att förebygga oegentligheter och misskötsamhet finns tillgängligt i olika kanaler. En policy mot korruption och mutor har fastställts under året.

2.3.4 RISK FÖR INFORMATIONSSÄKERHETSBRISTER

Brister i informationssäkerhetsarbetet skulle kunna leda till att information förvanskas, görs otillgänglig eller kommer obehöriga till del. Det skulle även kunna leda till överträdelser av till exempel dataskyddsförordningen, säkerhetsskyddslagstiftningen och föreskrifter om informationssäkerhet för statliga myndigheter. Det systematiska säkerhetsarbetet som myndigheten ska bedriva har fortsatt under året.

2.3.5 RISK FÖR FELAKTIGA UTBETALNINGAR

Myndigheten arbetar kontinuerligt för att minska risken för fel i betalningsprocesserna. Samtliga ersättningar till kommuner, regioner och apotek centraliserades under 2022 vilket förväntas leda till enhetligare handläggning inom myndigheten. En del beslut har automatiserats och digitaliseringen har fortsatt. En viss resursbrist råder fortfarande, vilket bland annat påverkar utvecklingen av nya system och förvaltningen av gamla. Det nya massflyktsdirektivet medförde behov av översyn och vissa justeringar. Den centraliserade hanteringen av apotekersättningar bidrar till viss ökad enhetlighet och rättssäkerhet i avvaktan på en digital lösning.

Risken för felaktiga utbetalningar till asylsökande kvarstår, men har minskat enligt resultaten från den senaste omfattningsstudien som genomfördes under 2022 för perioden 2021. Under året har utbildningar för handläggande personal funnits att tillgå. En fördjupad uppföljning inom operativ verksamhet har påbörjats under hösten för att åtgärda brister som identifierades i omfattningsstudien.

2.3.6 RISK ATT DEN DIGITALA TRANSFORMATIONEN INTE GENOMFÖRS ENLIGT FÖRVÄNTNINGAR OCH ENLIGT PLAN

Myndigheten ser en risk i att genomförandet av den digitala transformationen även fortsättningsvis står inför ett antal utmaningar som skulle kunna leda till att utvecklingen mot effektivare ärende- och administrativa processer inte går så snabbt som förväntat.

Det finns en risk för att digitala investeringar inte följs av snabba effekthemtagningar och om denna omständighet inte hanteras så kan förtroendet för transformationen påverkas negativt. Risken hanteras genom tydligare kommunikation både internt och externt.

Den nuvarande utvecklingstakten kräver stabila system och styrning av enhetliga arbetssätt, men det finns en risk för att nya lösningar inte förankras i verksamheten. Risken behöver hanteras genom tydlig styrning med fokus på förändring.

Risken för att externa omständigheter och beslut påverkar Migrationsverkets digitala transformation negativt har under året minskat. Bakgrunden till detta är att myndigheten bedöms ha stark förmåga och kompetens kring de EU-samarbeten som påverkar myndigheten, och en mycket god kontroll över vad som kommer därifrån. Myndigheten har även under året förbättrat sitt deltagande i samverkansprogrammet *eSam*, vilket bidragit till bättre omvärldsbevakning.

Risken för att extern påverkan i form av att lagstiftning inte tar hänsyn till digitalisering är påtaglig. Lagstiftaren behöver förstå hur formuleringar i regelverk kan innebära komplex digital realisering och att detta får konsekvenser som exempelvis fortsatt personalintensiv prövningsverksamhet.

Myndigheten behöver bemöta risken genom att vara tydlig i remissvaren till lagstiftaren, och föreslå lösningar utifrån möjlighet att automatisera och digitalisera.

Risken är stor för att utvecklingsprojekt kan komma att ta längre tid än planerat på grund av brist på nyckelkompetens. Risken hanteras genom att myndigheten utvecklar förmågan att göra rätt prioriteringar och utarbetar strategier för att bli en attraktiv arbetsgivare.

Risken för att gamla it-system inte byts ut, migreras, slutförs eller avvecklas kan få ekonomiska, säkerhetsmässiga eller verksamhetsmässiga konsekvenser. Orsaken är bland annat att teknikbyten prioriteras bort till förmån för annan utveckling. En mer komplex flora av it-stöd för medarbetarna kan leda till brist på enhetlighet. Myndigheten hanterar risken genom en aktiv avveckling och fokus på frågan. Även tekniska begränsningar gällande möjligheten till säker behörighetsstyrning kommer att omhändertas i den digitala transformationen.

2.4 Informationssäkerhet

I regleringsbrevet för 2022 fick Migrationsverket i uppdrag att redogöra för hur myndigheten har arbetat för att stärka informationssäkerheten och för hur myndigheten planerar för att möta framtida behov, bland annat utifrån aktuella digitaliseringsinitiativ. Redovisningen överlämnades till Regeringskansliet i augusti 2022.

Migrationsverket är en myndighet som är starkt beroende av sin information för att kunna utföra sitt uppdrag rättssäkert och effektivt. Granskningar av informationssäkerheten visar att myndigheten har en grundläggande nivå på plats, men att flertalet strategiska åtgärder måste till för att höja mognaden.

Myndigheten har under året prioriterat att fastslå styrning för informationssäkerhet, dokumentera ansvar, förstärka samverkan mellan dem som normerar informationshanteringen, samt att ha en god informationskvalitet – allt detta oavsett om det sker analogt eller digitalt. Med en tydligare styrning och ansvarsutnämning på plats kommer myndighetens fortsatta fokus på att höja medvetenheten om styrningen hos medarbetare samt särskilt utpekade roller att underlättas. Därmed kommer Migrationsverket också i större utsträckning kunna utvärdera och följa upp att verksamheten efterlever de styrande regler som tagits fram inom ramen för till exempel den digitala transformationen samt utveckla och förbättra arbetssätten. På detta sätt bedöms säkerhetskulturen nå en högre mognad och färre incidenter inträffa.

Under 2022 infördes även en rutin med tydliga roller och ansvar för behörighetshantering när en medarbetare byter arbetsuppgifter. Under året har även arbetet med uppbyggnaden av en funktion för säkerhetsloggning och övervakning fortskridit för att skapa en ökad förmåga att upptäcka och motverka säkerhetsincidenter.

Med ovanstående åtgärder bedömer Migrationsverket att utvecklingen går åt rätt håll, men att myndigheten i nuläget ej har en tillfredsställande nivå vad avser informationssäkerhet.

3. Ekonomi

3.1 Migrationsverkets totala budget

Migrationsverkets verksamhet finansieras i huvudsak med anslag inom utgiftsområde 8 Migration och utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering. Inom utgiftsområde 8 finns myndighetens förvaltningsanslag (anslag 1:1 Migrationsverket) och anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader samt övriga sakanslag där myndigheten disponerar medel. Inom utgiftsområde 13 disponerar Migrationsverket anslag 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande.

Den totala tilldelningen av medel uppgick till drygt 22 miljarder kronor, fördelat på cirka 17,5 miljarder kronor inom utgiftsområde 8 och cirka 4,5 miljarder kronor inom utgiftsområde 13. Den totala anslagsförbrukningen ökade med 25 procent jämfört med 2021 och uppgick till knappt 14,6 miljarder kronor. I absoluta tal ökade den totala anslagsförbrukningen med cirka 2,9 miljarder kronor. Av de totala tilldelade medlen förbrukades 66 procent, vilket innebar en avvikelse på cirka 7,4 miljarder kronor jämfört med tilldelad budget i regleringsbrevet. Skillnaden berodde i huvudsak på avvikelsen inom anslag 1:2 Ersättning och boendekostnader. Orsaken till avvikelsen var främst att tilldelade medel baserades på ett antagande om antal skyddsökande från Ukraina som var högre än det slutliga utfallet. Dessutom påverkades kostnadsutfallet av den nya förordningen (2022:1008) om anvisning av en kommun som ska ordna boende för vissa utlännningar, som trädde i kraft 1 juli 2022. Utgifterna för myndigheten blev lägre än beräknat eftersom ansvaret att ordna boende för skyddsökande övergick från Migrationsverket till kommunerna.

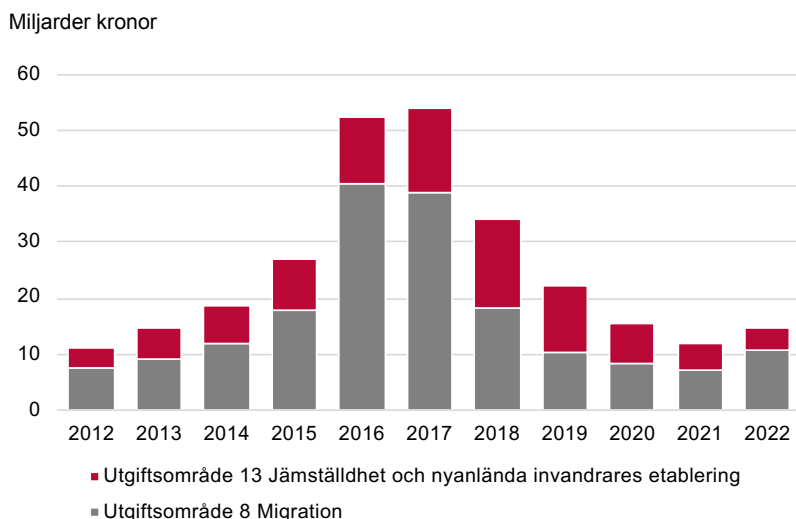
Figur 3.1 Migrationsverkets anslagsförbrukning samt tilldelning i regleringsbrevet (mkr), 2020–2022

Utgiftsområde 8 och 13	2020	2021	2022	2022
	Utfall	Utfall	Regleringsbrev	Utfall
8 Migration	8 283	7 042	17 538	10 636
1:1 Migrationsverket	4 343	4 090	4 318	4 438
1:2 Ersättning och bostadskostnader	3 489	2 604	11 990	5 066
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	5	3	7	5
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	282	184	249	198
1:7 Utresor för avvisade och utvisade, ap 1 Migrationsverket	25	25	65	22
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	140	136	408	407
1:9 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina*	0	0	500	500
13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering	6 972	4 636	4 476	3 958
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	6 972	4 636	4 476	3 958
Total	15 255	11 678	22 014	14 594

* Nytt anslag tilldelat för året med anledning av kriget i Ukraina.

Den totala anslagsförbrukningen ökade för första gången sedan toppnoteringen 2016–2017 och utgiftsnivån var i paritet med 2020.

Figur 3.2 Migrationsverkets anslagsförbrukning fördelad på utgiftsområde 8 och 13, 2012–2022

3.2 Ekonomiskt utfall utgiftsområde 8 – Migration

Migrationsverkets utgifter inom området migration uppgick till totalt 10 636 miljoner kronor, en ökning med 3 594 miljoner kronor jämfört med 2021. Den största ökningen var inom anslag 1:2 Ersättningar och boendekostnader som ökade med 2 462 miljoner kronor, främst till följd av ett ökat mottagande med anledning av massflyktsdirektivet. Därtill ökade utgifterna med 500 miljoner kronor genom det nya anslaget 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner som tilldelades med anledning av kriget i Ukraina. Även Migrationsverkets förvaltningsutgifter ökade jämfört med 2021, vilket i huvudsak berodde på att myndigheten rekryterade ett stort antal nya medarbetare i början av året för att hantera det stora antalet skyddsökande från Ukraina.

3.2.1 ÖKADE KOSTNADER FÖR DRIFT OCH FÖRVALTNING SAMT PERSONAL

Förbrukningen på förvaltningsanslaget uppgick till 4 438 miljoner kronor, en ökning med knappt 9 procent jämfört med 2021. Årets tilldelade medel uppgick till 4 451 miljoner kronor (inklusive ett anslagssparande om 133 miljoner kronor) och förbrukningen hamnade strax under, vilket innebär att förvaltningsanslaget i princip nyttjades fullt ut.

Kostnaderna för personal och övriga driftkostnader stod för den största andelen av förbrukningen på förvaltningsanslaget. Tillsammans utgjorde de 91 procent av utgifterna, varav kostnaderna för personal utgjorde 75 procent. För första gången sedan 2017 ökade personalkostnaderna. Jämfört med 2021 ökade dessa med cirka 300 miljoner kronor, motsvarande cirka 10 procent. Det berodde på att myndigheten rekryterade ett stort antal medarbetare under första halvåret på grund av ansökningar om skydd enligt massflyktsdirektivet. Antalet anställda under året var i genomsnitt 5 773, en ökning med knappt 7 procent. Det genomsnittliga antalet årsarbetare ökade med nio procent jämfört med 2021.

Övriga driftkostnader ökade främst på grund av högre utgifter inom övriga tjänster, till exempel tolkningstjänster, konsulttjänster och it-tjänster. De ökade utgifterna förklaras även av inflation och högre priser på varor och tjänster generellt, samt att resekostnaderna ökat igen efter coronapandemin. Lokalkostnaderna uppgick till cirka 383 miljoner kronor, en ökning på 5 procent jämfört med 2021, och utgjorde cirka 9 procent av den totala förbrukningen på förvaltningsanslaget.

Antalet förvarsplatser ökade under året i enlighet med uppdrag i regleringsbrevet. Utgifterna för förvarsverksamheten ökade med cirka 8 miljoner kronor på förvaltningsanslaget jämfört med 2021, vilket främst berodde på ökade kostnader för lokaler och personal.

3.2.2 ÖKADE ERSÄTTNINGAR TILL KOMMUNER OCH REGIONER SAMT UTGIFTER FÖR SKYDDSSÖKANDE ÖKADE MED ANLEDNING AV KRIGET I UKRAINA

Årets tilldelade medel på anslag 1:2 Ersättning och bostadskostnader uppgick till totalt 11 990 miljoner kronor, vilket motsvarade en ökning med 316 procent jämfört med 2021. Antalet inskrivna i genomsnitt i mottagningssystemet var cirka 51 300, en ökning med 92 procent. Antalet boendeplatser för asylsökande ökade med närmare 5 000 platser i genomsnitt, varav cirka 3 000 avsåg tillfälliga anläggningsboenden som direktupphandlades för att möta det ökade behovet av boendeplatser för skyddssökande från Ukraina.

Utgifterna inom anslagspost 1.2.2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting ökade med cirka 90 procent jämfört med 2021, och uppgick totalt till 3 987 miljoner kronor jämfört med 2 048 miljoner kronor. Ökningen berodde främst på att lämnade bidrag till kommuner och landsting nästan fördubblades jämfört med 2021 på grund av utbetalda ersättningar med cirka 1 miljard kronor till följd av massflyktsdirektivet. Övriga ersättningar ökade också men inte lika mycket och uppgick till 695 miljoner kronor, jämfört med 393 miljoner kronor 2021.

Inom anslagspost 1.2.3 Boende för asylsökande ökade utgifterna med 110 procent jämfört med 2021 och uppgick till 1 169 miljoner kronor. En ny tjänst för tillfälliga bostäder direktupphandlades med anledning av det stora antalet skyddssökande från Ukraina, vilket ökade övriga driftkostnader med cirka 500 miljoner kronor. Tjänsten erbjöd en heltäckande lösning som bland annat tillhandahöll fullt utrustade boenderum, hygienutrymmen, mat, konsumtionsvaror och servicetjänster. I och med den upphandlade tjänsten har kostnader som innan skulle ha redovisats som lokalkostnader istället belastat övriga driftkostnader. Kostnaderna för lokaler uppgick till cirka 450 miljoner kronor, en ökning med 5 procent jämfört med 2021.

3.2.3 ÅTERVANDRING OCH ANHÖRIGRESOR

Tilldelade medel på anslag 1.3.4 Återvandringsförberedelser uppgick till närmare 3 miljoner kronor, vilket motsvarade en ökning med 36 procent jämfört med föregående år. Anslagsutnyttjandet var oförändrat på 98 procent och utgifterna ökade i paritet med ökningen i tilldelade medel. Förbrukningen på anslagspost 1.3.5 Återvandringsbidrag uppgick till 52 tusen kronor, att jämföra med 0 kronor 2021. Antalet ansökningar om återvandringsbidrag var fortsatt lågt, trots ökade möjligheter till genomförande av återvandring då reserestriktioner som infördes under coronapandemin togs bort. Totalt inkom 33 ansökningar om återvandringsbidrag under året, varav 2 stycken beviljades. Detta jämfört med 2021 då 11 stycken ansökningar inkom, men inga beviljades.

Av tilldelade medel på anslagsposten 1.3.8 Anhörigresor förbrukades cirka 2,1 miljoner kronor, en ökning med 275 procent. Det innebar att anslagsutnyttjandet ökade från 6 procent till 54 procent. Dock blev förbrukningen lägre än tilldelningen i medel, vilket förklaras av att antalet ansökningar om bidrag för anhörigresor blev färre än uppskattat och att antalet beviljade ansökningar var lägre jämfört med 2021.

3.2.4 ÖKADE KOSTNADER FÖR OFFENTLIGA BITRÄDEN

Utgifterna inom anslag 1:6 Offentliga biträden i utlänningsärenden ökade med cirka 14 miljoner kronor, motsvarande en ökning på 7 procent jämfört med 2021. De totala kostnaderna på anslaget uppgick till 198 miljoner kronor, och ökningen berodde främst på ett ökat behov av offentligt biträde i ärenden om verkställighetshinder. Ökningen i utgifter berodde även på att genomsnittskostnaden per förordnande var högre jämfört med 2021.

3.2.5 FÄRRE ÅTERINTEGRERINGSINSATSER OCH MINSKADE KOSTNADER FÖR UTRESOR FÖR AVVISADE OCH UTVISADE

Tilldelade medel på anslagspost 1.7.1 utresor för avvisade och utvisade uppgick till cirka 65 miljoner kronor, en ökning med cirka 5 procent jämfört med 2021. Förbrukningen på anslaget var ungefär tre miljoner kronor lägre än 2021 och anslagsutnyttjandet minskade därmed från 41 procent till 34 procent. Antalet inkomna ansökningar om återintegreringsstöd var betydligt lägre jämfört med 2021, vilket minskade utgifterna på anslaget eftersom färre bidrag utbetalades. Kostnaden per utresa minskade också jämfört med 2021, som en följd av att EU-byrån Frontex tog över ansvaret för återintegreringsprogrammen i juni vilket minskade kostnaderna avsevärt för myndigheten. Därtill blev även antalet utresor färre än föregående år vilket medförde minskade utgifter på anslaget. Även ett nytt avtal med International Organization for Migration (IOM) om utbetalning av återetableringsstöd bidrog till lägre kostnader.

3.2.6 ASYL-, MIGRATIONS- OCH INTEGRATIONSFONDEN

Migrationsverkets anslag 1:8 från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar uppgick till cirka 408 miljoner kronor, vilket innebar en ökning i tilldelade medel med närmare 253 miljoner kronor. Utgifterna för året ökade i paritet med ökningen i tilldelade medel och uppgick till cirka 407 miljoner kronor, vilket medförde att anslagsutnyttjandet ökade från 88 procent till nästan 100 procent.

3.2.7 TILLFÄLLIGT STÖD TILL KOMMUNER MED ANLEDNING AV KRIGET I UKRAINA

Migrationsverket tilldelades 500 miljoner kronor på anslag 1:9:1 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina. I augusti betalades sammanlagt 500 miljoner kronor ut till Sveriges kommuner som ersättning för kostnader under 2022 och 2023 som uppstått till följd av ett ökat mottagande med anledning av massflyktsdirektivet. Ersättningen betalades ut som en engångssumma enligt angiven fördelning i bilaga 5 till regleringsbrevet.

3.3 Ekonomiskt utfall utgiftsområde 13 – Jämställdhet och nyanlända invandras etablering

Anslag 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande avser statsbidrag till kommuner och lands-ting för utgifter i samband med mottagandet av nyanlända invandrare. Anslaget finansierar även utgifter för uttagning av personer aktuella för vidarebosättning till Sverige. Anslagsförbrukningen uppgick till 3 958 miljoner kronor, vilket var en minskning med 15 procent jämfört med 2021. Förbrukningen av medel uppgick till 88 procent av tilldelade medel. Den största anslagsposten är 1.2.1 Schablonersättning för mottagandet av nyanlända och utgifterna uppgick till cirka 2 miljarder kronor. Att utgifterna minskade med drygt 17 procent jämfört med 2021 berodde främst på färre antal nyanlända och inresta anhöriga. Den andra stora anslagsposten 1.2.4 Ersättning för ensamkommande barn och unga minskade med ungefär 34 procent jämfört med 2021 och uppgick till 638 miljoner kronor. Jämfört med årets tilldelning blev utfallet cirka 27 procent lägre, vilket berodde på att antalet ensamkommande barn och unga med uppehållstillstånd var färre jämfört med 2021, och därtill var antalet också färre än vad som budgeterats för. Anslagspost 1.2.5 Resor och informationsinsatser vid vidarebosättning minskade med knappt 30 miljoner kronor jämfört med 2021, från 103 miljoner kronor till 73 miljoner kronor. Utgifterna var lägre då betydligt färre individer vidarebosattes till Sverige under året jämfört med 2021. Totalt överfördes 5 033 personer till Sverige, att jämföra med med 6 411 personer 2021. Anslagsförbrukningen uppgick till 86 procent vilket förklaras av att kostnaderna som belastade Migrationsverket var lägre jämfört med de initiala antaganden som låg till grund för tilldelningen av medel.

3.4 Ekonomisk översikt

Figur 3.3 Kostnader/intäkter per kostnadsslag och område, 2020–2022

2022 Intäkter/kostnader (tkr)	Asyl	Boende och stöd i mottagande- verksamheten	Åter- vändande, förvar, över- prövning	Verkställig- hetshinder	Tillstånd	Medbor- garskap	Summa
Intäkter, andra än från anslag	8 280	15 149	14 103	1 200	18 335	2 573	59 639
Kostnader för personal	-663 758	-642 534	-873 559	-96 916	-892 240	-181 899	-3 350 905
Kostnader för lokal	-44 183	-533 152	-144 640	-6 410	-101 093	-13 891	-843 370
Övriga driftskostnader	-129 207	-868 958	-127 524	-9 850	-288 816	-18 248	-1 442 603
Finansiella kostnader	-1 737	-473	-2 175	-43	-420	-111	-4 959
Avskrivningar	-19 140	-32 380	-37 512	-2 066	-43 040	-9 631	-143 768
Lämnade bidrag	-325 665	-8 423 580	-106 032	-41 086	-99 453	-19 369	-9 015 184
Summa kostnad/intäkt	-1 175 410	-10 485 928	-1 277 338	-155 171	-1 406 728	-240 576	-14 741 150
Anslagsintäkter som motsvarar kostnad	1 175 410	10 485 928	1 277 338	155 171	1 406 728	240 576	14 741 150
Årets kapitalförändring							-198 973
Saldo uppbördsverksamhet							47 104
Summa intäkter av anslag/ medel från statens budget							14 589 281
Summa finansiering							14 594 058
Differens mellan finansiering och intäkter av anslag/medel från statens budget							4 777
varav årets minskning av semesterlöneskuld sparad före 2009							3 072
varav årets anslagsfinansierade immateriella anläggningstillgångar							1 705

Fortsättning på nästa sida

2021 Intäkter/kostnader (tkr)	Asyl	Boende och stöd i mottagande- verksamheten	Åter- vändande, förvar, över- prövning	Verkställig- hetshinder	Tillstånd	Medbor- garskap	Summa
Intäkter, andra än från anslag	4 738	16 560	12 051	875	19 387	2 026	55 637
Kostnader för personal	-585 881	-566 010	-886 795	-78 007	-779 261	-153 692	-3 049 646
Kostnader för lokal	-43 180	-513 323	-141 823	-4 980	-89 583	-11 969	-804 857
Övriga driftskostnader	-118 091	-213 403	-125 404	-7 319	-248 026	-15 355	-727 598
Finansiella kostnader	-173	-213	-148	-8	-35	-4	-581
Avskrivningar	-40 420	-48 490	-52 885	-1 894	-41 107	-7 537	-192 333
Lämnade bidrag	-299 249	-6 413 521	-60 889	-12 159	-33 452	-5 309	-6 824 579
Summa kostnad/intäkt	-1 082 255	-7 738 401	-1 255 892	-103 493	-1 172 077	-191 840	-11 543 958
Anslagsintäkter som motsvarar kostnad	1 082 255	7 738 401	1 255 892	103 493	1 172 077	191 840	11 543 958
Årets kapitalförändring							-694 396
Saldo uppbördsverksamhet							820 052
Summa intäkter av anslag/ medel från statens budget							11 669 614
Summa finansiering							11 678 462
Differens finansiering och intäkter av anslag/medel från statens budget							8 848
varav årets minskning av semesterlöneskuld sparad före 2009							2 764
varav årets anslagsfinansierade immateriella anläggningstillgångar							6 084

2020 Intäkter/kostnader (tkr)	Asyl	Boende och stöd i mottagande- verksamheten	Åter- vändande, förvar, över- prövning	Verkställig- hetshinder	Tillstånd	Medbor- garskap	Summa
Intäkter, andra än från anslag	13 884	17 343	17 809	1 506	22 668	2 418	75 628
Kostnader för personal	-683 982	-625 568	-946 999	-86 541	-791 765	-113 876	-3 248 732
Kostnader för lokal	-48 448	-524 233	-131 242	-5 291	-97 817	-8 610	-815 642
Övriga driftskostnader	-108 921	-246 964	-132 818	-8 240	-266 625	-10 660	-774 230
Finansiella kostnader	-259	-94	-64	-3	-36	-4	-461
Avskrivningar	-23 803	-55 581	-69 834	-2 055	-50 167	-5 117	-206 557
Lämnade bidrag	-300 754	-8 968 805	-67 106	-15 147	-52 029	-2 085	-9 405 925
Summa kostnad/intäkt	-1 152 283	-10 403 902	-1 330 255	-115 772	-1 235 772	-137 935	-14 375 919
Anslagsintäkter som motsvarar kostnad	1 152 283	10 403 902	1 330 255	115 772	1 235 772	137 935	14 375 919
Årets kapitalförändring							1 129 038
Saldo uppbördsverksamhet							-296 885
Summa intäkter av anslag/ medel från statens budget							15 208 072
Summa finansiering							15 255 168
Differens finansiering och intäkter av anslag/medel från statens budget							47 096
varav årets minskning av semesterlöneskuld sparad före 2009							3 078
varav årets anslagsfinansierade immateriella anläggningstillgångar							44 018

Avrundningsdifferenser gör att totalsumman inte alltid stämmer vid summering av delposterna.

Figur 3.4 Kostnader/intäkter per anslagspost och område, 2020–2022

2022 Intäkter/kostnader	Asyl	Boende och stöd i mottagande- verksamheten	Åter- vändande, förvar, över- prövning	Verkställig- hetshinder	Tillstånd	Medbor- garskap	Summa
1:1 Migrationsverket	-839 669	-906 439	-1 137 356	-112 761	-1 235 938	-218 336	-4 450 499
1:2:2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och regioner	0	-4 143 186	-27 046	0	-5 262	0	-4 175 494
1:2:3 Boende för asylsökande	0	-1 148 827	-20 466	0	0	0	-1 169 293
1:3:4 Återvändningsförberedelser	0	0	-2 951	0	0	0	-2 951
1:3:5 Återvändningsbidrag	0	0	-52	0	0	0	-52
1:3:8 Anhörigresor	0	0	0	0	-2 116	0	-2 116
1:6:2 Offentligt biträde i utlänningsärenden	-194 970	0	0	-32 156	-5 250	0	-232 376
1:7:1 Utresor för avvisade och utvisade	0	0	-18 543	0	0	0	-18 543
1:8:1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	-67 243	-74 722	-70 722	-10 224	-157 876	-22 176	-402 963
1:8:2 Statlig Medfinansiering	-193	-218	-203	-29	-286	-64	-993
1:9:1 Tillfälligt stöd till kommun med anledning av kriget i Ukraina	0	-500 000	0	0	0	0	-500 000
1:2:1 Schablonersättning för mottagandet av nyanlända	0	-1 991 254	0	0	0	0	-1 991 254
1:2:2 Bidrag till kommuner med högt flyktingmottagande	0	-200 000	0	0	0	0	-200 000
1:2:3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	0	-54 609	0	0	0	0	-54 609
1:2:4 Ersättning för ensamkommande barn och unga	0	-557 430	0	0	0	0	-557 430
1:2:5 Resor och informationsinsatser vid vidarebosättning	-73 334	0	0	0	0	0	-73 334
1:2:6 Hyreskostnader	0	-80 225	0	0	0	0	-80 225
1:2:12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.	0	-130 390	0	0	0	0	-130 390
1:2:14 Ersättning för vissa särskilda kostnader	0	-177 838	0	0	0	0	-177 838
1:2:15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	0	-520 790	0	0	0	0	-520 790
Avgifts- och bidragsfinansierade projekt	0	0	0	0	0	0	0
Summa kostnad/intäkt (tkr)	-1 175 410	-10 485 928	-1 277 338	-155 171	-1 406 728	-240 576	-14 741 150

Fortsättning på nästa sida

2021 Intäkter/kostnader	Asyl	Boende och stöd i mottagande- verksamheten	Åter- vändande, förvar, över- prövning	Verkställig- hetshinder	Tillstånd	Medbor- garskap	Summa
1:1 Migrationsverket	-758 807	-784 491	-1 160 533	-90 638	-1 118 661	-184 856	-4 097 985
1:2:2 Ersättning till asylsökande, kommuner och regioner	0	-2 059 570	-18 982	0	-3 904	0	-2 082 456
1:2:3 Boende för asylsökande	0	-534 595	-21 440	0	0	0	-556 035
1:3:4 Återvändningsförberedelser	0	0	-1 951	0	0	0	-1 951
1:3:8 Anhörigresor	0	0	0	0	-564	0	-564
1:6:2 Offentligt biträde i utlänningsärenden	-196 170	0	0	-9 956	-4 471	0	-210 597
1:7:1 Utresor för avvisade och utvisade	0	0	-23 857	0	0	0	-23 857
1:8:1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	-20 995	-21 031	-25 371	-2 525	-40 316	-6 084	-116 322
1:8:2 Statlig Medfinansiering	-3 110	-3 115	-3 758	-374	-4 161	-901	-15 418
1:2:1 Schablonersättning för mottagandet av nyanlända	0	-2 354 026	0	0	0	0	-2 354 026
1:2:2 Bidrag till kommuner med högt flyktingmottagande	0	-200 000	0	0	0	0	-200 000
1:2:3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	0	-63 326	0	0	0	0	-63 326
1:2:4 Ersättning för ensamkommande barn och unga	0	-813 228	0	0	0	0	-813 228
1:2:5 Resor och informationsinsatser vid vidarebosättning	-103 174	0	0	0	0	0	-103 174
1:2:6 Hyreskostnader	0	-63 563	0	0	0	0	-63 563
1:2:12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.	0	-161 147	0	0	0	0	-161 147
1:2:14 Ersättning för vissa särskilda kostnader	0	-169 159	0	0	0	0	-169 159
1:2:15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	0	-511 151	0	0	0	0	-511 151
Avgifts- och bidragsfinansierade projekt	0	0	0	0	0	0	0
Summa kostnad/intäkt (tkr)	-1 082 255	-7 738 401	-1 255 892	-103 493	-1 172 077	-191 840	-11 543 958

Fortsättning på nästa sida

2020 Intäkter/kostnader	Asyl	Boende och stöd i mottagande- verksamheten	Åter- vändande, förvar, över- prövning	Verkställig- hetshinder	Tillstånd	Medbor- garskap	Summa
1:1 Migrationsverket	-844 772	-877 125	-1 234 998	-99 969	-1 155 264	-134 829	-4 346 958
1:2:2 Ersättning till asylsökande, kommuner och regioner	0	-2 602 065	-33 187	0	-26 574	0	-2 661 827
1:2:3 Boende för asylsökande	0	-553 103	-21 902	0	0	0	-575 006
1:3:4 Återvändningsförberedelser	0	0	-1 691	0	0	0	-1 691
1:3:5 Återvändningsbidrag	0	0	-44	0	0	0	-44
1:3:8 Anhörigresor	0	0	0	0	-2 989	0	-2 989
1:6:2 Offentligt bidräde i utlänningsärenden	-248 765	0	0	-13 895	-6 852	0	-269 512
1:7:1 Utresor för avvisade och utvisade	0	0	-19 911	0	0	0	-19 911
1:8:1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	-15 948	-14 106	-16 794	-1 731	-42 212	-2 816	-93 607
1:9:2 Tillfälligt stöd till kommuner för ensamkommande unga asylsökande m.fl.	-1 569	-1 450	-1 726	-178	-1 880	-289	-7 093
1:2:1 Schablonersättning för mottagandet av nyanlända	0	-3 628 841	0	0	0	0	-3 628 841
1:2:3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	0	-80 000	0	0	0	0	-80 000
1:2:4 Ersättning för ensamkommande barn och unga	0	-60 663	0	0	0	0	-60 663
1:2:6 Hyreskostnader	0	-1 569 333	0	0	0	0	-1 569 333
1:2:7 Resor vid vidarebosättning	-41 228	0	0	0	0	0	-41 228
1:2:10 Grundersättning	0	-29 742	0	0	0	0	-29 742
1:2:12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.	0	-181 676	0	0	0	0	-181 676
1:2:14 Ersättning för vissa särskilda kostnader	0	-223 703	0	0	0	0	-223 703
1:2:15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	0	-582 093	0	0	0	0	-582 093
Summa kostnad/intäkt (tkr)	-1 152 283	-10 403 902	-1 330 255	-115 772	-1 235 772	-137 935	-14 375 919

3.5 Avgiftsbelagd verksamhet

Migrationsverket har en avgiftsbelagd verksamhet där intäkter inte disponeras av myndigheten. Den totala täckningsgraden var 29 procent, en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2021. Intäkterna blev högre än förväntat och ökade med cirka 60 miljoner kronor, vilket främst berodde på ökade avgiftsintäkter för tillståndsansökningar. Kostnaderna blev också högre än förväntat och ökade med cirka 143 miljoner kronor, vilket främst berodde på ökade genomsnittliga kostnader för tillståndsansökningar.

För tillståndsansökningar ökade täckningsgraden med 2 procentenheter till 25 procent. Samtidigt minskade täckningsgraden för svenskt medborgarskap med 2 procentenheter till 46 procent och för pass med 3 procentenheter till 29 procent. De ekonomiska målen för avgifterna inom respektive ärendekategori (svenskt medborgarskap 70 procent, pass 45 procent, arbetstillstånd 65 procent, studier 80 procent och anknytning 15 procent) uppnåddes därmed inte. Migrationsverket ska egentligen särredovisa tillståndsansökningar enligt den indelning och struktur som anges i regleringsbrevet. Detta kan dock inte göras i nuläget då myndigheten saknar ett avgiftshanteringssystem där inbetalda avgifter sorterar baserat på typ av ansökan (arbetstillstånd, studier och anknytning). Myndigheten har som ambition att starta ett projekt i april 2023 som bland annat ska omhänderta denna problematik, och det arbetet ska medföra att särredovisning av tillståndsärenden kan ske fullt ut.

Produktiviteten har minskat de senaste åren för både tillstånds- och medborgarskapsärenden vilket resulterat i ökade styckkostnader, medan avgifterna i stort sett varit oförändrade sedan 2019. Av det ackumulerade utfallet utgör tillståndsärenden störst del av underskottet, som uppgick till närmare 5 miljarder kronor.

Figur 3.5 Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras

Verksamhet	Inkomst-titel	+/- t.o.m. 2020	+/- 2021	Budget intäkter 2022	Utfall intäkter 2022	Budget kostnader 2022	Utfall kostnader 2022	+/- 2022	Ackumulerat +/- utgående 2022
Offentligrättslig verksamhet									
Svenskt medborgarskap	2511	-27 187	-96 208	104 000	101 379	187 500	218 336	-116 956	-240 351
Tillståndsansökningar	2511	-3 296 970	-784 333	252 000	286 807	1 152 000	1 127 887	-841 079	-4 922 382
varav arbetstillstånd	2511	-	-	137 000	-	306 000	424 175	-	-
varav studerande tillstånd	2511	-	-	42 500	-	76 500	75 022	-	-
varav anknytning	2511	-	-	62 000	-	625 500	473 620	-	-
Pass (främlingspass och resedokument)	2511	-56 191	-23 918	11 000	11 986	34 500	41 758	-29 772	-109 881
Totalt (tkr)		-3 380 349	-904 458	367 000	400 173	1 374 000	1 387 981	-987 808	-5 272 615

I de rutor streck anges kan Migrationsverket för närvarande inte redovisa belopp för tillståndsansökningar per ärendeslag.

I tillståndsansökningar totalt ingår fler ärendeslag än de som specificeras varav.

De belopp som avser budget fördelade per ärendeslag är hämtade från Migrationsverkets budgetunderlag 2022–2024.

För avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras var omfattningen av Migrationsverkets tjänsteexport högre jämfört med 2021, men intäkterna bidrog fortfarande med full kostnadstäckning

Figur 3.6 Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (tkr)

Verksamhet	+/- t.o.m. 2020	+/- 2021	Budget intäkter 2022	Utfall intäkter 2022	Budget kostnader 2022	Utfall kostnader 2022	+/- 2022	Ackumulerat +/- utgående 2022
Uppdragsverksamhet								
Tjänsteexport	0	0	4 000	2 731	4 000	2 731	0	0

3.6 Uppföljning av investeringsbudgeten

I tabellen redovisas en uppföljning av verksamhetsinvesteringar överstigande 20 miljoner kronor som specifikt anges i myndighetens regleringsbrev. Migrationsverket investerade cirka 146 miljoner kronor i verksamhetsutveckling under året, varav knappt 16 miljoner kronor utgjorde investeringar i materiella anläggningstillgångar. Vid uppföljning av investeringsbudgeten stämmer utfallet på totalen väl med budget för verksamhetsinvesteringar inom processutveckling med och utan it-inslag. Fördelningen mellan olika objekt med it-inslag varierar i förhållande till den prognos som gjordes i början av 2021. Möjligheterna till extern finansiering av utvecklingsinsatser har ökat, vilket medfört krav på hur projekten ska utformas. Det resulterade i att planerat utvecklingsarbete inom objektet *Informationskvalitet* istället utförts inom ramen för objekten *Digitalisering av tillståndsprocessen* och *Digitalisering av medborgarprocessen*.

Vid uppföljning av materiella anläggningstillgångar redovisas stora avvikelser mot budget. Det beror på att utgifterna under året blivit väsentligt lägre jämfört med planerade utgifter som redogjordes för i budgetunderlaget 2022–2024. Vid en jämförelse mellan utfall och budgeterade verksamhetsutgifter 2022 är det avvikelsen inom objektet *Förvar* som till störst del medfört den totala differensen på drygt 161 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att stora verksamhetsinvesteringar som först planerats som förbättringsutgift på annans fastighet istället avtalats som hyrestillägg.

Figur 3.7 Uppföljning av investeringsbudget

Verksamhetsinvesteringar överstigande 20 miljoner kronor, per objekt enligt regleringsbrev	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022
Digitalisering av skyddsprocessen ¹⁾	13 621	8 189	7 683	2 800
Digitalisering av handläggning inom ersättningshanteringen ²⁾	19 274	13 350	2 028	10 500
Digitala servicetjänster ³⁾	18 227	5 969	0	10 000
Digitalisering av tillståndsprocessen ⁴⁾	51 356	26 517	86 568	20 631
Digitalisering av medborgarskapsprocessen ⁵⁾	5 359	8 371	8 071	4 000
EU:s viseringspolitik ⁶⁾	9 600	19 974	17 364	26 812
Digitalt samarbete med andra myndigheter	37 610	11 345	4 899	6 779
Utvecklat statistiskt beslutsstöd	13 115	2 639	3 326	4 000
Dokumenthantering ⁷⁾	11 882	6 342	0	10 000
Informationskvalitet ⁸⁾	0	25 353	29	42 000
Norrköping administrativa lokaler ⁹⁾	0	220	13	11 500
Förvar ¹⁰⁾	3 732	71 708	10 953	144 750
Fordon ¹¹⁾	1 186	3 488	4 591	3 000
Stockholm boende/adm ¹²⁾	0	0	0	10 000
Totalt (tkr)	184 962	203 465	145 524	306 772

¹⁾ En förskjutning i tid har gjort att omfattningen 2022 ökat.

²⁾ Arbetet har förskjutits i förhållande till planen.

³⁾ Området har för närvarande prioriterats ner till förmån för den digitala transformationen.

⁴⁾ Området har prioriterats högt och kombinerats med arbete inom Informationskvalitet.

⁵⁾ Arbete som planerats i kategorin informationskvalitet är inkluderat.

⁶⁾ Förseningar inom EU samt justeringar av omfattning i förhållande till planen.

⁷⁾ Insatser inom området har skjutits fram i planen för den digitala transformationen.

⁸⁾ Insatserna är nu inkluderade i digitaliseringen av tillståndsprocessen.

⁹⁾ Projektet förskjutits i tid eftersom vi inte får tilldelning på anslaget årsvis för att göra detta.

¹⁰⁾ Skillnaden beror främst på att en väsentlig del av kostnaderna som budgeterats för inom objektet istället avtalats som hyrestillägg och att planerade verksamhetsinvesteringar blivit stoppade eller framflyttade på grund av omprioriteringar i verksamheten.

¹¹⁾ Skillnaden mot budget beror på att verksamhetens faktiska behov blev högre än initialt antagande.

¹²⁾ Stockholm boende avsåg projektet Migration 360 som avslutats på grund av ändrade förutsättningar.

4. Kompetensförsörjning

4.1 Sammanfattande bedömning

Migrationsverket har under året haft flera utmaningar i relation till myndighetens mål med kompetensförsörjningen. I början av året ökade rekryteringsbehovet markant med anledning av kriget i Ukraina. Samtidigt rapporterade myndighetens chefer om ökad konkurrens om kompetens på arbetsmarknaden. Särskilt svårt är det att rekrytera nödvändig it-kompetens. Ett aktivt arbete har bedrivits för att ha rätt kompetens på rätt plats i rätt tid genom rekryteringar samt insatser för kompetensutveckling och vid introduktionen av nyanställda.

Sjukfrånvaron på Migrationsverket har historiskt varit hög och detta har föranlett en rad riktade insatser till stöd för myndighetens chefer, både för att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet och för att minska den totala sjukfrånvaron. Insatserna har bland annat innefattat ett förstärkt chefsstöd i komplicerade medarbetarärenden, vilket troligen är en av anledningarna till att myndighetens långtidssjukfrånvaro har sjunkit. Totalt minskade andelen långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro med fem procentenheter jämfört med 2021.

För att främja en hållbar arbetsmiljö har insatser genomförts för att stärka cheferna i arbetsgivarrollen och att fortsätta utveckla medarbetarskapet hos samtliga anställda. Det är ett långsiktigt arbete som förväntas ge resultat över tid. Trots utmaningarna bedöms Migrationsverkets kompetensförsörjning ha fungerat tillfredsställande utifrån de mål som myndigheten ställt upp för verksamhetsåret.

4.2 Personalsammansättning

Antalet anställda ökade under året. De anställda på Migrationsverket är till övervägande del kvinnor, och könsfördelningen var den samma som föregående år. Andelen kvinnor på chefspositioner ökade jämfört med föregående år, men kvinnor var fortsatt underrepresenterade i relation till könsfördelningen bland samtliga anställda.

Figur 4.1 Personalsammansättning, 2020–2022

Kategorier	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Totalt antal anställda i genomsnitt	3 614	2 311	5 925	3 289	2 131	5 420	3 521	2 252	5 773
Antal årsarbetskrafter i genomsnitt	2 872	1 996	4 868	2 588	1 833	4 421	2 857	1 963	4 820
Genomsnittsålder	41	43	42	41	43	42	41	43	42
Genomsnittlig anställningstid i år	9	8	9	10	9	9	9	9	9

Figur 4.2 Könsfördelning bland anställda, 2020–2022

Peronalkategorier	2020		2021		2022	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Samtliga anställda	61%	39%	61%	39%	61%	39%
Chefer	50%	50%	51%	49%	54%	46%

4.3 Attrahera och rekrytera rätt kompetens

Sifos undersökning om anseendet för svenska myndigheter från 2022 visade att Migrationsverkets anseende har förbättrats det senaste året, men bilden av myndigheten som arbetsgivare är fortfarande övervägande negativ. Under året genomfördes fortsatta åtgärder för att förbättra bilden av myndigheten som arbetsgivare, bland annat genom att ta fram budskap och kommunikationsmaterial att använda på exempelvis LinkedIn och arbetsmarknadsmässor. I samband med det ökade rekryteringsbehovet breddades myndighetens annonsering till fler kanaler för att nå ut till fler målgrupper vilket bidrog till ett större antal sökanden på flera utannonserade tjänster.

Migrationsverket har fortsatt särskilt svårt att rekrytera nödvändig it-kompetens vilket medför utmaningar kopplat till myndighetens digitala transformation. Därför har fortsatt fokus lagts på särskilda insatser för att öka myndighetens attraktionskraft på detta område. Det är ett långsiktigt arbete där myndigheten till exempel ökat sitt deltagande på arbetsmarknadsdagar och mässor. Myndigheten har också utvecklat och startat sitt första traineeprogram för it-kompetens. De första fyra traineerna påbörjade programmet under 2022.

4.4 Behålla och utveckla kompetens

4.4.1 PERSONALOMSÄTTNING

Myndighetens personalomsättning uppgick till 13 procent under 2022, vilket var en markant ökning jämfört med 2021 och 2020 då omsättningen var 3 procent. Personalomsättningen ökade eftersom många tillsvidareanställda valde att lämna myndigheten. En förklaring kan vara att 2021 års uppsägningar kan ha påverkat då många medarbetare har haft lång anställningstid och därmed lång uppsägningstid. Den höga personalomsättningen har lett till utmaningar att bemanna myndigheten enligt plan.

4.4.2 MEDARBETARSKAP, LEDARSKAP, LÄRANDE OCH UTVECKLING

Myndigheten hade under året ett särskilt fokus på medarbetarskap och ledarskap, där målet att behålla medarbetare stod i centrum. Myndighetens ledningsgrupper utvecklades i att tänka kompetensförsörjning i ett bredare perspektiv utifrån målsättningen att agera proaktivt i kompetensförsörjningen. Stöd har arbetats fram för att ge kunskap och förutsättningar för nya chefer i form av ett introduktionsprogram med förstärkt fokus på arbetsgivarrollen och ledarskap.

Myndigheten har under året utvecklat den modell som använts för utvecklingssamtal till att omfatta såväl det årliga samtalet mellan medarbetare och chef som den regelbundna dialogen. Till stöd för detta togs en vägledning för dialog om uppdrag och utveckling fram. Denna har testats och utvärderats under året. Ett viktigt perspektiv i dialogen är också samtal kring måendet som ett sätt att främja meningsfullt och hållbart arbetsliv. Samtalet förväntas också ge positiva effekter på ambitionen att sänka myndighetens sjuktal och få medarbetare att må bra, trivas på arbetet och vilja stanna på myndigheten.

Särskilt fokus för myndighetens lärplattform Migrationsakademien har under 2022 varit fortsatt etablering och utveckling av innehåll och utbud. Ett annat fokusområde är myndighetens digitala transformation där Migrationsakademien kommer att vara ett centralt nav kring lärande.

4.4.3 LÅNGSIKTIG KOMPETENSFÖRSÖRJNING INKLUSIVE AVVECKLING AV KOMPETENS

Myndighetens omfattande omställning är avslutad och det har möjliggjort ett mer långsiktigt perspektiv på kompetensförsörjning. I de delar av verksamheten där kompetensbehovet har förändrats vidtas åtgärder för att kompetensväxla snarare än att minska genom uppsägningar. Det är fortsatt utmanande att planera för en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning utifrån variationerna i inflödet av ärenden. Myndigheten har under året behövt förstärka både grundbemanning och extra bemanning i operativ verksamhet med anledning av kriget i Ukraina.

4.5 God arbetsmiljö

4.5.1 ARBETSMILJÖARBETE

Migrationsverket har under året fokuserat på åtgärder som bedöms utgöra en avgörande del i arbetet för en god och hållbar arbetsmiljö. Ett förstärkt stöd har erbjudits till chefer i arbetet med arbetsanpassning och återgång i arbete. Under 2022 har detta etablerats som en arbetsmetod och utvecklats ytterligare till att omfatta flera typer av ärenden där medarbetare är kvar i arbete men situationen riskerar att leda till ohälsa, till exempel vid kränkande särbehandling. Satsningen är även ett led i arbetet för att skapa en god arbetsmiljö.

Vidare har en ny vägledning för det systematiska arbetsmiljöarbetet tagits fram. Dokumentet innehåller rutiner för myndighetens arbete med undersökning, riskbedömning, åtgärder och uppföljning. Under 2022 har vägledningen implementerats inom myndigheten, bland annat genom webinarium för chefer med arbetsmiljöansvar och på den myndighetsövergripande arbetsmiljödag som årligen anordnas av generaldirektören. Vägledningen tros ge effekt först under 2023 då det blir första året samtliga delar kommer att genomföras.

4.5.2 HOT OCH VÅLD

Migrationsverket ska vara en trygg och säker arbetsplats för alla medarbetare, där ingen ska behöva utsättas för trakasserier, hot eller våld. Under 2022 har verksamhetsområdet *Medarbetarskydd* prioriterats. Det är den verksamhet som bedrivs vid myndigheten för att förebygga att medarbetare utsätts för otillåtna påverkansförsök, exempelvis genom hot och våld. Styrdokument som reglerar hur myndigheten ska arbeta med medarbetarskydd har tagits fram och utbildningsinsatser har genomförts.

I slutet av 2021 togs en utbildning om otillåten påverkan fram. Otillåten påverkan mot myndighetspersoner sker när någon genom till exempel hot, trakasserier, våld eller otillbörliga erbjudanden försöker påverka en tjänsteman att fatta felaktiga beslut eller att avstå från att ingripa eller genomföra kontroller. Under 2022 har flertalet avdelningar och enheter tagit del av utbildningen. Under perioden 2020–2022 har antalet inrapporterade händelser om hot och våld varit tämligen konstant. Majoriteten av de inrapporterade incidenterna om hot och våld sker via mejl eller telefon eller inom förvarsverksamheten.

Figur 4.3 Antal inrapporterade händelser om hot och våld, 2020–2022

Kategorier	2020	2021	2022
Hot mot enskild medarbetare	87	81	90
Våld mot medarbetare	29	25	29

Det är i nuläget inte möjligt att dela upp statistiken på kön.

4.5.3 SJUKFRÅNVARO

Den totala sjukfrånvaron i relation till total tillgänglig arbetstid ökade jämfört med föregående år, både för kvinnor och för män. Det beror på den höga korttidsfrånvaron som Migrationsverket hade i början av året med anledning av den höga smittspridningen av covid-19. Kvinnor hade fortsatt generellt högre sjukfrånvaro än män.

Den totala sjukfrånvaron i relation till total tillgänglig arbetstid skiljer sig mellan Migrationsverkets olika verksamheter. Personalen på huvudkontoret har mycket låg sjukfrånvaro, medan personalen i operativ verksamhet har hög sjukfrånvaro. Det är särskilt verksamheter med styrt bundna arbetsuppgifter som sticker ut, så som förvarsverksamheten och myndighetens kontaktcenter.

Andelen av den totala sjukfrånvaron som avser långtidssjukfrånvaro minskade jämfört med 2021 och myndighetens långtidssjukskrivningar sjönk i alla kategorier. Den största minskningen kunde konstateras hos männen.

Under året har myndigheten arbetat aktivt med regeringsuppdraget om ökad upptäckt av våld. Arbetet har lett till att våld i nära relation och könsrelaterat våld fortsatt har implementerats som en arbetsmiljöfråga. Under året har satsningar bland annat gjorts på föreläsningar och workshops för chefer och medarbetare.

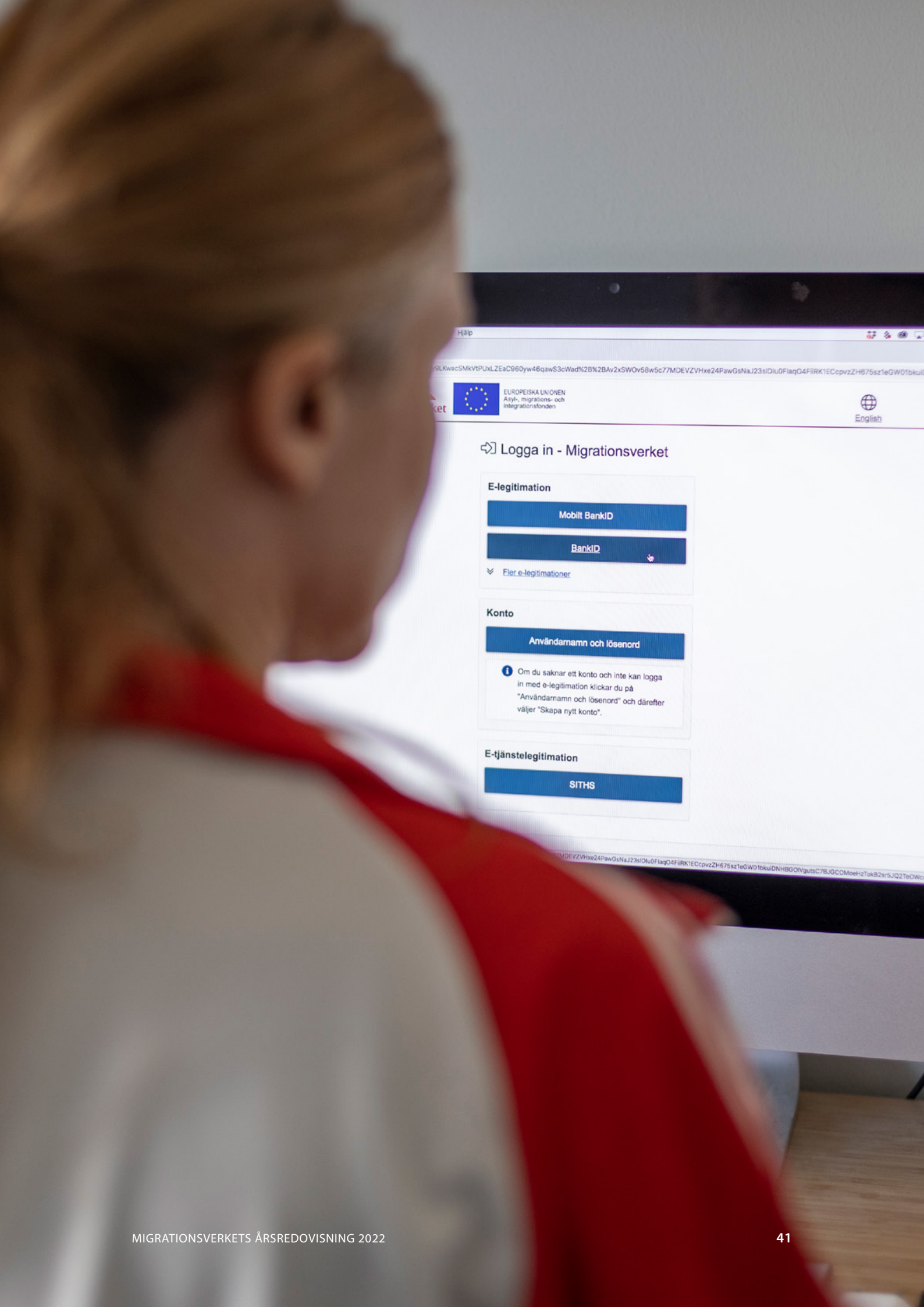
Figur 4.4 Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid, 2020–2022

Kategorier	2020	2021	2022
Alla män	5,8%	4,5%	4,9%
Alla kvinnor	7,3%	6,6%	6,9%
Alla yngre än 30 år	5,8%	4,9%	5,0%
Alla mellan 30-49 år	6,3%	5,6%	5,8%
Alla 50 år och äldre	7,8%	7,2%	7,1%
Samtliga	6,7%	5,6%	6,1%

Figur 4.5 Andel av total sjukfrånvaro som avser långtidssjukfrånvaro (frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer), 2020–2022

Kategorier	2020	2021	2022
Alla män	36%	41%	33%
Alla kvinnor	45%	52%	48%
Samtliga	42%	48%	43%

Hjälp

EUROPEISKA UNIONEN
Asyl-, migrations- och
integrationsfonden

English

Logga in - Migrationsverket

E-legitimation

Mobilt BankID

BankID

Fler e-legitimationer

Konto

Användarnamn och lösenord

Om du saknar ett konto och inte kan logga in med e-legitimation klickar du på "Användarnamn och lösenord" och därefter väljer "Skapa nytt konto".

E-tjänstelegitimation

SITHS

5. Verksamhetsutveckling

5.1 Digital transformation

En digital transformation genomförs i syfte att på sikt effektivisera Migrationsverkets verksamhet, framförallt handläggningen av ärenden. Det initiala arbetet har i huvudsak indirekta effekter på verksamheten, eftersom det är förberedelser för att kunna förbättra möjligheten till effektiv utveckling med fokus på arbetssätt, teknik och informationskvalitet. Exempel på leveranser som har indirekta effekter på verksamheten är att 37 procent av applikationerna som används i myndighetens kärnverksamhet nu är överflyttade till den nya målarkitekturen, vilket möjliggör kortare tid från utveckling till produktionssättning.

Inom ramen för myndighetens digitala transformation genomfördes under året flera förutsättningskapande initiativ. Nya plattformar för myndighetens systemtjänster etablerades, och även ett digitalt verktyg för förbättrade förutsättningar för kontroll av myndighetens information. Likaså bedrevs ett utforskande arbete för att transformera arbetstillståndsprocessen, och för att utforma stöd för förbättrad samverkan, kommunikation och förändringsledning i den fortsatta digitala transformationen.

Exempel på leveranser under året var ett automatiserat beslutsflöde gällande bifall på ansökan om medborgarskap för barn som har permanent uppehållstillstånd i Sverige och hemvist här sedan tre år, eller om barnet är statslöst två år. Vidare infördes en funktion utvecklad under 2021 vilken automatiserar flödet för inhämtning av information från Skatteverket i arbetstillståndsärenden. Tidigare innebar bristfällig eller felaktig information i förlängningsärenden att Migrationsverket kontaktade sökande som i sin tur hämtade uppgifter från Skatteverket. Under året gjordes 11 444 automatiska kompletteringar.

Eventuell informations- och processpåverkan från nyheterna inom EES-förordningen, SIS-förordningen för bättre kontroll över återvändandeprocessen och säkrare identifiering av sökanden genom biometriska uppgifter samt förordningskraven vad gäller interoperabilitet utforskades för att kunna synkroniseras med arbetet inom den digitala transformationen.

För att förbättra möjligheterna att genomföra den digitala transformationen påbörjades ett samarbete mellan de statliga myndigheterna i Norrköping. Fokus är på att dela med sig av goda exempel och eventuella gemensamma utmaningar, bland annat diskuterades utmaningen med kompetensförsörjning inom it-området. Migrationsverket har en representant i programrådet för systemvetarprogrammet på Linköpings universitet för att medverka till att utbildningen passar myndigheternas kommande behov.

5.2 Utvecklingsinsatser under året i sammandrag

Utvecklingsaktiviteterna 2022 påverkades av behov som uppstod med anledning av tillämpningen av massflyktsdirektivet. Åtgärder för att anpassa Migrationsverkets handläggning och systemstöd till ny lagstiftning och EU-regler prioriterades också. I övrigt var majoriteten av utvecklingsresurserna fokuserade på den digitala transformationen.

Ett omfattande utvecklingsarbete skedde med anledning av Migrationsverkets nya rättsliga ställningstagande gällande styrkande av identitet i tillståndsärenden. De flesta it-stöd som används i handläggningen behövde anpassas till detta, vilket innebar en mycket stor insats inom flera delprocesser såsom uppdaterade mallar, rutiner, information, koder och utbildningsmaterial.

Inom skyddsprocessen pågick fortsatt arbete för att ta fram stöd för att robotisera registreringsuppgifter i vidarebottsärenden vilket avsevärt kommer att korta arbetstiden vid registrering och anvisning.

Vidare bedriver Migrationsverket flera utvecklingsinitiativ som avser att säkerställa att kraven uppfylls avseende EES-förordningen, SIS-förordningen för bättre kontroll över återvändandeprocessen och säkrare identifiering av sökanden genom biometriska uppgifter samt förordningskraven vad gäller interoperabilitet.

Myndigheten förbättrade e-tjänsten *Min sida* vilket syftade till minskad onödig efterfrågan avseende information om enskilda ärenden liksom förbättrad rättssäkerhet genom digital säker kommunikation. Vidare gjordes informationen tillgänglig och utvecklades för att bli lättare att hitta och förstå.

Migrationsverket utvecklar en teknisk lösning för att kunna ersätta tidigare lönetjänst med en ny tjänst med anpassning till lönehantering med Statens servicecenter, vilket innebär besparing i nedlagd tid och uppfyller krav på en kvalitetssäker process.

För att säkerställa myndighetens åtagande enligt National Visa Management System, att den svenska delen av systemets information ska finnas tillgänglig för andra medlemsländer vid eventuella oförutsedda händelser, har tillgängligheten till myndighetens datacenter förbättrats.

I enlighet med myndighetens instruktion bedrivs pågående projekt rörande ökat internationellt samarbete för att skapa effektivare återvändande, stödja medlemsstater med återintegreringsstöd och skapa kunskap på återvändande- och återintegreringsområdet. Samarbetsprojekt bedrivs i Serbien och Pakistan.

En systemlösning för hantering av myndighetens lokaler etablerades under året. Systemet ska bidra till ökad effektivitet avseende verkets lokalförsörjning.

5.3 Effekter av utvecklingsinsatser som har uppkommit under året i sammandrag

Det finns en utmaning i att härleda effekter till enskilda förändringar som genomförts i it-stöd eller arbetssätt. Många faktorer utöver teknisk utveckling, till exempel ärendesammansättning, ny lagstiftning, behov att arbeta av äldre ärenden och bemanningssituation, påverkar myndighetens produktivitet, handläggningstider med mera. Det är därför lämpligare att peka på olika typer av indikatorer som tillsammans på sikt sannolikt leder till önskvärda effekter, som kortare handläggningstider och förbättrad service och kvalitet. Exempel på sådana indikatorer kan vara minskat behov av kompletteringar eller muntliga utredningar och moment som blivit automatiserade eller kunnat förenklas. Det är också av vikt att vara medveten om att även i en situation där exempelvis handläggningstiden har blivit längre inom ett område kan en utvecklingsinsats, teknisk såväl som processmässig, ha bidragit till en positiv påverkan på handläggningstiden. Ett nollalternativ där ingen utveckling görs skulle således ha kunnat innebära ännu längre handläggningstider.

Det övergripande syftet med myndighetens utvecklingsarbete är att bidra till förbättring av verksamheten, främst genom ökad effektivitet, kortare ledtider, ökad kvalitet och förbättrad service. Samtidigt måste givetvis myndigheten tillse att verksamheten är anpassad till legala och tekniska krav i svensk lagstiftning och EU-förordningar. Under året har en stor del av myndighetens utvecklingskapacitet prioriterats till sådan utveckling. Exempel på detta är utvecklingen av ett nytt fondsystem, den utveckling som bedrivits kring förordningskrav avseende EES-förordningen, SIS-förordningen, massflyktsdirektivet, ny datahall samt uppvisande av pass i original. Effekten är främst uppfyllda legala och tekniska krav som inte kan mätas i direkta effekter på handläggningen av ärenden.

Ett exempel på utvecklingsåtgärder där positiva effekter kunnat konstateras var det stöd för ansökan och beslut beträffande personer som omfattas av massflyktsdirektivet som togs fram på kort tid. Utvecklingen har gett effekt i form av förbättrad service och korta handläggningstider.

Myndighetens digitala stöd för kommunikation med offentliga biträden samt hantering av kostnadsräkningar blev klart så att det kunde användas i alla ärendeslag. Detta har inneburit effektiviserad hantering, liksom förbättrad kvalitet genom ökad enhetlighet då det digitala stödet styr medarbetarna att göra på samma sätt i hela verksamheten. Handläggningen har blivit mer förutsägbar då besluten numera bättre överensstämmer med inlämnade kostnadsräkningar eftersom det digitala stödet ger bättre support för biträden att fylla i rätt vilket genererar färre kompletteringar. Likaså har Migrationsverkets tillgänglighet för offentliga biträden förbättrats genom möjlighet till digital kommunikation.

Utveckling av e-tjänsten och det interna handläggningssystemet för kommunernas ansökan om ersättning för skola innebar minskat behov av registratur, förkortade handläggningstider och ökad flexibilitet vid förändrade ärendemängder.

Digitaliserade språkanalyser innebar minskad administration för bokning och kallelser samt uppfyllande av krav enligt GDPR.

Tillståndsverksamheten utvecklades genom förbättrat stöd till utlandsmyndigheterna vilket medfört ökad andel webbansökningar och därmed förbättrad service för de sökande. Ett enhetligt flöde hos Migrationsverket i anknätningsärenden oavsett ansökningsform har också bidragit till detta.

Digitalt överlämnande av överklaganden till migrationsdomstolarna har tillgängliggjorts i den absoluta merparten av ärendetyperna vilket har inneburit kortare ledtider, minskade administrativa kostnader, att kompletteringar på grund av saknade dokument inte längre är nödvändiga samt förbättrad tillit hos Migrationsdomstolarna avseende överlämnat underlag.

Det digitala stödet *Flytta* som riktar sig till personer som avser att flytta till Sverige har underlättat för sökanden av arbetstillstånd att få tillgång till korrekt information rörande myndigheters roller.

Den fortsatta utvecklingen av statistikstödet förbättrade kvaliteten på myndighetens statistiska underlag för såväl intern styrning och uppföljning som extern information, samtidigt som den breddade möjligheten till uppföljning.

Genom att samplaneringen mellan flera myndigheter stärktes har ansvarsfördelningen vid krisberedskapssituationer förtydligats.

5.4 Kostnader för verksamhetsutveckling med it-inslag

Under året bedrev myndigheten utveckling med it-inslag för knappt 125 miljoner kronor, vilket var en minskning med 14 procent jämfört med 2021. Orsaker till minskningen var bland annat svårigheter att kompetensförsörja myndigheten inom it-området, samt att en större andel av verksamhetsutveckling utan it-inslag genomförts. Dessa insatser är en viktig del i det kommande digitaliseringsarbetet, även om de i denna fas inte haft ett it-innehåll. Den digitala transformationen har under året riktats i huvudsak mot tillståndsprocesserna inklusive medborgarskap, men har också haft innehåll som stödjer utveckling inom internt stöd och administration. Inom asyl genomfördes i huvudsak stödjande it-insatser (till skillnad från utvecklande it-insatser) till följd av situationen med massflyktingar.

Figur 5.1 Kostnader för utvecklingsinsatser med it-inslag (tkr), 2020–2022

Process	2020	2021	2022
Asyl	44 665	27 007	7 683
Boende och stöd	0	0	85
Tillstånd	68 703	63 177	105 095
Service och bemötande	46 427	7 530	0
Internt stöd administration	40 036	47 006	11 633
Totalt	199 832	144 721	124 496

5.5 Extern finansiering av utvecklingsinsatser

Migrationsverket ska enligt myndighetens instruktion använda medel från olika EU-fonder för att finansiera och utveckla den egna verksamheten. Myndigheten söker medel även från andra externa källor när så är möjligt. Totalt har myndigheten under året beviljats 316 miljoner kronor i medfinansiering till utvecklingsinsatser för 2022 och kommande år. Incitamenten och intresset hos myndigheten för att söka extern finansiering har ökat som en konsekvens av minskade anslag under senare år. De nya programmen för EU-fonder omfattar även betydligt mer medel än tidigare, och ger ökad möjlighet att söka medfinansiering för en bredare verksamhet än tidigare. En ny programperiod för EU:s fonder inleddes 2021, men nödvändiga beslut om programmen har dröjt en bit in på 2022. Migrationsverket har getts möjlighet att lämna in ansökningar om medel till fonderna innan beslut för programmen fattats. Vissa projekt har även kunnat starta sin verksamhet och erhållit retroaktiva beslut, medan andra projekt har behövt invänta beslut innan start.

Under 2022 har Migrationsverket beviljats medel från Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) samt från Fonden för inre säkerhet (ISF respektive BMVI) till sex utvecklingsprojekt. Av dessa har ett projekt beviljats 90 procent medfinansiering och övriga projekt 75 procent. Beslut avseende tre ytterligare ansökningar som lämnats in under 2022 väntas under inledningen av 2023. Andelen medfinansiering ökade avsevärt 2022 jämfört med föregående år och uppgick till 56 procent. De totala kostnaderna för Migrationsverkets utvecklingsinsatser (exklusive internationella projekt) uppgick under 2022 till drygt 155 miljoner kronor. Av dessa var knappt 88 miljoner kronor finansierade via extern part, varav AMIF utgjorde störst del med cirka 77 miljoner kronor.

Figur 5.2 Extern finansiering av samtliga utvecklingsinsatser, 2020–2022

Externfinansiering	2020	2021	2022
Extern finansiering totalt (tkr)	80 036	34 121	87 558
varav via AMIF	39 627	17 604	77 264
varav via övriga	16 788	16 517	10 293
Totala utvecklingskostnader (exklusive internationella utvecklingsprojekt) (tkr)	206 370	148 162	155 683
Andel extern finansiering av totala utvecklingskostnader	32%	23%	56%

5.5.1 AMIF

I slutet av 2021 öppnade AMIF upp för en första utlysning med medel från det nya programmet, och Migrationsverket lämnade in ansökningar för totalt fyra projekt. Samtliga ansökningar beviljades under sommaren 2022 och respektive projekt erhöll 75 procents medfinansiering, vilket innebar att Migrationsverket beviljades drygt 278 miljoner kronor från AMIF.

Figur 5.3 Beviljad medfinansiering via AMIF

Projektname	Start	Längd	Belopp (mkr)	Medfinansieringsgrad
DITT - Digital transformation - tillstånd	2022	1,5 år	128	75 %
Samhällsintroduktion för asylsökande	2022	3 år	85	75 %
EQ, Improved Efficiency and Quality migration process	2022	3 år	43	75 %
Införandet av EU:s Statistikförordning i Sverige	2022	2 år	22	75 %

5.5.2 ISF OCH BMVI

Polismyndigheten är ansvarig myndighet i Sverige för de två EU-fonderna ISF och BMVI. Beslut för de nya programmen för fonderna togs i juli 2022, men en utlysning av medel gjordes redan i februari samma år. Migrationsverket fick då möjlighet att lämna in två ansökningar. Båda ansökningarna hade föregåtts av en tidigare granskning av fondförvaltningen hösten 2021 genom så kallade inriktningsbeslut.

Figur 5.4 Beviljad medfinansiering via ISF

Projektname	Start	Längd	Belopp (mkr)	Medfinansieringsgrad
Införandet av EU:s interoperabilitetsförordningar på Migrationsverket	2022	2 år	18	75 %
Security Operations Center (SOC)	2022	2 år	19	90 %

Projektet VCT – Visa Code Training startade 2022 och ska pågå under drygt två år. Beslut på ansökan om medel från den del av BMVI som avser så kallade specific actions dröjer dock tills 2023. Medfinansieringsgraden uppgår till 90 procent, motsvarande 12 miljoner kronor.

En del av det nya programmet för BMVI avser medel för driftstöd med en medfinansiering på 100 procent. Migrationsverket har under hösten 2022 ansökt om drygt 12 miljoner kronor i driftstöd för bland annat kostnader för förvaltningen av Sveriges nationella VIS-system. Beslut på ansökan väntas från fondförvaltningen under februari 2023.

Under hösten 2022 lämnade Migrationsverket även in ett så kallat inriktningsbeslut för en kommande ansökan till BMVI avseende projektet Revis2. Fonden har godkänt inriktningsbeslutet och en ansökan kommer att färdigställas under februari 2023. Ansökan för Revis2 beräknas omfatta ca 28 miljoner kronor, vilket motsvarar en medfinansiering på 75 procent.

6. Vistelsetid i mottagningsystemet

6.1 Analys av vistelsetid i mottagningsystemet

Den genomsnittliga handläggningstiden i asylärenden blev markant kortare under 2022, medan handläggningstiden i återvändandenärenden och ledtiden från beslut om uppehållstillstånd till bostättning i kommun blev längre. Detta bidrog till att den totala genomsnittliga vistelsetiden i mottagningsystemet för utskrivna personer i princip var oförändrad jämfört med 2021. I följande avsnitt redogörs för utvecklingen inom respektive segment.

Figur 6.1 Genomsnittlig vistelsetid för personer* som skrivits ut ur mottagningsystemet, dagar, 2020–2022.

Samtliga (inklusive barn utan vårdnadshavare)	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Bifall från Migrationsverket på ansökan om uppehållstillstånd	426	486	457	408	467	439	303	357	335
Bifall från migrationsdomstol efter överklagande	1 240	1 421	1 356	1 234	1 253	1 245	1 379	1 526	1 455
Avslag på ansökan om uppehållstillstånd, totalt	868	990	953	874	875	875	824	901	875
Normalprocess	920	1 061	1 018	977	997	991	1 032	1 090	1 071
Omedelbar verkställighet**	696	920	862	215	496	419	205	408	344
Dublinöverföring	343	300	313	367	304	320	314	259	274
Övriga beslut om avvisning eller utvisning***	477	651	596	376	441	421	589	560	571
Övriga utskrivningar****	980	1 095	1 066	569	630	613	654	920	844
Totalt	793	958	902	815	852	839	793	864	838

Barn utan vårdnadshavare vid utskrivning	2020			2021			2022		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Bifall från Migrationsverket på ansökan om uppehållstillstånd	263	271	269	316	266	287	301	242	258
Bifall från migrationsdomstol efter överklagande	1 161	1 156	1 158	1 066	496	718	804	1 185	1 058
Avslag på ansökan om uppehållstillstånd, totalt	1 013	553	612	647	546	559	591	479	505
Normalprocess	970	935	943	742	1 066	1 000	871	906	895
Omedelbar verkställighet**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dublinöverföring	0	215	215	0	632	632	0	0	0
Övriga beslut om avvisning eller utvisning***	0	382	382	562	567	565	871	285	578
Övriga utskrivningar****	1 169	297	345	354	195	202	113	209	200
Totalt	518	472	484	439	425	429	446	394	407

* Personer som har fått skydd enligt massflyktsdirektivet är exkluderade

** Omedelbart hemland och omedelbart tredjeland

*** Omedelbar verkställighet (EU-land) och utvisning till EU-land

**** Ej beviljat, avskrivet, ej avvisning/utvisning, lämnas utan åtgärd

6.1.1 BIFALL PÅ ANSÖKAN OM UPPEHÅLLSTILLSTÅND

Vistelsetiden för personer vars ansökan om uppehållstillstånd beviljades av Migrationsverket som första instans blev i genomsnitt cirka 100 dagar kortare än 2021, främst på grund av kortare handläggningstider i asylärenden där uppehållstillstånd beviljades. Den genomsnittliga vistelsetiden för personer vars ansökan beviljades efter överklagande till migrationsdomstol blev dock cirka 200 dagar längre. Eftersom Migrationsverkets handläggningstid minskade med cirka 100 dagar även i asylärenden där uppehållstillstånd inte beviljades av Migrationsverket som första instans bedöms den längre vistelsetiden bero på längre handläggningstid i migrationsdomstolarna.

Inom segmentet bifall från Migrationsverket hade män fortsatt cirka 50 dagar längre genomsnittlig vistelsetid än kvinnor. Skillnaden kan inte hänföras till några specifika ledtider eftersom män hade cirka sju dagar kortare handläggningstid i bifallsärenden än kvinnor, och det var inga skillnader i ledtiden från beviljat uppehållstillstånd till anvisning till kommun. Skillnaden kan inte heller förklaras med processuella eller rättsliga faktorer. Sett till mediantid hade kvinnor 11 dagar längre vistelsetid vilket beror på en högre andel män med långa vistelsetider som påverkade den genomsnittliga tiden.

6.1.2 AVSLAG PÅ ANSÖKAN OM UPPEHÅLLSTILLSTÅND

Den totala genomsnittliga vistelsetiden för personer vars ansökan om uppehållstillstånd avslagits var oförändrad jämfört med 2021. Inom segmentet normalprocess blev vistelsetiden 80 dagar längre, trots att handläggningstiden i asylärenden blev markant kortare. Det främsta skälet till den längre vistelsetiden var att handläggningstiden i återvändandeärenden inom detta segment blev betydligt längre under 2022. I ärenden med avvisningsbeslut där omedelbar verkställighet föreskrivits och Dublinöverföringar blev vistelsetiden däremot kortare jämfört med 2021 på grund av kortare handläggningstid inom återvändande för dessa segment.

Könsskillnaden i total vistelsetid vid avslag på ansökan om uppehållstillstånd ökade jämfört med 2021. Inom respektive underkategori var könsskillnaderna av varierande grad, men sett till mediantid var skillnaderna betydligt mindre i till exempel kategorin omedelbar verkställighet till hemland där skillnaden i median var 13 dagar jämfört med cirka 200 dagar i genomsnitt. Även här påverkades den genomsnittliga vistelsetiden av en övervikt av män med mycket långa vistelsetider. Det är i sammanhanget värt att belysa att kvinnor inom avslagssegmentet generellt hade längre handläggningstid i asylärendet. Samtidigt var handläggningstiden i återvändandeärendet betydligt kortare för kvinnor i normalärenden, medan den var betydligt längre i ärenden där omedelbar verkställighet och Dublinöverföring föreskrivits. Några processuella eller rättsliga faktorer som kan förklara skillnaderna finns inte att tillgå.

Tidigare uppmärksammade brister i statistiken kvarstår med ett antal ärenden med extremvärden som ingår i den totala vistelsetiden, trots att personen lämnat landet för många år sedan efter beslut om avvisning med omedelbar verkställighet.

6.1.3 BARN UTAN VÅRDNADSHAVARE

Den totala vistelsetiden för barn utan vårdnadshavare blev cirka 20 dagar kortare jämfört med 2021. Flickor hade totalt cirka 50 dagar längre vistelsetid än pojkar vilket i det följande förklaras i den mån det är möjligt inom respektive segment.

Den genomsnittliga vistelsetiden för ärenden där ansökan beviljades av Migrationsverket som första instans blev cirka 30 dagar kortare, vilket främst beror på att handläggningstiden i asylärenden blev kortare jämfört med tidigare år. Flickor hade i likhet med föregående år längre vistelsetid än pojkar och den främsta förklaringen är att flickor hade längre handläggningstid i asylärendet än pojkar inom detta segment.

I ärenden där ansökan beviljades efter överklagande till migrationsdomstolen var vistelsetiden markant längre än föregående år. Eftersom migrationsdomstolarnas genomsnittliga handläggningstid för asylmål rörande barn utan vårdnadshavare blev kortare under 2022 torde den genomsnittliga vistelsetiden bero på åldern på de ärenden som skrevs ut ur mottagandesystemet under 2022.

Den totala genomsnittliga vistelsetiden för barn utan vårdnadshavare vars ansökan avslagits blev cirka 50 dagar kortare jämfört med 2021. Någon specifik förklaring finns inte att tillgå eftersom handläggningstiden för både asyl- och återvändandearärenden inom detta segment blev längre jämfört med föregående år. Även inom detta segment hade flickor längre vistelsetid vilket delvis kan förklaras av längre handläggningstid för flickor än pojkar. Det är värt att belysa att de genomsnittliga ledtiderna för flickor utan vårdnadshavare inom detta segment baseras på ett förhållandevis lågt antal ärenden, vilket kan leda till utfall som försvårar bedömningen av huruvida det föreligger faktiska skillnader och orsakerna därtill.

6.2 Asylprövning

6.2.1 ÄRENDEUTVECKLING

Antalet nya asylsökande var fler än under pandemiåren, men drygt 7 000 färre än 2019. Migrantrörelserna till Europa har åter ökat och är nu i samma storleksordning som innan pandemin. Detta hade dock liten påverkan på antalet nya asylsökande i Sverige.

Efter Rysslands invasion av Ukraina registrerades cirka 1 800 asylansökningar från ukrainska medborgare, utöver ansökningar om skydd enligt massflyktsdirektivet. Processerna för asylansökan och ansökan om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd var inledningsvis inte tydligt skilda åt, och under året har dessa asylansökningar analyserats tillsammans med ansökningar om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd. Det har i många fall inte varit fråga om en regelrätt asylansökan, vilket i efterhand bekräftats genom att en stor andel av ansökningarna antingen avslutats utan prövning, till exempel genom avskrivning, eller genom att tillfälligt skydd beviljats. Flertalet kvarvarande öppna ärenden är dock troligen att betrakta som asylansökningar och kommer därför framledes redovisas tillsammans med asylansökningar, både för öppna och avslutade ärenden.

Asylprövningen påverkades av insatsen för skyddssökande från Ukraina, och undanträngningseffekten var påtaglig under våren då många medarbetare inom asylprövningen istället arbetade med ansökningar om tillfälligt skydd. I samband med ökningen av antalet skyddssökande från Ukraina inleddes en personalrekrytering och från och med halvårsskiftet kunde medarbetare inom asylprövningen i högre utsträckning återgå till ordinarie arbetsuppgifter. Detta sammanföll dock med semesterperioden med färre medarbetare i tjänst. Sammantaget förklarar undanträngningseffekterna medförde att nyare ärenden prioriterades på grund av underbemanning och efterföljande nyanställningar. Det medförde i sin tur att den genomsnittliga kötiden på öppna förstagångsärenden blev något längre än 2021, och att andelen öppna ärenden inom författningsstyrd tid minskade.

Under året avgjordes något fler förlängningsärenden än vad som inkom. Andelen öppna förlängningsärenden inom författningsstyrd tid minskade kraftigt under våren, vilket främst berodde på fler avgjorda än inkomna ärenden i kombination med att många nya ärenden avgjordes. Utvecklingen förklaras av att nyanställda medarbetare inledningsvis arbetade med nya och enklare ärenden. En positiv utveckling mot författningsstyrda tider i de öppna ärendena syntes under andra halvåret. En orsak var att många ansökningar om förlängningar inkom under hösten i enlighet med normal

säsongsvariation. Dessutom avgjordes äldre ärenden i större utsträckning under hösten. Vid slutet av året var trots detta andelen öppna förlängningsärenden inom författningsstyrd tid lägre än föregående år. Den genomsnittliga handläggningstiden var något längre jämfört med föregående år.

För barn utan vårdnadshavare var den genomsnittliga handläggningstiden i förstagångsärenden något längre än den totala, men den genomsnittliga kötiden för öppna ärenden var kortare än för totalen och andelen öppna ärenden inom författningsstyrd tid var större. I förlängningsärenden var handläggningstiden för barn utan vårdnadshavare något kortare än den totala. Liksom i förstagångsärenden var vid utgången av året den genomsnittliga kötiden kortare än för totalen och andelen öppna ärenden inom författningsstyrd tid var större. Sammantaget visar detta att gruppen barn utan vårdnadshavare prioriterades.

Produktiviteten var, trots undanträngningseffekterna av Ukrainainsatsen, i linje med utfallet för 2021. Detta berodde troligen på den högre andelen avgjorda nyare ärenden. I Dublinärenden ökade produktiviteten, vilket berodde på fler inkomna ärenden jämfört med 2021.

Liksom föregående år var handläggningstiden i förstagångsärenden längre för kvinnor än för män. Den genomsnittliga kötiden vid slutet av året var dock något kortare för kvinnor. Skillnaden i handläggningstid kan därför förklaras av att det för kvinnor avslutades fler gamla ärenden under året. Förhållandet mellan handläggnings- och kötider gällde också för barn utan vårdnadshavare: genomsnittlig handläggningstid var två månader längre för flickor, medan kötiden vid slutet av året istället var några dagar kortare för flickorna jämfört med pojkarna. I förlängningsärenden var handläggnings-tiden liksom tidigare kortare för kvinnor. Det finns inte några specifika orsaker som kan förklara könsskillnaden.

Bifallsandelen för kvinnor var fortsatt högre än för män, vilket följde rådande mönster. För barn utan vårdnadshavare var däremot bifallsandelen lägre för flickor än för pojkar. Avvikelsen förklaras av beslut i somaliska ärenden. Normalt är bifallsandelen i somaliska ärenden högre för kvinnor/flickor än för män/pojkar. Under 2022 var gruppen andelsmässigt större för flickor och med en lägre bifallsandel jämfört med pojkar, vilket sammantaget gav en lägre bifallsandel för flickor. Några processuella eller rättsliga faktorer som kan förklara den avvikande könsskillnaden i bifallsandel finns inte att tillgå.

Figur 6.2 Asylärenden, 2020–2022

Samtliga (inkl. barn utan vårdnadshavare)	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Inkomna ärenden									
Förstagångsärenden	5 159	7 965	13 124	4 243	7 237	11 480	5 142	9 674	14 816
Förlängningsärenden	9 529	18 167	27 696	11 453	20 985	32 438	12 149	16 163	28 312
Totalt antal inkomna ärenden	14 688	26 132	40 820	15 696	28 222	43 918	17 291	25 837	43 128
Avgjorda ärenden									
Förstagångsärenden	8 454	12 583	21 037	4 937	7 876	12 813	4 710	8 468	13 178
Genomsnittlig handläggningstid, dagar, totalt	311	300	305	279	244	258	191	165	174
Andel avgjorda inom författningsstyrd tid (180 dagar)	44%	48%	46%	52%	59%	57%	61%	67%	65%
Bifallsandel (mot avslag)	34%	25%	29%	38%	28%	32%	43%	33%	37%
Dublinöverföringar	353	832	1 185	200	507	707	334	819	1 153
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	64	52	56	63	49	53	75	60	64
Utvisning eller omedelbar verkställighet till EU-land	133	256	389	119	192	311	103	156	259
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	114	104	107	98	80	87	118	98	106
Omedelbara verkställigheter	19	43	62	78	179	257	140	244	384
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	35	33	33	30	29	30	22	23	22
Förlängningsärenden	9 692	19 360	29 052	9 949	17 877	27 826	11 459	18 451	29 910
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	137	140	139	190	196	194	184	212	201
Andel avgjorda inom författningsstyrd tid (180 dagar)	71%	71%	71%	55%	53%	53%	65%	57%	60%
Bifallsandel (mot avslag)	99%	96%	97%	99%	96%	97%	98%	96%	97%
Totalt antal avgjorda ärenden	18 146	31 943	50 089	14 886	25 753	40 639	16 169	26 919	43 088
Öppna ärenden									
Förstagångsärenden	3 028	4 258	7 286	2 334	3 619	5 953	2 778	4 829	7 607
Genomsnittlig kötid, dagar	319	319	319	181	175	177	188	194	192
Andel öppna inom författningsstyrd tid (180 dagar)	48%	48%	48%	73%	73%	73%	63%	62%	62%
Förlängningsärenden	5 649	11 248	16 897	7 153	14 356	21 509	7 629	11 909	19 538
Genomsnittlig kötid, dagar	153	144	147	145	155	152	175	214	199
Andel öppna inom författningsstyrd tid (180 dagar)	73%	74%	74%	78%	75%	76%	70%	63%	66%
Totalt antal öppna ärenden vid årets slut	8 677	15 506	24 183	9 487	17 975	27 462	10 407	16 738	27 145

Tabellen inkluderar inte ärenden om skydd enligt massflyktsdirektivet samt asylansökningar från medborgare i Ukraina inkomna efter den 24 februari 2022.

Fortsättning på nästa sida

Barn utan vårdnadshavare	2020			2021			2022		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Inkomna ärenden									
Förstagångsärenden	149	343	492	127	380	507	133	487	620
Förlängningsärenden	113	320	433	121	229	350	109	203	312
Totalt antal inkomna ärenden	262	663	925	248	609	857	242	690	932
Avgjorda ärenden									
Förstagångsärenden	155	353	508	84	232	316	104	312	416
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	245	207	219	217	171	183	238	179	194
Andel avgjorda inom författningsstyrd tid (180 dagar)	34%	49%	45%	50%	67%	63%	44%	57%	54%
Bifallsandel (mot avslag)	59%	60%	60%	75%	70%	72%	66%	74%	72%
Förlängningsärenden	71	204	275	122	242	364	83	173	256
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	106	103	104	160	171	167	182	181	181
Andel avgjorda inom författningsstyrd tid (180 dagar)	82%	84%	84%	58%	59%	59%	65%	65%	65%
Bifallsandel (mot avslag)	97%	95%	95%	98%	97%	97%	99%	97%	98%
Totalt antal avgjorda ärenden	226	557	783	206	474	680	187	485	672
Öppna ärenden									
Förstagångsärenden	85	171	256	92	240	332	96	313	409
Genomsnittlig kötid, dagar	164	167	166	163	135	143	148	153	152
Andel öppna inom författningsstyrd tid (180 dagar)	67%	69%	68%	67%	76%	74%	71%	67%	68%
Förlängningsärenden	63	145	208	54	96	150	65	108	173
Genomsnittlig kötid, dagar	115	121	119	138	150	145	177	140	154
Andel öppna inom författningsstyrd tid (180 dagar)	81%	80%	80%	76%	72%	73%	69%	75%	73%
Totalt antal öppna ärenden vid årets slut	148	316	464	146	336	482	161	421	582

Tabellen inkluderar inte ärenden om skydd enligt massflyktsdirektivet samt asylansökningar från medborgare i Ukraina inkomna efter den 24 februari 2022.

6.2.2 KOSTNADSUTVECKLING

Totalt ökade kostnaderna för asylärenden med cirka 19 miljoner kronor, motsvarande 2 procent. Styckkostnaden per avgjort ärende minskade däremot med cirka fyra procent. Den samlade produktiviteten för ärendeslaget var relativt oförändrad, och ärendeproduktionen ökade med cirka 6 procent. Minskade kostnader för stödprocesser minskade styckkostnaden per ärende. Ärenden avseende massflyktsdirektivet har separerats vilket gör kostnaderna jämförbara mellan år.

Figur 6.3 Produktivitet (antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft och år) och styckkostnad, 2020–2022

Asylärenden	2020	2021	2022
Produktivitet normal och BUV, förstagångsärenden	40	37	36
Produktivitet förlängningsärenden	255	219	218
Produktivitet Dublinärenden	54	45	69
Produktivitet initialprocessen	143	133	129
Styckkostnad per avgjort ärende (kr)	20 981	21 987	21 186
varav anslag 1:1	16 014	17 160	16 661
därav personalkostnader 1:1	12 838	13 196	13 137
därav övriga kostnader 1:1	3 176	3 963	3 524

Produktivitet per ärendesegment innefattar endast resurser för operativ verksamhet.

Styckkostnaden är beräknad utifrån total kostnad och innefattar kostnader för operativ verksamhet samt stöd- och ledningsfunktioner.

Produktivitet och kostnad per ärende för år 2020–2021 har uppdaterats med ny data avseende antal avgjorda ärenden sedan tidigare årsredovisningar.

6.3 Anvisning och bosättning i kommun

6.3.1 LEDTIDER OCH AVBRUTNA ANVISNINGAR

Under året anvisade Migrationsverket drygt 6 500 nyanlända från anläggningsboende (ABO) och kvoten för vidarebosättning, och drygt 6 600 mottogs i kommun. Årets läns- och kommunal om 7 500 anvisade nyanlända uppnåddes inte, eftersom antalet som anvisades från ABO blev lägre än vad juliprognosen 2021 (som låg till grund för länsåret 2022) angav. Det berodde dels på att färre anvisningsgrundande beslut om uppehållstillstånd fattades under året än vad som prognosticerades, och dels på att cirka 600 kvotanvisningar som planerades ske i november och december för mottagande under 2023 stoppades efter att regeringen kommunicerat ett lägre kvotuppdrag för Migrationsverket från och med 2023.

Den totala genomsnittliga tiden från uppehållstillstånd till anvisning var längre än 2021 men densamma som 2020. Ovanligt snabba överföringar av afghanska kvotflyktingar efter talibanernas maktövertagande medförde korta ledtider under 2021.

Den totala genomsnittliga tiden från uppehållstillstånd till bosättning i kommun var marginellt längre än 2021. Jämfört med 2020 var ledtiden betydligt kortare för kvotflyktingar. Andelen anvisade som togs emot i kommun från ABO inom författningsstyrd tid (två månader från anvisning till avräkning) var 69 procent (jämfört med 73 procent 2021 och 86 procent 2020). En orsak till den minskade andelen var stor personalomsättning i den del av myndigheten som arbetar med mottagandefrågor.

Skillnaderna mellan könen i handläggningstid var marginella.

Figur 6.4 Antal anvisade samt ledtid i dagar från beviljat uppehållstillstånd i dagar, 2020–2022

Kategorier	2019			2020			2021		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal anvisade	2 810	3 070	5 880	3 674	3 952	7 626	3 227	3 319	6 546
varav ABO	1 198	1 234	2 432	729	820	1 549	1 000	1 127	2 127
varav vidarebosatta	1 612	1 836	3 448	2 945	3 132	6 077	2 227	2 192	4 419
Genomsnittligt antal dagar	39	37	38	26	27	26	38	38	38
ABO	52	49	51	63	63	63	57	55	56
Vidarebosatta	29	28	29	17	17	17	30	30	30

Figur 6.5 Antal avräknade samt ledtid i dagar från beviljat uppehållstillstånd till avräkning, 2020–2022

Kategorier	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal avräknade	2 780	3 116	5 896	4 008	4 190	8 198	3 228	3 391	6 619
varav ABO	1 135	1 201	2 336	883	925	1 808	820	939	1 759
varav vidarebosatta	1 645	1 915	3 560	3 125	3 265	6 390	2 408	2 452	4 860
Genomsnittligt antal dagar	153	140	146	109	106	108	111	112	111
ABO	99	96	98	107	105	106	114	108	111
Vidarebosatta	191	167	178	110	107	108	110	113	111

6.3.2 BARN UTAN VÅRDNADSHAVARE

Under 2022 anvisades 1 372 asylsökande barn utan vårdnadshavare, varav 817 var skyddsbehövande barn utan vårdnadshavare från Ukraina som sökt skydd enligt massflyktsdirektivet. Därutöver överfördes 91 vidarebosatta barn utan vårdnadshavare till Sverige. Samtliga anvisningar och överföringar föregicks av en fördjupad dialog med anvisad kommun.

Skyddsbehövande ensamkommande barn omfattas av det ordinarie anvisningssystemet för asylsökande ensamkommande barn och inte av det särskilda anvisningssystemet för skyddsbehövande (se avsnitt 7.3). För att synkronisera dessa två anvisningssystem infördes en tilläggsrutin för barn utan vårdnadshavare som anlände tillsammans med vuxna skyddsbehövande som var i behov av hjälp med boende. Tilläggsrutinen innebär att dessa barn anvisas två gånger, det vill säga att när en kommun anvisas att ordna boende åt de vuxna, och barnet flyttar med, görs en ny anvisning för barnet till den kommun där barnet nu ska bo tillsammans med de anhöriga. Rutinen säkerställer att det alltid finns en anvisad kommun som ansvarar för barnet.

6.3.3 VERKSAMHETSUTVECKLING

Under året genomfördes, i samarbete med Arbetsförmedlingen, en uppdatering av it-stödet för överföring av information till Arbetsförmedlingen, för bedömning av huruvida en individ som beviljats ett uppehållstillstånd ingår i målgruppen för etableringsinsatser. Tidigare version gav felaktiga svar om individers målgruppsstillhörighet, vilket medförde att handläggare vid Arbetsförmedlingen behövde ringa till Migrationsverket för att säkerställa att informationen stämde. Uppdateringen innebär att informationen som förs över är korrekt och relevant. Detta leder till högre tillförlitlighet och minskar behovet av telefonsamtal mellan myndigheterna. Effekt av denna utveckling förväntas under 2023.

6.4 Självmant återvändande i asylärenden

Den genomsnittliga handläggningstiden för återvändandeärenden gällande tidigare asylsökande som avslutades med anledning av ett självmant återvändande i enlighet med beslut blev cirka 40 dagar längre jämfört med 2021. Den längre handläggningstiden kan förklaras av att Migrationsverket under året omfördelade medarbetare som vanligen arbetar med återvändande till att hantera mottagandet av skyddssökande från Ukraina.

Den totala genomsnittliga handläggningstiden för samtliga avslutade återvändandeärenden för tidigare asylsökande blev cirka 150 dagar längre. Det berodde främst på att andelen avskrivna ärenden utgjorde 43 procent av alla avslutade ärenden, vilket var en ökning med 12 procentenheter jämfört med 2021. De avskrivna återvändandeärendena har lång genomsnittlig handläggningstid eftersom de vanligen avskrivs med anledning av att återvändandebeslutet preskriberats. Återvändandeärenden för tidigare asylsökande utgjorde drygt 90 procent av alla öppna återvändandeärenden vilket var samma andel som föregående år.

För en fullständig redogörelse för myndighetens återvändandearbete, se kapitel 11.

6.5 Verkställighetshinder

6.5.1 ÄRENDEUTVECKLING

En anmälan om verkställighetshinder där nya omständigheter åberopas kan göras när det finns ett lagakraftvunnet avlägsnandebeslut som är verkställbart.

Antalet inkomna anmälningar om verkställighetshinder fortsatte att minska jämfört med föregående år. Antalet beslut var ungefär som 2021 vilket medförde ett minskat antal öppna ärenden vid årets slut.

Bifallsandelen (uppehållstillstånd) ökade jämfört med tidigare år. Efter publicering av Migrationsverkets rättsliga styrning avseende Afghanistan i slutet av 2021 ökade antalet anmälningar om verkställighetshinder från afghanska medborgare kraftigt. Effekten av det rättsliga ställningstagandet blev att ny prövning beviljades i en majoritet av ärendena under 2022. Bland de afghanska ärenden som avgjordes genom annat beslut än ”ny prövning” var bifallsfrekvensen högre än det totala genomsnittet. I december 2021 hävdades beslutsstoppet gällande Gaza, med bedömningen att situationen för barnfamiljer var tillståndgrundande. Även detta bidrog, i mindre mån, till en ökning av bifallsandelen jämfört med föregående år.

Kvinnor fick bifall i större utsträckning än män, och skillnaden var större än tidigare år. Talibanrörelsens maktövertagande i Afghanistan påverkade i synnerhet kvinnors och flickors situation med följd att bifallsfrekvensen var högre i den gruppen.

Den genomsnittliga handläggningstiden var betydligt längre än föregående år. I avvaktan på ovan nämnd rättslig styrning för Afghanistan balansställdes majoriteten av de afghanska ärendena under hösten 2021, vilket förlängde kötiderna och i förlängningen handläggningstiderna. Det stora antalet afghanska ärenden som behövde handläggas under 2022 innebar i sin tur också vissa undanträngningseffekter på övrig ärenden vilket påverkade handläggningstiderna under året. Ledtiderna påverkades också av beslutsstopp avseende Gaza och Etiopien.

Liksom föregående år var handläggningstiden något kortare för kvinnor än för män. Skillnaden i antal dagar blev större, men den procentuella skillnaden var densamma som föregående år. En faktor som sannolikt har viss påverkan på skillnaden i handläggningstid mellan könen är de anmälningar om verkställighetshinder som lämnas in av personer som dömts till utvisning av allmän domstol.

Personerna i denna kategori utgörs i princip uteslutande av män, och det generella mönstret är att de lämnar in anmälan om verkställighetshinder långt innan utdömt fängelsestraff är avtjänat. Handläggningen påbörjas dock först i anslutning till frigivande, vilket bidrar till att den genomsnittliga handläggningstiden för män ökar.

Figur 6.6 Verkställighetshinder, 2020–2022

Ärenden	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal inkomna ärenden	5 007	8 085	13 092	4 770	7 312	12 082	3 711	5 545	9 256
Antal avgjorda ärenden	5 197	8 554	13 751	4 279	6 187	10 466	3 971	6 434	10 405
Bifallsandel (uppehållstillstånd)	8%	6%	7%	8%	7%	8%	16%	11%	13%
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	72	83	79	75	86	81	125	144	137
Antal öppna ärenden vid årets slut	927	1 703	2 630	1 415	2 827	4 242	1 155	1 938	3 093

6.5.2 KOSTNADSUTVECKLING

Totalt ökade kostnaderna för ärenden om verkställighetshinder med cirka 44 miljoner kronor 2022 jämfört med 2021, en ökning med 44 procent. Styckkostnaden per avgjort ärende ökade med cirka 45 procent. Det förklaras främst av att produktiviteten minskade med cirka 21 procent. Resterande del av ökningen beror huvudsakligen på ökade kostnader för offentliga biträden som ökat med cirka 22 miljoner kronor inom ärendeslaget.

Figur 6.7 Produktivitet (antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft och år) och styckkostnad, 2020–2022

Verkställighetshinder	2020	2021	2022
Produktivitet	146	121	96
Styckkostnad per avgjort ärende (kr)	8 280	9 611	13 928
varav anslag 1:1	7 270	8 660	10 837
därav personalkostnader 1:1	6 246	7 378	9 245
därav övriga kostnader 1:1	1 024	1 282	1 592

Produktivitet per ärendesegment innefattar endast resurser för operativ verksamhet.

Styckkostnaden är beräknad utifrån total kostnad och innefattar kostnader för operativ verksamhet samt stöd- och ledningsfunktioner.

Produktivitet och kostnad per ärende för år 2020–2021 har uppdaterats med ny data avseende antal avgjorda ärenden sedan tidigare årsredovisningar.

6.6 Mottagningsverksamheten

6.6.1 TILLFÄLLIGA BOSTÄDER

Andelen inskrivna i mottagningssystemet som under året bodde i en av Migrationsverkets tillfälliga bostäder (ABO) minskade jämfört med 2021 och 2020, medan andelen som bodde i egen ordnad bostad (EBO) ökade. Detta förklaras av att skyddsökande från Ukraina i hög grad ordnade bostad på egen hand. Det genomsnittliga antalet inskrivna ökade också jämfört med föregående år med anledning av att personer som ansökt om eller beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet är inskrivna i mottagningssystemet.

Figur 6.8 Inskrivna i mottagningssystemet, antal i genomsnitt fördelat på boendekategorier, 2020–2022

Boendekategorier	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Boende tillhandahållet av Migrationsverket (ABO)	6 592	7 758	14 349	4 483	5 220	9 703	6 474	6 102	12 576
Andel av totalt antal inskrivna	44%	34%	38%	41%	33%	36%	24%	25%	25%
Eget boende (EBO) (exklusive sökande enligt massflyktsdirektivet)	7 661	12 432	20 093	5 923	9 133	15 056	4 951	8 339	13 290
Andel av totalt antal inskrivna	51%	55%	54%	54%	58%	56%	18%	34%	26%
Eget boende (EBO), sökande enligt massflyktsdirektivet	–	–	–	–	–	–	11 882	7 060	18 942
Andel av totalt antal inskrivna	–	–	–	–	–	–	44%	29%	37%
Boende tillhandahållet av kommunerna, sökande enligt massflyktsdirektivet	–	–	–	–	–	–	2 827	1 580	4 406
Andel av totalt antal inskrivna	–	–	–	–	–	–	11%	7%	9%
Övriga	742	2 393	3 135	478	1 434	1 912	726	1 354	2 080
Andel av totalt antal inskrivna	5%	11%	8%	4%	9%	7%	3%	6%	4%
Totalt antal inskrivna	14 994	22 583	37 577	10 884	15 787	26 671	26 860	24 435	51 295

Gruppen "sökande enligt massflyktsdirektivet" inkluderar även asylsökande med ukrainskt medborgarskap som ansökte om asyl den 24 februari 2022 eller senare.

Med anledning av det stora antalet skyddsökande från Ukraina under februari och mars uppstod behov av att utöka platskapaciteten i de tillfälliga bostäderna. En upphandling inleddes och flera tillfälliga anläggningsboenden (ABT) kunde öppna. Utöver detta anskaffade myndigheten också fler platser i såväl lägenheter som kollektiva bostäder.

Den totala beläggningsgraden i Migrationsverkets tillfälliga bostäder var något lägre än föregående år, vilket främst berodde på en beläggningsgrad på drygt 50 procent i upphandlade ABT. I de kollektiva bostäderna (ABK), inklusive ankomstbostäderna (ABI), ökade beläggningsgraden kraftigt med anledning av de ukrainska skyddsökande.

Figur 6.9 Migrationsverkets tillfälliga bostäder, antal platser och beläggningsgrad i genomsnitt, 2020–2022

Boendekategorier	2020	2021	2022
Ankomstboende (ABI)			
Antal platser	1 637	1 380	2 623
Andel av total kapacitet	8%	9%	13%
Beläggningsgrad	20%	23%	46%
Bostadslägenheter (ABE)			
Antal platser	16 743	11 515	11 083
Andel av total kapacitet	81%	78%	57%
Beläggningsgrad	75%	70%	69%
Kollektivt boende (ABK)			
Antal platser	2 193	1 915	2 706
Andel av total kapacitet	11%	13%	14%
Beläggningsgrad	57%	58%	70%
Upphandlat boende (ABT)			
Antal platser	3	–	3 181
Andel av total kapacitet	0%	0%	16%
Beläggningsgrad	29%	–	53%
Totalt antal platser	20 575	14 810	19 593
Total beläggningsgrad	69%	64%	63%
Total beläggningsgrad exkl. ankomstboende	73%	68%	66%

6.6.2 SAMHÄLLSINTRODUKTION FÖR ASYLSÖKANDE

I oktober 2021 startade Migrationsverket obligatorisk samhällsintroduktion för asylsökande. Sedan 1 januari 2022 bedrivs introduktionen som ett AMIF-finansierat projekt på fem orter: Malmö, Göteborg, Norrköping, Sundbyberg och Boden.

Under året kallades 5 518 personer till samhällsintroduktion, och 68 procent deltog (jämfört med 67 procent sista kvartalet 2021). En marginellt högre andel kvinnor än män deltog. Ledtiden mellan ansökan om asyl och kallelse till samhällsintroduktionen var i genomsnitt 48 dagar och 25 dagar i median. Ledtiden från ansökan till genomförd introduktion var i genomsnitt 61 dagar och 39 dagar i median. Deltagandegraden var i linje med den målsättning som satts upp inom projektet och var ett tillfredsställande utfall. Myndigheten behöver dock förkorta tiden mellan asylansökan och genomförd samhällsintroduktion. Deltagande kan i vissa fall ske via video, framför allt för personer som bor i eget boende långt från de orter där samhällsintroduktionen genomförs. För att undvika långa väntetider är deltagande via video även aktuellt för personer som talar sällan förekommande språk. Någon kvalitativ uppföljning av samhällsintroduktionen har ännu inte genomförts, men planeras ske under 2023.

Av ändringsbeslutet i regleringsbrevet framgår att Migrationsverket även ska tillhandahålla obligatorisk samhällsintroduktion till personer som har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet. Sedan början av september 2022 finns denna introduktion tillgänglig via Migrationsverkets webbplats. Berörda personer får brev med en länk och en QR-kod för att kunna ta del av informationen. Under 2022 skickades 31 000 brev ut och sidorna har under året haft totalt 60 000 antal besökare. Migrationsverket kan idag endast se det totala antalet besökare på sidorna, men arbetar med att ta fram en lösning för att kunna följa upp antalet unika besökare. Introduktionen innehåller bland annat information om rättigheter och skyldigheter för personer med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet, såsom till exempel boende, vård, försörjning, skola och att resa inom EU. Informationen tar också upp svensk arbetsmarknad och normer och värderingar i svenska samhället. Alla texter är översatta till ukrainska, ryska och engelska.

6.6.3 ERSÄTTNING FÖR RESOR TILL TIDIGA INSATSER FÖR ASYLSÖKANDE

Kostnaderna för ersättning som betalades ut till sökande i syfte att underlätta deltagandet i tidiga insatser för asylsökande ökade för första gången sedan år 2018. Anledningen till detta bedöms främst vara att antalet inskrivna i mottagningssystemet ökade på grund av aktiveringen av massflyktsdirektivet. Migrationsverket fick genom en ändring i regleringsbrevet i juni 2022 möjlighet att betala ut ersättning för resor till tidiga insatser även för personer som beviljats tillfälligt skydd med stöd av massflyktsdirektivet.

Under året beviljades kvinnor ersättning för resor till tidiga insatser i högre utsträckning än män. Bland asylsökande som beviljades ersättningen var 50 procent kvinnor, vilket ska jämföras med att 42 procent av vuxna inskrivna asylsökande under året var kvinnor. Inom gruppen skyddsbehövande från Ukraina var 83 procent av de som beviljades ersättningen kvinnor, att jämföra med 70 procent kvinnor bland de inskrivna under året. Att kvinnor beviljas ersättning för resor till tidiga insatser i större utsträckning än män kan bero på att anordnare av insatser under ett antal år har arbetat för att i större utsträckning nå kvinnor med insatserna. Att kvinnor bor i anläggningsboende i något högre grad än män kan vara en annan möjlig förklaring, eftersom anordnare upplever att de har svårare att nå personer i eget boende med insatser.

Vid en jämförelse av beloppen för utbetalningar till kvinnor och män under år 2022 framgår att män i genomsnitt fått ersättning med högre belopp än kvinnor, 2 640 kronor per person för män jämfört med 1 900 kronor per person för kvinnor. Tidigare år har genomsnittsbeloppen varit relativt lika. Det är oklart varför utbetalningarna till män varit högre i genomsnitt, men det kan eventuellt ha att göra med att skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet endast kunnat få ersättning en del av året och att majoriteten inom den gruppen är kvinnor.

Figur 6.10 Ersättningar för resor till tidiga insatser, 2020–2022

Kategorier	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal individer	783	756	1 539	222	185	407	1 091	428	1 519
varav med beslut enligt massflyktsdirektivet	0	0	0	0	0	0	824	166	990
varav asylsökande	783	756	1 539	222	185	407	267	262	529
Belopp (tkr)*	2 208	2 026	4 533	367	325	707	2 075	1 131	3 218

* Totalbeloppet avser alla kostnader bokförda på kontot för resor till tidiga insatser för asylsökande, vilket inkluderar kostnader för exempelvis biljetter som delas ut vid behov. Beloppet fördelat på kvinnor och män avser endast kostnader för ersättningar som betalats ut till sökande, vilket medför en viss differens mellan totalbeloppet och det sammanlagda beloppen som betalats ut till kvinnor och män.

6.6.4 KOSTNAD FÖR MOTTAGANDEVERKSAMHETEN

Den totala kostnaden för mottagandeverksamheten uppgick till cirka sju miljarder kronor, vilket var en ökning med drygt tre miljarder jämfört med 2021. Den främsta anledningen var att antalet boendedyggn ökade med 98 procent till följd av ett stort antal skyddsökande från Ukraina. Detta påverkade i första hand posterna Övrigt och Ersättning till asylsökande, vilka tillsammans utgjorde 76 procent av kostnadsökningen. Kostnaden per boendedygn minskade dock jämfört med 2021, vilket i huvudsak förklaras av att personalstyrkan inte ökade i samma takt som boendedygnen.

Figur 6.11 Kostnad för mottagandeverksamheten (exklusive förvarsverksamheten och återvändandearbetet), 2020–2022

Samtliga (inklusive barn utan vårdnadshavare)	2020	2021	2022
Kost och logi	600 110	428 362	536 593
Ersättning till asylsökande	541 223	350 809	644 181
Vård	725 919	578 358	1 159 347
Undervisning	685 628	570 072	470 124
Ersättning för ensamkommande barn och placeringar	753 059	561 977	773 991
Personal	840 196	762 992	802 872
Kontorslokaler	-6 938	145 485	78 227
Övrigt	219 191	279 471	2 471 121
Total kostnad för mottagandeverksamheten (tkr)	4 358 389	3 677 527	6 936 455
Antal boendedyggn i mottagandeverksamheten, exklusive förvar och återvändande	12 912 507	9 271 823	18 397 928
Kostnad per boendedygn (kr)	338	397	377

Barn utan vårdnadshavare	2020	2021	2022
Kost och logi	138	462	822
Ersättning till asylsökande	4 103	2 124	9 577
Vård	11 528	10 044	20 118
Undervisning	-24 461	57 424	-28 307
Ersättning för ensamkommande barn och placeringar	634 313	489 571	693 928
Personal	17 320	13 357	11 280
Kontorslokaler	2 986	3 219	1 530
Övrigt	-37 793	16 277	35 113
Total kostnad, barn utan vårdnadshavare (tkr)	608 134	592 478	744 061
Antal boendedyggn i mottagandeverksamheten, exklusive förvar	307 338	213 304	359 893
Kostnad per boendedygn (kr)	1 979	2 778	2 067

Tabellen är baserad på kostnader, inte anslagsavräknade utgifter och kostnader.

7. Skyddssökande från Ukraina

7.1 Ärendeutveckling

Med anledning av kriget i Ukraina aktiverades EU:s massflyktsdirektiv den 4 mars 2022. Under året inkom drygt 52 000 ansökningar om skydd enligt massflyktsdirektivet och drygt 50 000 avgjordes. Bland inkomna och avgjorda ärenden för ukrainska medborgare fanns såväl ansökningar om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd som ansökningar registrerade som en vanlig asylansökan. Som nämnts i avsnitt 6.2.1 var processerna för en ansökan om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd och en ansökan om asyl från början inte tydligt skilda åt. Under året har ansökningar registrerade som en asylansökan för ukrainska medborgare därför analyserats tillsammans med ansökningar om tillfälligt skydd.

Den genomsnittliga handläggningstiden var ungefär tre veckor. Handläggningstiden för kvinnor var en vecka kortare än för män. Sett till median var dock skillnaden mindre, vilket indikerar en högre andel män med längre handläggningstider vilket påverkade medel handläggningstid. För barn utan vårdnadshavare var handläggningstiderna några dagar kortare jämfört med totalen och könsskillnaderna var marginella. Bifallsandelen var 100 procent.

Av de cirka 2 000 öppna ärendena vid årets slut var ungefär 1 100 registrerade med en ansökan om tillfälligt skydd och övriga cirka 900 var ukrainska medborgare med en vanlig asylansökan registrerad. Som beskrivits i avsnitt 6.2.1 kunde det under året konstateras att ansökningar om asyl från ukrainska medborgare i många fall inte varit fråga om regelrätta asylansökningar, men att det framåt är rimligt att betrakta kvarvarande öppna ärenden som just asylansökningar och inte ansökningar om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd.

Styckkostnaden per avgjort ärende (beräknad utifrån direkta kostnader för prövning av massflyktsärenden) var 1 387 kronor. Den totala kostnaden under året för mottagande och stöd av personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet uppgick till 1,9 miljarder kronor.

Figur 7.1 Ärenden gällande massflyktsdirektivet*

Samtliga ärenden (inklusive barn utan vårdnadshavare)	2022		
	Kvinnor	Män	Totalt
Antal inkomna ärenden	31 715	20 604	52 319
Antal avgjorda ärenden	30 993	19 339	50 332
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	17	24	20
Andel avgjorda inom författningsstyrd tid (180 dagar)	100%	99%	99%
Bifallsandel (mot avslag)	100%	100%	100%
Antal öppna ärenden vid årets slut	722	1 265	1 987
Genomsnittlig kötid, dagar	148	140	143
Andel öppna inom författningsstyrd tid (180 dagar)	54%	63%	60%

Barn utan vårdnadshavare	2022		
	Flickor	Pojkar	Totalt
Antal inkomna ärenden	395	386	781
Antal avgjorda ärenden	422	395	817**
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	16	18	17
Andel avgjorda inom författningsstyrd tid (180 dagar)	100%	100%	100%
Bifallsandel (mot avslag)	100%	100%	100%
Antal öppna ärenden vid årets slut	6	5	11
Genomsnittlig kötid, dagar	214	124	173
Andel öppna inom författningsstyrd tid (180 dagar)	17%	60%	36%

* Asylsökningar från ukrainska medborgare inkomna efter den 24 februari 2022 är inkluderade.

** Anledningen till den högre siffran för avgjorda ärenden än för inkomna var att en del personer som fick beslut som barn utan vårdnadshavare registrerades med annan personstatus vid ansökningstillfället.

7.2 Verksamhetsutveckling

För att kunna erbjuda logi till skyddsbehövande personer anskaffade myndigheten boendeplatser tillsammans med kommunerna och i samverkan med länsstyrelserna. Flera av dessa övertogs av kommunerna efter att de nya bestämmelserna trädde i kraft. Migrationsverket fick även ett uppdrag av regeringen att verka för en jämn anskaffning av bostäder. Detta arbete har redovisats i rapporten Slutredovisning av regeringsuppdrag till Migrationsverket att åstadkomma en jämn fördelning mellan kommuner för boende för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet, Ju2022/01219.

Efter att massflyktsdirektivet aktiverats tog Migrationsverket fram en process med särskilda rutiner, blanketter, mallar och it-stöd för det nya ärendeslaget. Processen inkluderar även barn utan vårdnadshavare. En digital ansökningstjänst togs fram vilken bidrog till att minska de långa köer som uppstod vid myndighetens kontor när många personer ville ansöka om uppehållstillstånd. Under året ansökte cirka 12 700 personer om uppehållstillstånd med tillfälligt skydd via e-tjänsten.

Under våren inleddes medicinska evakueringar (MedEvac) till Sverige via EU:s civilskyddsmekanism. Det innebär att patienter från Ukraina som befann sig i en annan medlemsstat i EU överfördes till Sverige för vård här. Migrationsverket tog fram rutiner för hur dessa personer omgående skulle få uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i samband med ankomsten till Sverige. Under året evakuerades 87 patienter, och anhöriga till dem, till Sverige.

Personer som beviljas uppehållstillstånd med tillfälligt skydd får också arbetstillstånd. Ett samordningsnummer underlättar kontakten med myndigheter, arbetsgivare och banker. Regeringen beslutade i juni om förordningsändringar som innebär att Migrationsverket ska begära samordningsnummer

hos Skatteverket i de fall det inte råder osäkerhet om identiteten. Migrationsverket utvecklade en funktion som automatiskt skickar en begäran om samordningsnummer till Skatteverket. Under året begärde Migrationsverket samordningsnummer i drygt 28 000 ärenden, varav drygt 98 procent genom den automatiska funktionen. Av förordningsändringarna framgår att Migrationsverket även ska begära samordningsnummer retroaktivt för de sökande enligt massflyktsdirektivet som har beviljats uppehållstillstånd tidigare och även för dessa ärenden användes den nya funktionen.

7.3 Anvisningar

Den 1 juli trädde ny lagstiftning i kraft genom tillägg i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m. fl. som innebär att Migrationsverket får anvisa en kommun att ordna bostad åt skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet. Utöver tilläggen i lagen trädde även den nya förordningen (2022:1008) om anvisning av en kommun som ska ordna boende för vissa utlännningar i kraft. Syftet med lagstiftningen är att uppnå en jämn fördelning av bostäder för skyddsbehövande bland landets kommuner. I samband med beslutet om lagstiftningen lämnade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om att skyddssökande så långt som möjligt inte ska ryckas upp från sin invanda miljö för att flytta till en annan kommun.

Av förordningen framgår bland annat att det sammanlagda antalet skyddsbehövande som Migrationsverket får anvisa kommunerna att ordna boende för under 2022 inte får överstiga det så kallade fördelningstalet på 23 500, samt att skyddsbehövande som antingen vistas i Migrationsverkets boenden eller i ett boende som kommunen ordnat (så kallat evakueringsboende) ska ha förtur vid anvisning. Om det med hänsyn till behovet av att beakta barnets bästa finns synnerliga skäl får Migrationsverket revidera fördelningstalen till enskilda kommuner under den aktuella perioden. Kommunerna har en månad på sig att ordna bostad efter anvisning från Migrationsverket.

Migrationsverket tog fram ett nytt it-stöd för att kunna handlägga den nya typen av anvisningsärenden. Samtidigt skapades en organisatorisk struktur och en process, inklusive handläggningsstöd i form av utbildning, mallar, registreringskoder, processlistor, rutiner samt en statistikapplikation för uppföljning. Under året fattade Migrationsverket 18 100 beslut om anvisning till kommunerna. Av dessa har 14 500 skyddsbehövande personer mottagits i kommun, varav knappt 80 procent av dessa mottogs i kommunerna inom den föreskrivna tiden. 900 skyddsbehövande personer inväntade flytt till kommun och 2 700 anvisningar har avbrutits. Orsakerna till avbrotten har till exempel varit felaktiga registreringar, att den skyddsbehövande tackat nej till anvisningen eller särskilda skäl hänförliga till personliga förhållanden som medför behov av anvisning till en särskild kommun.

I linje med riksdagens tillkännagivande var Migrationsverkets inriktning att minimera flyttrörelserna för de skyddsbehövande i så stor utsträckning som möjligt, särskilt för familjer med barn i skolåldern och övriga barnfamiljer som vistats en längre period i kommunen. Av de skyddsbehövande som anvisades har 57 procent anvisats till samma kommun som de bodde i, 23 procent har fått bo kvar i samma län men i en annan kommun och 20 procent har fått flytta till ett annat län.

Vid slutet av 2022 hade 66 procent av det totala fördelningstalet för året på 23 500 uppfyllts. Totalt tog 285 kommuner emot skyddsbehövande personer efter anvisning från Migrationsverket. Fem kommuner tilldelades inte, efter samråd med Migrationsverket och länsstyrelserna, några fördelningstal för ordnande av bostäder. 178 av de 285 kommunerna hade en uppfyllnadsgrad på 50 procent eller mer, varav 43 kommuner uppfyllde sitt totala fördelningstal. För några av dessa kommuner reviderades fördelningstalet för barnets bästa i enlighet med förordningen. Syftet med den nya lagstiftningen bedöms vara uppnått. Under 2023 kommer myndigheten att verka för en fortsatt jämnare fördelning av nya skyddsbehövande personer mellan landets kommuner.

7.4 Återvändande och återvandring

7.4.1 ÅTERVÄNDANDE

Under året lämnade 8 000 personer som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd Sverige genom att de reste ut självmant. Av dessa var 7 500 fortfarande utresta vid årets slut, och knappt 500 var åter inskrivna i mottagningssystemet. Det vanligaste destinationslandet som uppgavs i samband med utresan var Ukraina (3 100 registreringar). Drygt 3 300 utresor hade okänt destinationsland registrerat, därefter var Tyskland (420) och Polen (350) de vanligaste destinationsländerna. Den genomsnittliga vistelsetiden i mottagningssystemet fram till utresa var 140 dagar.

7.4.2 REGERINGSUPPDRAG OM ÅTERVANDRING OCH ÅTERVÄNDANDE TILL UKRAINA

Regeringen gav i maj 2022 Migrationsverket i uppdrag att analysera behovet av insatser för att stödja återvandring och frivilligt återvändande till Ukraina. I två redovisningar redogjorde myndigheten för behovet av insatser för personer som vill återvända till Ukraina under tiden massflyktsdirektivet är aktiverat och för behovet av insatser för frivilligt återvändande till Ukraina efter att massflyktsdirektivet har avaktiverats. Migrationsverket konstaterade att de flesta personer med tillfälligt skydd som ville lämna landet under året inte efterfrågade något stöd, varken i form av biljetter eller på annat sätt. Myndigheten konstaterade även att personer med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd varken omfattas av gällande regler för återvandring eller för återvändande vilket innebär att de inte har rätt till ekonomiskt stöd för dessa ändamål. För att Migrationsverket ska kunna erbjuda ekonomiskt stöd vid återvandring eller återvändande till Ukraina kan detta regleras i en särskild förordning.

8. Tillståndsärenden

8.1 Anknytningsärenden

8.1.1 ÄRENDEUTVECKLING

Antalet förstagångsansökningar inom anknytning minskade något under 2022, medan antalet förlängningsansökningar ökade marginellt. En orsak till minskningen av antalet förstagångsansökningar är att antalet asylrelaterade familjeåterföringar minskat stadigt de senaste åren. Personer med tidsbegränsade uppehållstillstånd har sedan regeländringen i utlänningslagen i juli 2021 ökat bland anknytningsärendena, men deras tillståndstider börjar löpa ut i ökat antal först under 2023 varför detta inte gav effekt på antalet förlängningsansökningar under 2022.

Antalet avgjorda anknytningsärenden minskade jämfört med föregående år vilket berodde på en marginellt lägre bemanning tillsammans med lägre produktivitet, det vill säga färre fattade beslut per årsarbetskraft. Den lägre produktiviteten berodde på att 2022 var första året där ärenden handlades enligt de nya bestämmelserna i utlänningslagen, vilka bland annat innebär fler bedömnings- och handläggningmoment. Under året har generellt fler äldre ärenden avgjorts än tidigare vilket resulterade i kortare kötider i de öppna förlängningsärendena. En mer utdragen handläggning med anledning av tidigare nämnda regeländringar kan ha bidragit till att kötiderna i öppna förstagångsärenden blev längre trots att äldre ärenden avgjordes i högre utsträckning.

Skillnaden i handläggningstid mellan könen minskade, och till skillnad från tidigare år var handläggningstiden i förstagångsärenden marginellt längre för män än för kvinnor. Tidigare har handläggningstiderna för män i genomsnitt varit kortare på grund av att manliga sökanden haft en större andel minderåriga familjebarn än kvinnliga sökanden, och denna grupp har tidigare i huvudsak varit mindre utredningskrävande än övriga anknytningsärenden. I och med regeländringen 2021 har det dock tillkommit krav på dessa sökande, vilket kraftigt ökat handläggningstiden för familjebarn och därmed har ärendesammansättningen haft effekt på handläggningstiderna minskat vid jämförelse mellan könen. Även i förlängningsärenden hade manliga sökanden längre handläggningstid, vilket beror på en något högre avslagsfrekvens. Avslagsbeslut förenas ofta med utvisningsbeslut vilket medför längre handläggningstid.

Figur 8.1 Anknytningsärenden, 2020–2022

Ärenden	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Inkomna ärenden									
Förstagångsärenden	18 412	13 610	32 022	19 518	13 364	32 882	18 438	11 439	29 877
varav barn födda i Sverige	4 161	4 396	8 557	3 326	3 465	6 791	2 820	2 854	5 674
Förlängningsärenden	6 979	3 275	10 254	6 082	2 694	8 776	6 370	2 815	9 185
Totalt antal inkomna ärenden	25 391	16 885	42 276	25 600	16 058	41 658	24 808	14 254	39 062
Avgjorda ärenden									
Förstagångsärenden	22 220	16 862	39 082	17 784	12 436	30 220	16 515	10 512	27 027
varav barn födda i Sverige	4 200	4 512	8 712	2 633	2 753	5 386	1 760	1 674	3 434
Bifallsandel	52%	51%	51%	55%	49%	53%	53%	46%	50%
Andel avgjorda inom författningssyrd tid (270 dagar)	46%	51%	48%	44%	49%	46%	35%	37%	36%
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	311	297	305	357	342	351	381	385	383
Förlängningsärenden	8 089	3 903	11 992	5 934	2 843	8 777	5 219	2 318	7 537
Bifallsandel	95%	92%	94%	94%	88%	92%	92%	83%	89%
Andel avgjorda inom författningssyrd tid (180 dagar)	82%	74%	80%	83%	72%	79%	60%	52%	58%
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	134	176	148	131	195	152	191	249	209
Totalt antal avgjorda ärenden	30 309	20 765	51 074	23 718	15 279	38 997	21 734	12 830	34 564
Öppna ärenden									
Förstagångsärenden	16 338	10 856	27 194	18 071	11 783	29 854	19 979	12 704	32 683
varav barn födda i Sverige	918	913	1 831	1 611	1 625	3 236	2 670	2 805	5 475
Andel öppna inom författningssyrd tid (270 dagar)	55%	56%	56%	66%	66%	66%	60%	57%	59%
Genomsnittlig kötid, dagar	286	299	291	241	248	243	257	274	264
Förlängningsärenden	2 329	1 598	3 927	2 477	1 448	3 925	3 626	1 944	5 570
Andel öppna inom författningssyrd tid (180 dagar)	64%	50%	58%	68%	55%	63%	69%	58%	65%
Genomsnittlig kötid, dagar	213	290	245	211	294	242	191	252	212
Totalt antal öppna ärenden vid årets slut	18 667	12 454	31 121	20 548	13 231	33 779	23 605	14 648	38 253

8.1.2 KOSTNADSUTVECKLING

Totalt minskade kostnaderna för anknytningsärenden med cirka tolv miljoner kronor, vilket motsvarade tre procent. Styckkostnaden per avgjort ärende ökade däremot med cirka tio procent. Det förklaras huvudsakligen av att den samlade produktiviteten minskade med tio procent.

Figur 8.2 Produktivitet (antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft och år) och styckkostnad, 2020–2022

Anknytningsärenden	2020	2021	2022
Produktivitet	130	120	108
Produktivitet, förstagångsärenden	112	109	97
Produktivitet, förlängningsärenden	256	183	182
Styckkostnad per avgjort ärende (kr)	11 136	12 589	13 843
varav anslag 1:1	10 796	12 489	13 703
därav personalkostnader 1:1	7 266	8 402	9 408
därav övriga kostnader 1:1	3 530	4 087	4 295

Produktivitet per ärendesegment innefattar endast resurser för operativ verksamhet.

Styckkostnaden är beräknad utifrån total kostnad innefattar kostnader för operativ verksamhet samt stöd- och ledningsfunktioner.

Produktivitet och kostnad per ärende för år 2020–2021 har uppdaterats med ny data avseende antal avgjorda ärenden sedan tidigare årsredovisningar.

8.1.3 VERKSAMHETSUTVECKLING

För anknytningsärenden påbörjades arbetet med automatiserad handläggning av förlängningsärenden med fokus på bifallsbeslut. Resultat av arbetet kan förväntas under 2023.

8.2 Arbetsmarknadsärenden

8.2.1 ÄRENDEUTVECKLING

Uppgången i antalet ansökningar fortsatte även under det gångna året efter den tillfälliga nedgången under pandemiåret. Ökningen drevs av förstagångsansökningar och innebar att ett historiskt högt antal personer ansökte om arbetstillstånd i Sverige 2022. Ökningen skedde inom flera olika ärendekategorier, från bärplockare till så kallade certifierade ärenden med i huvudsak högkvalificerad arbetskraft. Den nya ansökningsgrund som infördes i samband med ändringarna i utlänningslagen under sommaren, det så kallade arbetssökartillståndet, stod för en viss del av ökningen med cirka 2 500 ansökningar.

Ärendeprovningen, och därmed handläggningstider och produktivitet, påverkades främst av tre händelser och förändringar under året. Ukrainakrisen under våren innebar att planerade bemanningsökningar inom arbetsmarknadsärenden försenades då personal fick styras om till att handlägga ukrainska ärenden enligt massflyktsdirektivet. Den låga bemanningen resulterade i att myndigheten främst under första halvåret inte hade kapacitet att avgöra ärenden i den takt de inkom. Läget förvärrades också av att ansökningarna blev fler än förväntat. Antalet öppna ärenden ökade därför under året och andelen öppna ärendena inom förordningsstyrd tid minskade.

Den 1 juni trädde vissa lagändringar ikraft som innebar att de flesta arbetsmarknadsärenden blev mer utredningskrävande, främst på grund av skärpta krav på försörjning för anhöriga. Många av de öppna ärendena behövde därför också kompletteras för att kontrollera att de nya lagkraven var uppfyllda innan beslut kunde fattas.

Den 1 november infördes krav på att visa upp pass i original för Migrationsverket eller en utlandsmyndighet innan uppehållstillstånd kan beviljas. Ändringen gjordes i syfte att höja kvaliteten i kontrollen av pass och säkerställa att dokumentgranskning och identitetskontroller genomförs inom tillståndsärenden. Förändringen betydde att många av de som redan hade lämnat in sin ansökan behövde komplettera denna genom att uppsöka en utlandsmyndighet eller Migrationsverket.

Dessa tre faktorer påverkade handläggningstiderna som ökade kraftigt inom både förstagångs- och förlängningsärenden. Lagändringarna och krav på uppvisande av pass i original påverkade särskilt handläggningstiderna för certifierade ärenden där handläggningstiderna har varit mycket korta men där en fördröjning i handläggningen på enstaka veckor får en stor påverkan på handläggningstiden relativt sett.

Även produktiviteten påverkades mycket negativt av att många ärenden behövde kompletteras. Produktiviteten påverkades även negativt av att den administrativa bördan ökade med fler öppna ärenden och att många nya handläggare behövde läras upp.

Kvinnor hade något längre handläggningstid än män i förstagångsansökningar, vilket som tidigare är främst förklarar av ärendesammansättningen. Till exempel är det en högre andel män som ansöker om arbetstillstånd vid certifierade företag där handläggningstiden är väsentligt kortare än det genomsnittliga arbetstillståndsärendet.

Figur 8.3 Arbetsmarknadsärenden, 2020–2022

Ärenden	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Inkomna ärenden									
Förstagångsärenden	18 868	27 970	46 838	22 404	34 115	56 519	25 606	39 309	64 915
Förlängningsärenden	16 852	22 064	38 916	17 394	22 705	40 099	16 714	22 462	39 176
Totalt antal inkomna ärenden	35 720	50 034	85 754	39 798	56 820	96 618	42 320	61 771	104 091
Avgjorda ärenden									
Förstagångsärenden	18 290	27 440	45 730	20 677	31 986	52 663	22 614	36 090	58 704
Bifallsandel	69%	67%	68%	72%	73%	73%	68%	70%	69%
Andel avgjorda inom författningsstyrd tid (120 dagar)	58%	62%	60%	63%	69%	67%	58%	65%	62%
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	144	130	136	129	115	120	155	137	144
Förlängningsärenden	14 709	19 036	33 745	13 861	18 201	32 062	12 992	17 221	30 213
Bifallsandel	91%	88%	89%	90%	88%	89%	89%	85%	87%
Andel avgjorda inom författningsstyrd tid (120 dagar)	71%	69%	70%	65%	63%	64%	35%	35%	35%
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	96	100	98	126	132	130	222	226	224
Totalt antal avgjorda ärenden	32 999	46 476	79 475	34 538	50 187	84 725	35 606	53 311	88 917
Öppna ärenden									
Förstagångsärenden	7 667	10 457	18 124	9 394	12 586	21 980	12 386	15 805	28 191
Andel öppna inom författningsstyrd tid (120 dagar)	57%	55%	55%	53%	51%	52%	43%	46%	45%
Genomsnittlig kötid, dagar	161	164	163	165	170	168	199	189	194
Förlängningsärenden	6 142	8 540	14 682	9 675	13 044	22 719	13 397	18 285	31 682
Andel öppna inom författningsstyrd tid (120 dagar)	57%	56%	57%	43%	42%	42%	39%	39%	39%
Genomsnittlig kötid, dagar	141	143	142	190	197	194	247	249	248
Totalt antal öppna ärenden vid årets slut	13 809	18 997	32 806	19 069	25 630	44 699	25 783	34 090	59 873

Figur 8.4 Genomsnittlig handläggningstid (dagar) per ärendekategori, förstagsansökan, 2020–2022

Ärendekategori	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Certifierade	30	28	29	23	20	21	59	58	58
Särskilda beviskrav	218	202	205	281	266	269	268	259	261
Bärplockare	512*	65	124	23	24	24	31	33	33
Övriga arbetstagare	156	154	155	161	156	158	162	156	158

* Den långa handläggningstiden beror på cirka 30 ärenden inkomna 2002 som avskrivits.

8.2.2 KOSTNADSUTVECKLING

Totalt ökade kostnaderna för arbetstillståndsärenden med cirka 91 miljoner kronor, motsvarande 27 procent. Styckkostnaden per avgjort ärende ökade med cirka 21 procent. Det förklaras huvudsakligen av att den samlade produktiviteten för ärendeslagen minskade med cirka 22 procent.

Figur 8.5 Produktivitet (antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft och år) och styckkostnad, 2020–2022

Arbetstillstånd	2020	2021	2022
Produktivitet	377	350	272
Produktivitet, förstagsärenden	360	337	274
Produktivitet, förlängningsärenden	403	373	268
Styckkostnad per avgjort ärende (kr)	3 694	3 986	4 819
varav anslag 1:1 totalt	3 581	3 954	4 770
därav personalkostnader anslag 1:1	2 410	2 660	3 275
därav övriga kostnader anslag 1:1	1 171	1 294	1 495

Produktivitet per ärendesegment innefattar endast resurser för operativ verksamhet.

Styckkostnaden är beräknad utifrån total kostnad och innefattar kostnader för operativ verksamhet samt stöd- och ledningsfunktioner.

Produktivitet och kostnad per ärende för år 2020–2021 har uppdaterats med ny data avseende antal avgjorda ärenden sedan tidigare årsredovisningar.

8.2.3 VERKSAMHETSUTVECKLING

Under året utvecklades automatiserat informationsutbyte med Skatteverket kopplat till inkomstuppgifter, vilket innebär att inga manuella kompletteringar längre behöver göras (under 2021 gjordes 6 515 sådana manuella kompletteringar). Vidare uppdaterades den tekniska plattformen för e-tjänsten för att ge ökad säkerhet och en teknik som gör det möjligt att använda information från andra it-stöd.

En ny process för anmälningsskyldighet för arbetsgivare om förändrade arbetsvillkor samt handlägningsstöd kopplat till denna togs fram. Vidare skapades en ny e-tjänst för sökande som önskar vistas i Sverige för att söka arbete eller undersöka förutsättningarna för att starta näringsverksamhet, samt även handlägningsstöd för dessa ärenden.

8.3 EES-ärenden

8.3.1 ÄRENDEUTVECKLING

Migrationsverket ökade under året bemanningen inom EES-handläggningen, främst för att kunna möta det ökade antalet ansökningar som inkommit under de två senaste åren. Det segment som ökade mest under året var ansökningar om ställning som varaktigt bosatt i Sverige, som mer än fördubblats sedan 2020. Den ökade bemanningen tillsammans med högre produktivitet än föregående år resulterade i 40 procent fler avgjorda EES-ärenden jämfört med året innan. Trots detta ökade antalet öppna ärenden med sju procent, vilket berodde på det fortsatt ökade antalet ansökningar som under året var fler än antalet avgjorda ärenden.

Handläggningstiden för kvinnor var i genomsnitt något längre än för män. Orsaken till detta är skillnader i ärendesammansättning. Av alla kvinnliga sökanden inom EES är drygt 40 procent familjemedlemmar till tredjelandsmedborgare med ställning som varaktigt bosatt i annan EU-stat, medan samma andel för män är cirka 20 procent. Eftersom detta ärendesegment är det mest utredningskrävande bland alla EES-segment resulterar det i en längre total genomsnittlig handläggningstid för kvinnor.

Figur 8.6 EES-ärenden, 2020–2022

Ärenden	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal inkomna ärenden	6 305	6 925	13 230	7 748	8 717	16 465	8 297	9 612	17 909
Antal avgjorda ärenden	5 244	6 564	11 808	5 793	6 394	12 187	8 091	8 989	17 080
Bifallsandel	69%	65%	67%	71%	68%	69%	69%	68%	68%
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	166	185	177	228	216	221	262	254	258
Antal öppna ärenden vid årets slut	3 761	3 872	7 633	5 716	6 195	11 911	5 922	6 818	12 740
Genomsnittlig kötid, dagar	184	177	180	195	184	190	195	185	189

Andel avgjorda och öppna ärenden inom författningsstyrd tid anges inte, eftersom de författningsstyrda tiderna inom ärendeslaget varierar.

8.3.2 KOSTNADSUTVECKLING

Totalt ökade kostnaderna för EES-ärenden med cirka 19 miljoner kronor, motsvarande 19 procent. Styckkostnaden per avgjort ärende minskade däremot med cirka 15 procent. Det förklaras huvudsakligen av att produktiviteten för ärendeslaget ökade med cirka 18 procent.

Figur 8.7 Produktivitet (antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft och år) och styckkostnad, 2020–2022

EES-ärenden	2020	2021	2022
Produktivitet	158	176	207
Styckkostnad per avgjort ärende (kr)	8 673	8 169	6 942
varav anslag 1:1	8 407	8 104	6 872
därav personalkostnader 1:1	5 659	5 452	4 718
därav övriga kostnader 1:1	2 749	2 652	2 154

Produktivitet per ärendesegment innefattar endast resurser för operativ verksamhet.

Styckkostnaden är beräknade utifrån total kostnad och innefattar kostnader för operativ verksamhet samt stöd- och ledningsfunktioner.

Produktivitet och kostnad per ärende för år 2020–2021 har uppdaterats med ny data avseende antal avgjorda ärenden sedan tidigare årsredovisningar.

8.3.3 UPPEHÅLLSSTATUS FÖR BRITTISKA MEDBORGARE OCH DERAS FAMILJEMEDLEMMAR

Efter att Storbritannien lämnade EU har de briter och deras familjemedlemmar som hade uppehållsrätt i Sverige den 31 december 2020 haft möjlighet att ansöka om och beviljas uppehållsstatus vilket ger dem rätt att stanna i Sverige. Ansökan om uppehållsstatus ska som huvudregel ha lämnats in mellan den 1 december 2020 och den 31 december 2021. Från den 1 januari 2022 har vissa grupper, såsom nyfödda barn, fortsatt haft möjlighet att ansöka om uppehållsstatus. Under 2022 inkom cirka 800 ansökningar och cirka 3 100 ärenden om uppehållsstatus avgjordes. Handläggningstiden ökade jämfört med året innan vilket berodde på att ansökningarna under 2022 i högre grad resulterade i avslag vilket generellt är mer utredningskrävande. Handläggningen av uppehållsstatusärendena har fram till sista mars 2022 genomförts i projektform som i huvudsak finansierats av AMIF, och där efter har ärenden handlagts inom ramen för EES-handläggningen. Under projektperioden avgjordes cirka 96 procent av inkomna ansökningar om uppehållsstatus vilket var högre än projekt målet på 90 procent.

Figur 8.8 Uppehållsstatus, 2020–2022

Ärenden	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Brittiska medborgare									
Antal inkomna ärenden	1 233	2 320	3 553	2 486	5 816	8 302	178	522	700
Antal avgjorda ärenden	1	1	2	2 986	6 236	9 222	799	2 047	2 846
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	4	4	4	85	94	91	181	176	177
Bifallsandel	0%	0%	0%	89%	81%	84%	56%	51%	53%
Antal öppna ärenden vid årets slut	1 232	2 319	3 551	732	1 899	2 631	111	374	485
Övriga									
Antal inkomna ärenden	130	76	206	370	285	655	58	45	103
Antal avgjorda ärenden	1	4	5	357	247	604	167	128	295
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	2	3	3	96	93	95	187	192	189
Bifallsandel	0%	0%	0%	83%	77%	81%	57%	45%	52%
Antal öppna ärenden vid årets slut	129	72	201	142	110	252	33	27	60

8.3.4 VERKSAMHETSUTVECKLING

Kontinuerliga uppdateringar av rutiner och handbokstexter genomfördes, nya och uppdaterade mallar togs fram och informationen på myndighetens hemsida uppdaterades. Antalet ärendeslag inom EES som finns med i e-tjänsten *Min sida* på myndighetens webbplats utökades.

Inom den myndighetsgemensamma digitala tjänsten *Flytta* fortsatte arbetet med att vidareutveckla tjänsten så att den kan användas av EU-medborgare som vill flytta till Sverige för att arbeta. Tjänsten förväntas bland annat medföra förbättrad service samt ökad effektivitet genom minskad onödig efterfrågan hos deltagande myndigheter.

8.4 Studerandeärenden

8.4.1 ÄRENDEUTVECKLING

Under 2022 var antalet förstagångsansökningar för studerande högre än på många år, och högre än vad Migrationsverket prognosticerade i början av året. Ökningen går att se i flera grupper men var störst bland pakistanska medborgare, vars ansökningar ökade med cirka 30 procent jämfört med året innan. Pakistanier är dessutom den största sökandegruppen. Den genomsnittliga handläggningstiden blev längre, vilket främst berodde på att Migrationsverket under 2022 genomförde mer än dubbelt så många studieavsiktsutredningar som året innan samt att nya rutiner kring uppvisande av pass i original infördes under slutet av året. För förstagångsansökningar har fler ansökningar, fler utredningar och nya kontroller av pass resulterat i en mer resurskrävande verksamhet och i att planerad bemanning inom studerandeprocessen inte räckt till för att avgöra alla inkomna ansökningar. Antalet öppna ärenden har därmed ökat bland både förstagångs- och förlängningsärenden.

Migrationsverkets huvudsakliga mål är att sökanden till högre studier ska få beslut på ansökan om uppehållstillstånd innan terminsstart. Antalet studenter som fick avslag på ansökan enbart på grund av att det var sent att registrera sig till studierna var 83, vilket motsvarade 0,7 procent av de avgjorda ärendena för gäststuderande. Detta indikerar att Migrationsverket nådde det huvudsakliga målet för ärendeslaget.

Andelen förstagångsärenden som avgjordes inom den förordningsstyrda tiden om 90 dagar var 70 procent, vilket var en minskning jämfört med året innan. I förlängningsärenden var andelen i stort sett oförändrad. Bifallsfrekvensen för förstagångsärenden minskade under 2022 vilket främst berodde på det ökade antalet studieavsiktsutredningar vilka även i högre grad riktats mot grupper där det visat sig att en stor andel avbryter sina studier. Skillnaderna i handläggningstid mellan könen var marginella.

Figur 8.9 Studerandeärenden, 2020–2022

Ärenden	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Inkomna ärenden									
Förstagångsärenden	5 935	7 275	13 210	8 774	10 210	18 984	10 141	11 798	21 939
Förlängningsärenden	3 237	4 658	7 895	2 356	3 251	5 607	3 123	3 991	7 114
Totalt antal inkomna ärenden	9 172	11 933	21 105	11 130	13 461	24 591	13 264	15 789	29 053
Avgjorda ärenden									
Förstagångsärenden	5 805	7 029	12 834	8 332	9 771	18 103	9 403	11 344	20 747
Bifallsandel	78%	78%	78%	78%	76%	77%	69%	63%	66%
Andel avgjorda inom författningsstyrd tid (90 dagar)	83%	83%	83%	81%	79%	80%	72%	69%	70%
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	65	65	65	65	70	67	78	80	79
Förlängningsärenden	3 146	4 405	7 551	1 949	2 893	4 842	2 449	3 395	5 844
Bifallsandel	83%	81%	82%	76%	66%	70%	82%	78%	80%
Andel avgjorda inom författningsstyrd tid (90 dagar)	62%	52%	56%	40%	36%	37%	41%	40%	40%
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	81	94	88	123	138	132	129	131	130
Totalt antal avgjorda ärenden	8 951	11 434	20 385	10 281	12 664	22 945	11 852	14 739	26 591
Öppna ärenden									
Förstagångsärenden	809	1 058	1 867	1 251	1 496	2 747	1 989	1 950	3 939
Andel öppna inom författningsstyrd tid (90 dagar)	62%	58%	60%	50%	48%	49%	54%	55%	54%
Genomsnittlig kötid, dagar	93	100	97	116	120	118	124	125	124
Förlängningsärenden	457	852	1 309	864	1 210	2 074	1 538	1 806	3 344
Andel öppna inom författningsstyrd tid (90 dagar)	24%	21%	22%	28%	22%	24%	22%	21%	21%
Genomsnittlig kötid, dagar	150	157	154	134	139	137	160	163	162
Totalt antal öppna ärenden vid årets slut	1 266	1 910	3 176	2 115	2 706	4 821	3 527	3 756	7 283

8.4.2 KOSTNADSUTVECKLING

Totalt ökade kostnaderna för studerandeärenden med cirka nio miljoner kronor, motsvarande 14 procent. Styckkostnaden per avgjort ärende minskade däremot med cirka en procent. Det förklaras huvudsakligen av att den samlade produktiviteten för ärendeslagen ökade med cirka tre procent.

Figur 8.10 Produktivitet (antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft och år) och styckkostnad, 2020–2022

Studeraendena	2020	2021	2022
Produktivitet	460	471	486
Produktivitet, forstagangsaendena	478	555	518
Produktivitet, forlangningsaendena	431	301	397
Styckkostnad per avgjort arende (kr)	2 918	2 891	2 850
varav anslag 1:1	2 829	2 868	2 821
därav personalkostnader 1:1	1 904	1 929	1 937
därav övriga kostnader 1:1	925	938	884

Produktivitet per ärendesegment innefattar endast resurser för operativ verksamhet.

Styckkostanden är beräknad utifrån total kostnad och innefattar kostnader för operativ verksamhet samt stöd- och ledningsfunktioner.

Produktivitet och kostnad per ärende för år 2020–2021 har uppdaterats med ny data avseende antal avgjorda ärenden sedan tidigare årsredovisningar.

8.4.3 VERKSAMHETSUTVECKLING

Under året genomförde Migrationsverket ett antal praxisändringar i handläggningen av studeraendena. Studeraendena på forskarnivå kan nu få upp till fyra års uppehållstillstånd i taget, istället för som tidigare två år. Detta medför färre inkomna ärendena och underlättar för studeraendena på forskarnivå att genomföra sina studier. Effekten av denna förändring uppkommer först 2024 då dagens tillstånd skulle tagit slut enligt tidigare praxis. Vidare ändrades praxis så att den som ska studera i Sverige kan få uppehållstillstånd redan från den 1 augusti, oavsett vilket datum utbildningen startar under höstterminen. Detta underlättar bedömningen av tillståndstid, och ger sökande och lärosäten bättre förutsättningar att planera vid start av studier. Även praxis gällande åldern på inlämnat banktillgodohavande till styrkande av försörjning har förändrats så att det nu är möjligt att ansöka om uppehållstillstånd vid en tidigare tidpunkt än vad som förut var fallet. Detta medför att ansökningarna sprids ut jämnare under högsäsongen, vilket förbättrar förutsättningarna för att den sökande att få beslut i rätt tid för att kunna starta studierna.

För att hantera det nya kravet på kontroll av pass i original innan beviljande av tillfälligt uppehållstillstånd har myndigheten genomfört ett antal systemändringar och uppdateringar av information internt och till tillståndssökande.

Problem med bristande studieavsikt vid ansökan om uppehållstillstånd för studier föranledde utveckling inom flera områden, till exempel en pilotverksamhet för ökat antal studieavsiktsutredningar i Pakistan och initierandet av en samverkansgrupp mellan Sveriges universitets- och högskoleförbund och Migrationsverket. De som främst utreds för studieavsikt är sökande av uppehållstillstånd för högre utbildning på grund- och avancerad nivå. Under året skickades 3 669 begäran om utredning i dessa typer av ärendena (jämfört med 1 570 under 2021), vilket motsvarade ungefär en tredjedel av ansökningarna.

8.5 Besöksärendena

8.5.1 ÄRENDEUTVECKLING

Besöksärendena ökade jämfört med föregående år vilket var en effekt av att fler personer beviljades visering. Fler besökare till Sverige leder till att fler personer behöver ansöka om tillstånd för besök när deras vistelse i Sverige går utöver den tid som de beviljats i sin visering. Produktiviteten var högre än föregående år, vilket troligen berodde på att de besöksärendena som hanterades under pandemin var mer utredningskrävande med vissa för pandemin unika faktorer att beakta i en ansökan.

Figur 8.11 Besöksärenden, 2020–2022

Ärenden	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal inkomna ärenden	10 741	5 829	16 570	4 707	3 026	7 733	7 105	3 805	10 910
Antal avgjorda ärenden	10 515	5 756	16 271	4 836	2 908	7 744	6 847	3 806	10 653
Bifallsandel	62%	55%	59%	59%	55%	58%	71%	63%	68%
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	53	57	54	64	65	65	63	71	66
Antal öppna ärenden vid årets slut	1 029	511	1 540	900	629	1 529	1 158	628	1 786
Genomsnittlig kötid, dagar	82	86	84	78	82	79	88	89	89

8.5.2 KOSTNADSUTVECKLING

Totalt minskade kostnaderna för besöksärenden med cirka fem miljoner kronor, motsvarande nio procent. Styckkostnaden per avgjort ärende minskade med cirka 34 procent. Det förklaras huvudsakligen av att produktiviteten för ärendeslaget ökade med cirka 54 procent.

Figur 8.12 Produktivitet (antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft och år) och styckkostnad, 2020–2022

Besöksärenden	2020	2021	2022
Produktivitet	294	258	399
Styckkostnad per avgjort ärende (kr)	4 716	6 620	4 378
varav anslag 1:1	4 572	6 568	4 334
därav personalkostnader 1:1	3 077	4 418	2 975
därav övriga kostnader 1:1	1 495	2 149	1 358

Produktivitet per ärendesegment innefattar endast resurser för operativ verksamhet.

Styckkostnaden är beräknad utifrån total kostnad och innefattar kostnader för operativ verksamhet samt stöd- och ledningsfunktioner.

Produktivitet och kostnad per ärende för år 2020–2021 har uppdaterats med ny data avseende antal avgjorda ärenden sedan tidigare årsredovisningar.

8.5.3 VERKSAMHETSUTVECKLING

Den e-tjänst för ansökan om uppehållstillstånd för besök som lanserades 2021 och testades som en pilot på utlandsmyndigheten i Bangkok blev under 2022 permanent. Det finns utrymme för förbättringar av tjänsten innan den införs på andra utlandsmyndigheter, men på grund av prioritering av annan utveckling har sådan utveckling ännu inte genomförts. Andelen ansökningar som inkom via e-tjänsten var 54 procent. Andelen ansökningar som påbörjas men inte slutförs i e-tjänsten är hög. Myndigheten kan idag inte bedöma orsaken till den stora andelen avbrutna ansökningar men avser att genomföra en analys.

8.6 Viseringsärenden

8.6.1 ÄRENDEUTVECKLING

De inreserestriktioner som infördes i samband med coronapandemin släpptes i april vilket resulterade i ett kraftigt ökat antal viseringar jämfört med föregående år. Många utlandsmyndigheter såg under året viseringsansökningar på samma antalsnivå som innan pandemin. Fortfarande begränsades dock resandet av att en del länder hade nationella reserestriktioner, varför antalet viseringsansökningar fortfarande inte är på samma nivå som innan pandemin. Produktiviteten steg mycket kraftigt vilket beror på att det finns vissa stordriftsfördelar med många viseringsansökningar. Även ett lågt antal viseringsärenden krävde under pandemin en viss grundbemanning av utsänd personal vid de enskilda utlandsmyndigheterna. Samma grundbemanning har dock kapacitet att avgöra fler ärenden och kunde därför hantera de långt fler ansökningarna under 2022.

Figur 8.13 Viseringsärenden, 2020–2022

Ärenden	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal inkomna ärenden	19 247	21 894	41 141	13 040	16 661	29 701	64 838	78 724	143 562
Antal avgjorda ärenden	20 690	23 368	44 058	12 669	16 212	28 881	64 475	78 301	142 776
varav avgjorda av Migrationsverket	1 604	1 902	3 506	1 039	1 347	2 386	4 460	4 420	8 880
Bifallsandel	74%	75%	74%	73%	76%	74%	70%	70%	70%
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	9	9	9	6	6	6	11	10	11

8.6.2 KOSTNADSUTVECKLING

Totalt ökade kostnaderna för viseringsärenden med cirka tolv miljoner kronor, motsvarande 26 procent. Styckkostnaden per avgjort ärende minskade med cirka 75 procent. Det förklaras huvudsakligen av att produktiviteten för ärendeslaget ökade med cirka 323 procent.

Figur 8.14 Produktivitet (antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft och år) och styckkostnad, 2020–2022

Viseringsärenden	2020	2021	2022
Produktivitet	1 841	1 260	5 336
Styckkostnad per avgjort ärende (kr)	1 235	1 606	409
varav anslag 1:1	1 197	1 593	405
därav personalkostnader 1:1	806	1 072	278
därav övriga kostnader 1:1	391	521	127

Produktivitet per ärendesegment innefattar endast resurser för operativ verksamhet.

Total kostnad innefattar kostnader för operativ verksamhet samt stöd- och ledningsfunktioner.

Produktivitet och kostnad per ärende för år 2020–2021 har uppdaterats med ny data avseende antal avgjorda ärenden sedan tidigare årsredovisningar.

8.6.3 VERKSAMHETSUTVECKLING

Under året introducerades en kod på det harmoniserade viseringsmärket som införs i passen. Syftet är att öka säkerheten genom att möjliggöra kontroll utan att vara uppkopplad till centrala VIS-systemet. Kontrollen verifierar att en visering är utfärdad av en viss medlemsstat. Beslutet implementerades så att alla viseringsmärken som utfärdas ska vara försedda med denna kod. Nyttan med denna utvecklingsinsats ligger inom gränskontroll och inre utlänningskontroll inom Schengenområdet.

Genom lagändring som trädde i kraft den 1 juni 2022 kan en person som har en öppen förlängningsansökan om arbetstillstånd och som behöver resa i tjänsten ansöka om en D-visering i Sverige för att kunna resa in i Sverige igen efter tjänsteresan. Rutiner har tagits fram för att ta emot ansökan om D-visering på Migrationsverkets servicecenter. Dessa ärenden tas emot och beslutas med prioritet för att tjänsteresor ska kunna genomföras under tiden då förlängningsansökan är under handläggning. Under året hanterades 557 ansökningar enligt denna rutin.

Genom utvecklingsprogrammet *Migration och säkerhet* bedriver myndigheten utveckling som avser att säkerställa att Migrationsverket uppfyller förordningskrav inom viseringsområdet.

9. Medborgarskapsärenden

9.1 Ärendeutveckling

Under året ökade återigen antalet ansökningar om svenskt medborgarskap och den nedåtgående trenden från de senaste åren bröts. Antalet avgjorda ärenden ökade fortsatt vilket främst berodde på det som redogjordes för i förra årets årsredovisning - att bemanningen inom ärendeslaget nu är väsentligt högre. Produktiviteten fortsatte att minska. Många nyanställda är en delförklaring, men också att verksamheten under året allt mer har arbetat med de allra äldsta ärendena. Äldre ärenden har generellt ett större utredningsbehov.

Antalet begäran om avgörande enligt 12 § förvaltningslagen sjönk något jämfört med föregående år, men kommer fortfarande in i en mycket stor andel av ärendena. Den stora mängden begäran om avgörande har liksom tidigare år medfört att handläggningen i hög grad utgick från de ärenden där det inkom en begäran. Myndigheten har dock fortsatt avgjort de nya ärenden som kräver en liten handläggande insats då det bedöms som kostnadseffektivt, och tack vare tidigare bemanningsökningar har det även funnits kraft att arbeta med de allra äldsta ärendena. En generell föryngring av ärendena skedde under året med minskad kötid och ökad andel öppna ärenden inom författningsstyrd tid, det vill säga ärenden yngre än 180 dagar. Ärenden äldre än 24 månader utgör dock fortfarande en mycket stor andel av ärendestocken och var vid årets slut 30 procent av de öppna ärendena. Att ett större fokus lagts på att handlägga äldre ärenden syntes även på de genomsnittliga handläggningstiderna som blev längre jämfört med föregående år.

Skillnaderna i handläggningstid och bifallsandel mellan könen var fortsatt små, men en lite lägre beviljandegrad och längre handläggningstid finns för män i naturalisationsärenden. Det mönster som setts tidigare år, att något fler män ansöker om medborgarskap, syntes återigen. Att män varit i majoritet som asylsökande är också det som troligen påverkar deras handläggningstider och beviljandegrad i medborgarskapsprövningen. Faktorer som för individen gör det svårare att få medborgarskap, till exempel ej styrkt identitet, förekommer oftare bland de som beviljats uppehållstillstånd på grund av asyl än vid andra grunder.

Figur 9.1 Medborgarskapsärenden, 2020–2022

Ärenden	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Inkomna ärenden									
Naturalisationsärenden	34 538	38 402	72 940	29 086	28 012	57 098	31 276	34 634	65 910
Anmälningssärenden	6 703	7 502	14 205	8 160	8 882	17 042	9 537	10 345	19 882
Bibehållande-/ befrielseärenden	652	643	1 295	896	959	1 855	842	911	1 753
Medborgarskapsförklaring	198	197	395	263	251	514	165	180	345
Totalt antal inkomna ärenden	42 091	46 744	88 835	38 405	38 104	76 509	41 820	46 070	87 890
Avgjorda ärenden									
Naturalisationsärenden	27 375	33 863	61 238	31 491	34 687	66 178	36 568	37 416	73 984
Bifallsandel	89%	84%	86%	90%	85%	88%	88%	80%	84%
Genomsnittlig handlägg- ningstid, dagar	436	448	442	407	452	431	503	535	519
Anmälningssärenden	8 571	10 099	18 670	8 234	9 132	17 366	8 579	9 349	17 928
Bifallsandel	81%	81%	81%	78%	78%	78%	80%	80%	80%
Genomsnittlig handlägg- ningstid, dagar	172	183	178	95	97	96	83	82	82
Bibehållande-/ befrielseärenden	688	713	1 401	790	840	1 630	551	591	1 142
Bifallsandel	43%	39%	41%	41%	40%	41%	39%	41%	40%
Genomsnittlig handlägg- ningstid, dagar	146	157	152	133	122	127	185	174	180
Medborgarskapsförklaring	150	164	314	221	203	424	121	102	223
Bifallsandel	67%	59%	63%	58%	63%	61%	64%	67%	65%
Genomsnittlig handlägg- ningstid, dagar	258	262	260	300	290	295	365	377	371
Total bifallsandel	86%	83%	84%	87%	82%	84%	86%	80%	83%
Total genomsnittlig handläggningstid, dagar	368	383	376	338	373	356	420	441	431
Total andel avgjorda inom författningsstyrd tid (180 dagar)	43%	35%	39%	46%	40%	43%	40%	38%	39%
Totalt antal avgjorda ärenden	36 784	44 839	81 623	40 736	44 862	85 598	45 819	47 458	93 277
Öppna ärenden									
Naturalisationsärenden	48 036	56 529	104 565	45 631	49 854	95 485	40 920	47 375	88 295
Anmälningssärenden	1 999	2 268	4 267	1 925	2 018	3 943	3 058	3 095	6 153
Bibehållande-/ befrielseärenden	289	284	573	395	403	798	697	743	1 440
Medborgarskapsförklaring	184	165	349	226	213	439	264	282	546
Total andel öppna inom författningsstyrd tid (180 dagar)	33%	33%	33%	23%	23%	23%	34%	34%	34%
Total genomsnittlig kötid, dagar	392	394	393	519	529	524	505	503	504
Totalt antal öppna ärenden vid årets slut	50 508	59 246	109 754	48 177	52 488	100 665	44 939	51 495	96 434

9.2 Kostnadsutveckling

Totalt ökade kostnaderna för medborgarskapsärenden med cirka 33 miljoner kronor, vilket motsvarade 18 procent. Styckkostnaden per avgjort ärende ökade med cirka åtta procent. Det förklaras huvudsakligen av att produktiviteten för ärendeslaget minskade med cirka elva procent.

Figur 9.2 Produktivitet (antal avgjorda ärenden per årsarbetskraft och år) och styckkostnad, 2020–2022

Medborgarskapsärenden	2020	2021	2022
Produktivitet	576	480	427
Styckkostnad per avgjort ärende (kr)	1 652	2 160	2 341
varav anslag 1:1	1 652	2 160	2 341
därav personalkostnader 1:1	1 380	1 773	1 932
därav övriga kostnader 1:1	272	387	409

Produktivitet per ärendesegment innefattar endast resurser för operativ verksamhet.

Styckkostnaden är beräknad utifrån total kostnad och innefattar kostnader för operativ verksamhet samt stöd- och ledningsfunktioner.

Produktivitet och kostnad per ärende för år 2020–2021 har uppdaterats med ny data avseende antal avgjorda ärenden sedan tidigare årsredovisningar.

9.3 Verksamhetsutveckling

Inom medborgarskapsområdet bedrev myndigheten utvecklingsverksamhet som syftade till att i mindre skala utreda hur ett grundläggande plattformbyte på bästa sätt kan genomföras, och vilka utmaningar och möjligheter det kan medföra. Detta arbete var en del i utforskandet av tekniska lösningar och förbättrade arbetssätt för det fortsatta arbetet med myndighetens digitala transformation.

Under året driftsattes i begränsad omfattning automatiska avslag i de medborgarskapsärenden där sökanden saknar permanent uppehållstillstånd i Sverige. Vidare infördes två lösningar som sparar tid i handläggningen av ansökningar om medborgarskap: en ny lösning i befintliga system som möjliggör ett enklare sätt att ställa frågor till Skatteverket om folkbokförings- och inkomstuppgifter samt en tjänst som automatiskt återkallar resedokument i samband med beviljandet av svenskt medborgarskap.

10. Förvarsverksamheten

10.1 Tillhandahållande av förvarsplatser

För att intensifiera arbetet med återvändande var ett av målen i regleringsbrevet för 2022 att Migrationsverket skulle öka antalet platser i förvar och särskilt beakta behovet av förvarsplatser i norra Sverige. I enlighet med uppdrag i regleringsbrevet togs en plan för utökad förvarskapacitet fram och redovisades i april. Vid slutet av året tillhandahölls 567 förvarsplatser, en ökning med 47 platser jämfört med 2021. Under hösten öppnade ett nytt förvar i Mölndal med 114 förvarsplatser, samtidigt som det gamla förvaret på Sagåsen i Källered stängdes. Såväl budgeten som tidsplanen kunde hållas, trots pandemi och materialbrist. Arbetet med att inrätta förvarsplatser i norra Sverige fortsatte, och om tidsplanen följs kan 20 förvarsplatser i norra Sverige tas i bruk sista kvartalet 2024. Arbetet med att skapa ytterligare förvarsplatser i Flen var under året i planerings- och projekteringsfas. Om arbetet fortlöper enligt planering kommer ytterligare drygt 50 förvarsplatser kunna öppna under sista kvartalet 2024.

Antalet tillgängliga förvarsplatser har de senaste åren påverkats av pandemin. Under året har förvarsverksamheten successivt återgått till normal verksamhet och såväl antalet förvarstagna som antalet verkställigheter av återvändandebeslut ökade. I genomsnitt tillhandahölls 463 förvarsplatser, vilket var knappt 90 procent av den befintliga kapaciteten och fler än föregående år (323 platser 2021 och 283 platser 2020). Verksamheten i Mölndal har ännu inte nått full kapacitet med anledning av att den nya anläggningen behöver testas och att personalrekryteringar pågår. Beläggningsgraden i förhållande till totalt antal tillgängliga platser var 76 procent.

Den genomsnittliga vistelsetiden i förvar var 52 dagar, vilket var något kortare än föregående år. Männens genomsnittliga vistelsetid var liksom tidigare år längre än kvinnornas. Under året rapporterades fyra fullbordade rymningsincidenter i förvarsverksamheten (en rymningsincident kan involvera en eller flera förvarstagna personer), jämfört med tre fullbordade incidenter 2021 (varav två skedde i samband med transport och den tredje vid vistelse på psykiatriavdelning) och fyra under 2020.

Figur 10.1 Antal avslutade förvarsvistelser samt genomsnittlig vistelsetid i dagar, 2020–2022

Kategorier	2020		2021		2022	
	Antal vistelser	Genomsnittlig vistelsetid	Antal vistelser	Genomsnittlig vistelsetid	Antal vistelser	Genomsnittlig vistelsetid
Vuxna						
Kvinnor	230	31	161	40	286	37
Män	2 289	58	2 055	58	2 736	53
Barn						
Flickor	3	4	0	0	4	2
Pojkar	4	7	1	1	3	2
Totalt	2 526	55	2 217	57	3 029	52

En individ kan ha flera vistelser i förvar. Antalet unika individer med avslutade vistelser i förvaret var under 2022 2 925 (jämfört med 2 158 under 2021 och 2 455 under 2020)

I oktober invigdes Migrationsverkets nya förvar i Mölndal

Den 18 oktober öppnades dörrarna till det nya förvaret på Aminogatan i Mölndal. Här har både arbetsmiljön och säkerheten förbättrats jämfört med de tidigare lokalerna på Sagåsen.

Verksamheten på Aminogatan kommer att bestå av sex avdelningar, inklusive en avskildhetsavdelning samt en avdelning för särskilt utsatta grupper. Platserna är också fler, 114 jämfört med Sagåsens 63.

En ny funktion är COP (central operatörsplats) som är en bevakningscentral med uppgift att styra flöden och passager i byggnaden samt hantera kameraövervakningen och larmhanteringen. Den här funktionen övervakar bland annat skalskyddet och styr vissa dörrar. COP ska vara ett stöd och bidra till trygghet i verksamheten. Den ökade tekniska och fysiska säkerheten i de nya lokalerna ger bättre förutsättningar att jobba relationsbyggande med de förvarstagna som en del i den dynamiska säkerheten.

Med de nya lokalerna har förvaret även fått en utökad besöksavdelning och goda möjligheter att utbilda personal på plats i övningslokaler anpassade för både teoretisk utbildning och fysiska övningar.

Avdelningarna på Aminogatan öppnas upp successivt. I full drift kommer verksamheten sysselsätta omkring 160 medarbetare.

Migrationsverkets generaldirektör Mikael Ribbenvik och regiondirektör Sanela Ovcina inviger förvaret i Mölndal.

10.2 Verksamhetsutveckling

Under året införde myndigheten en digital så kallad förvarsliggare med information om de personer som är inskrivna i förvar och aktuella beslut om förvar. Systemets syfte är att digitalisera och stödja den dagliga hanteringen av förvarsverksamheten såväl som att stötta kontroll och uppföljning av beslut om förvar och tidsfrister med mera.

I syfte att säkerställa hög rättslig och processuell kvalitet i förvarsverksamheten påbörjade myndigheten arbetet med att införliva användandet av enhetsbaserad kvalitetsuppföljning (EKU) i förvarsverksamheten.

Myndigheten har på grund av pandemin inte kunnat genomföra viktiga utbildningar för medarbetare inom förvarsverksamheten, men under året kunde utbildningsverksamheten startas upp igen.

10.3 Transportverksamheten

Migrationsverket bedömer att transporter av förvarstagna har genomförts på ett bra sätt under 2022. Transportverksamheten påverkas alltjämt av att myndigheten inte har rätt att kroppsvisitera förvarstagna utanför förvarslokalen. Det görs i varje enskilt fall en individuell bedömning av huruvida Migrationsverket ska genomföra transporten eller om myndigheten ska begära hjälp av Kriminalvården. Konsekvensen av begränsningen i rätten till kroppsvisitering är att Migrationsverket inte kan genomföra en del transporter.

10.4 Kostnad för förvarsverksamheten

Den totala kostnaden för förvarsverksamheten uppgick till knappt 862 miljoner kronor, vilket var en ökning med drygt 5 procent jämfört med 2021. De främsta anledningarna till ökningen var fler boendedygn och högre personalkostnader. Kostnaden per boendedygn minskade med fyra procent, vilket i huvudsak berodde på att personalstyrkan inte ökade i samma takt som boendedygnen.

Figur 10.2 Kostnad för förvarsverksamheten, 2020–2022

Kostnader	2020	2021	2022
Kost och logi	76 422	83 439	89 755
Ersättning till asylsökande	2 741	2 284	3 498
Vård	18 385	13 612	17 212
Ersättning för ensamkommande barn och placeringar	15	0	0
Personal	643 102	592 790	628 935
Kontorslokaler	25 401	27 925	36 026
Övrigt	114 366	96 849	86 168
Total kostnad för förvarsverksamheten (tkr)	880 432	816 898	861 595
Antal boendedygn i förvarsverksamheten	152 806	141 322	155 413
Kostnad per boendedygn (kr)	5 762	5 780	5 547

Tabellen är baserad på kostnader, inte anslagsavräknade utgifter och kostnader.

11. Självmant återvändande

11.1 Inledning

Migrationsverket är enligt myndighetens instruktion förvaltningsmyndighet för frågor som rör självmant återvändande. Myndigheten arbetar för att den som ska återvända efter att ett beslut om avvisning eller utvisning fått laga kraft gör det självmant och i enlighet med beslutet. Om tvång kan komma att behövas för att verkställa beslutet, eller om personen avviker, får Migrationsverket överlämna ärendet till Polismyndigheten. Vid ett överlämnande avslutar Migrationsverket återvändandeärendet.

Migrationsverket mäter effektivitet inom självmant återvändande genom att beräkna andelen självmant återvändande av det totala antalet avslutade återvändandeärenden. Myndigheten följer också särskilt andelen som återvänder självmant till det land som anges i beslutet om avvisning eller utvisning. I båda fallen exkluderas avskrivna återvändandeärenden. Vid bedömningen beaktas vilka nationaliteter och typ av återvändandebeslut som myndigheten främst arbetat med under året.

Ett öppet återvändandeärende kan vara aktivt eller vilande i perioder vilket påverkar handläggningstiden. Återvändandeärendet blir vilande när ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas, om det finns en öppen ansökan om uppehållstillstånd eller om det finns beslut om inhibition. Ledtider och resultat påverkas också av mottagarlandets inställning till att ta tillbaka sina medborgare om återvändandet inte sker självmant.

Under 2022 har Migrationsverket arbetat med uppdrag i regleringsbrevet att intensifiera återvändandearbetet, samt med regeringens uppdrag (Ju2022/02227) att effektivisera återvändandeverksamheten vilket innebar att ta fram mätbara mål för olika kategorier av återvändandeärenden. I samband med denna årsredovisning lämnar Migrationsverket tillsammans med Polismyndigheten och Kriminalvården för första gången också en gemensam redovisning av återvändandeverksamhetens resultat till Regeringskansliet. Av redovisningen framgår bland annat resultatet för 2022 inom de olika ärendekategorier där Migrationsverket och Polismyndigheten tagit fram mätbara mål.

11.2 Ärendeutveckling

Under året lades fortsatt färre nya återvändandeärenden upp jämfört med föregående år. Antalet återvändandeärenden på grund av beslut om avvisning eller utvisning efter avslag på ansökan om asyl (*Asyl normalprocess* i figur 11.1) minskade betydligt. Antalet upplagda återvändandeärenden som aktualiserades på grund av beslut om avvisning med omedelbar verkställighet (*Asyl snabbprocess* i figur 11.1) till hemlandet ökade eftersom förteckningen över säkra ursprungsländer som infördes i maj 2021 var i kraft under hela 2022. Antalet upplagda ärenden om överföring enligt Dublinförordningen ökade också.

Figur 11.1 Återvändandeärenden, 2020–2022

Samtliga ärenden (inklusive barn utan vårdnadshavare)	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Upplagda återvändandeärenden									
Asyl normalprocess	5 052	8 891	13 943	3 428	6 157	9 585	2 515	4 260	6 775
Asyl snabbprocess	111	195	306	162	329	491	222	373	595
Asyl Dublinprocess	366	850	1 216	205	520	725	334	818	1 152
Tillståndsprocess	1 042	1 488	2 530	1 174	1 506	2 680	812	1 206	2 018
Återkallade asylansökningar	173	355	528	89	212	301	292	428	720
Totalt	6 744	11 779	18 523	5 058	8 724	13 782	4 175	7 085	11 260
Avslutade återvändandeärenden									
Asyl normalprocess	3 763	7 806	11 569	4 082	9 035	13 117	3 643	9 274	12 917
Asyl snabbprocess	120	212	332	168	336	504	218	371	589
Asyl Dublinprocess	390	859	1 249	201	557	758	289	727	1 016
Tillståndsprocess	960	1 395	2 355	1 200	1 681	2 881	1 052	1 506	2 558
Återkallade asylansökningar	167	345	512	103	221	324	248	383	631
Totalt	5 400	10 617	16 017	5 754	11 830	17 584	5 450	12 261	17 711
Öppna återvändandeärenden vid slutet av året									
Asyl normalprocess	7 681	18 313	25 994	7 058	15 576	22 634	5 941	10 527	16 468
Asyl snabbprocess	87	101	188	79	82	161	80	85	165
Asyl Dublinprocess	42	123	165	43	76	119	85	152	237
Tillståndsprocess	1 034	1 434	2 468	961	1 255	2 216	742	943	1 685
Återkallade asylansökningar	21	32	53	7	21	28	36	51	87
Totalt	8 865	20 003	28 868	8 148	17 010	25 158	6 884	11 758	18 642

Barn utan vårdnadshavare	2020			2021			2022		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Upplagda återvändandeärenden									
Asyl normalprocess	40	97	137	33	51	84	15	35	50
Asyl snabbprocess	0	0	0	0	0	0	3	1	4
Asyl Dublinprocess	1	6	7	0	2	2	0	2	2
Tillståndsprocess	1	0	1	0	1	1	1	0	1
Återkallade asylansökningar	6	2	8	0	3	3	1	2	3
Totalt	48	105	153	33	57	90	20	40	60
Avslutade återvändandeärenden									
Asyl normalprocess	15	66	81	18	51	69	32	67	99
Asyl snabbprocess	0	0	0	0	0	0	1	1	2
Asyl Dublinprocess	0	5	5	0	2	2	0	0	0
Tillståndsprocess	3	1	4	1	1	2	3	4	7
Återkallade asylansökningar	4	2	6	0	3	3	1	2	3
Totalt	22	74	96	19	57	76	37	74	111
Öppna återvändandeärenden vid slutet av året									
Asyl normalprocess	67	181	248	72	120	192	42	66	108
Asyl snabbprocess	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Asyl Dublinprocess	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Tillståndsprocess	4	3	7	5	5	10	4	2	6
Återkallade asylansökningar	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Totalt	72	184	256	77	125	202	48	69	117

Under året avslutade myndigheten totalt 17 700 återvändandeärenden, vilket var marginellt fler än 2021. Drygt 5 700 avslutades genom ett självmant återvändande. Andelen självmant utresta (exklusive avskrivna ärenden) var 55 procent, vilket var marginellt lägre än föregående år (56 procent 2021 och 57 procent 2020). Andelen förväntas dock öka med anledning av efterregistreringar av utresor som skedde i slutet på året. Andelen avskrivna återvändandeärenden, vilka främst gäller personer med tidsbegränsade uppehållstillstånd där utvisningsbeslutet har preskriberats, ökade jämfört med föregående år.

Av de 5 700 personer som återvände självmant gjorde knappt 4 700 det till det land som angavs i beslutet. I förhållande till det totala antalet avslutade självmanta återvändanden (exklusive avskrivna ärenden) var andelen utresta till land som angavs i beslutet ungefär densamma som under 2021 och 2020 (45 procent, jämfört med 46 och 43 procent de föregående åren). Afghanistan, Irak och Uzbekistan var de tre största medborgarskapen för samtliga avslutade återvändandeärenden, vilket innebär att myndigheten hanterade återvändandeärenden för personer med i stort sett samma medborgarskap som föregående år.

Med anledning av det stora antalet skyddsökande från Ukraina hade Migrationsverket under framförallt första halvåret inte möjlighet att intensifiera arbetet med återvändande genom exempelvis mer frekventa återvändandesamtal, eftersom medarbetare som vanligen arbetar med återvändande behövde omfördelas till att hantera skyddsärenden. Den totala genomsnittliga handläggningstiden i återvändandeärenden blev längre, främst på grund av fler avskrivningar och längre handläggningstider för dessa. Skillnaden i handläggningstid mellan män och kvinnor för självmant återvändande var marginell.

Figur 11.2 Avslutade återvändandeärenden fördelade på skäl till avslutande, 2020–2022

Samtliga ärenden (inklusive barn utan vårdnadshavare) 2022 Skäl till avslutande	Antal			Genomsnittlig handläggningstid, dagar		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Självmant återvändande	2 220	3 514	5 734	236	230	232
varav utresta enligt beslut/ur Schengen	1 878	2 794	4 672	201	189	194
varav utresta, men ej enligt beslut	342	720	1 062	427	388	401
Överlämnande till polis – avviken	1 149	2 517	3 666	328	310	316
Överlämnande till polis – tvång	441	567	1 008	426	297	353
Avskrivna m.m.	1 640	5 663	7 303	1 244	1 294	1 283
Totalt	5 450	12 261	17 711	574	741	690

Samtliga ärenden (inklusive barn utan vårdnadshavare) 2021 Skäl till avslutande	Antal			Genomsnittlig handläggningstid, dagar		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Självmant återvändande	2 574	4 339	6 913	234	240	238
varav utresta enligt beslut/ur Schengen	2 152	3 505	5 657	203	198	200
varav utresta, men ej enligt beslut	422	834	1 256	391	416	407
Överlämnande till polis – avviken	1 214	2 830	4 044	296	290	292
Överlämnande till polis – tvång	549	854	1 403	349	361	356
Avskrivna m.m.	1 417	3 807	5 224	1 233	1 176	1 191
Totalt	5 754	11 830	17 584	504	562	543

Samtliga ärenden (inklusive barn utan vårdnadshavare) 2020 Skäl till avslutande	Antal			Genomsnittlig handläggningstid, dagar		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Självmant återvändande	2 757	4 681	7 438	189	196	193
varav utresta enligt beslut/ur Schengen	2 122	3 471	5 593	152	158	156
varav utresta, men ej enligt beslut	635	1 210	1 845	314	303	306
Överlämnande till polis – avviken	1 169	3 078	4 247	239	255	250
Överlämnande till polis – tvång	444	944	1 388	326	356	346
Avskrivna m.m.	1 030	1 914	2 944	943	916	925
Totalt	5 400	10 617	16 017	355	357	356

Fortsättning på nästa sida

Barn utan vårdnadshavare 2022 Skäl till avslutande	Antal			Genomsnittlig handläggningstid, dagar		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Självmant återvändande	17	22	39	487	173	310
varav utresta enligt beslut/ur Schengen	13	14	27	470	167	313
varav utresta, men ej enligt beslut	4	8	12	542	184	303
Överlämnande till polis – avviken	2	9	11	732	439	492
Överlämnande till polis – tvång	3	3	6	1 221	373	797
Avskrivna m.m.	15	40	55	1 147	1 263	1 231
Totalt	37	74	111	827	803	811

Barn utan vårdnadshavare 2021 Skäl till avslutande	Antal			Genomsnittlig handläggningstid, dagar		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Självmant återvändande	12	25	37	230	328	296
varav utresta enligt beslut/ur Schengen	11	19	30	211	240	230
varav utresta, men ej enligt beslut	1	6	7	440	605	581
Överlämnande till polis – avviken	2	13	15	144	580	522
Överlämnande till polis – tvång	2	2	4	344	800	572
Avskrivna m.m.	3	17	20	988	1 217	1 183
Totalt	19	57	76	353	667	589

Barn utan vårdnadshavare 2020 Skäl till avslutande	Antal			Genomsnittlig handläggningstid, dagar		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Självmant återvändande	15	32	47	292	239	256
varav utresta enligt beslut/ur Schengen	13	20	33	265	188	218
varav utresta, men ej enligt beslut	2	12	14	466	325	345
Överlämnande till polis – avviken	3	23	26	190	556	514
Överlämnande till polis – tvång	0	5	5	0	747	747
Avskrivna m.m.	4	14	18	972	748	797
Totalt	22	74	96	402	468	453

Det totala antalet öppna återvändandeärenden minskade med 24 procent jämfört med 2021. Av de aktiva återvändandeärendena vid årets slut gällde 83 procent personer som är medborgare i länder där det saknas ett fungerande återtagandeavtal, vilket försvårar återvändandearbetet. Andelen ärenden som var vilande, till exempel på grund av att personen har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd eller en öppen ansökan om uppehållstillstånd, var 58 procent, vilket var något lägre än tidigare år. En stor del av de öppna återvändandeärendena får således inte verkställas.

Antalet öppna återvändandeärenden för ensamkommande barn minskade. Den högre andelen män med ett återvändandeärende berodde på att män och pojkar stod för fler ansökningar om asyl än kvinnor och flickor, samt att män hade en lägre andel bifall på ansökan om asyl än kvinnor.

Figur 11.3 Öppna återvändandeärenden per sista december, 2020–2022

Samtliga ärenden (inklusive barn utan vårdnadshavare) 2022 Kategori	Antal			Genomsnittlig kötid, dagar		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Aktiva	3 199	4 776	7 975	600	623	614
varav länder utan fungerande återtagandeavtal**	2 625	4 018	6 643	641	660	652
Vilande***	3 788	7 192	10 980	815	866	849
varav giltigt tidsbegränsat uppehållstillstånd	1 811	3 211	5 022	889	904	899
Totalt	6 987	11 968	18 955	717	769	750

Samtliga ärenden (inklusive barn utan vårdnadshavare) 2021*	Antal			Genomsnittlig kötid, dagar		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Aktiva	3 849	5 647	9 496	583	607	598
varav länder utan fungerande återtagandeavtal**	–	–	–	–	–	–
Vilande***	4 156	11 204	15 360	730	855	821
varav giltigt tidsbegränsat uppehållstillstånd	1 896	5 025	6 921	832	893	876
Totalt	8 005	16 851	24 856	660	772	736

Samtliga ärenden (inklusive barn utan vårdnadshavare) 2020*	Antal			Genomsnittlig kötid, dagar		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Aktiva	3 903	6 047	9 950	480	493	488
varav länder utan fungerande återtagandeavtal**	–	–	–	–	–	–
Vilande***	4 760	13 548	18 308	663	715	702
varav giltigt tidsbegränsat uppehållstillstånd	2 115	7 792	9 907	808	788	792
Totalt	8 663	19 595	28 258	581	647	627

* Statistiken för 2020–2021 exkluderar ärenden där individen var utrest, avviken eller avliden.

** Antalet aktiva ärenden i undergruppen "länder utan fungerande återtagandeavtal" har inte tagits ut inför tidigare årsredovisningar och kan därför inte redovisas

*** Andra exempel på vilande ärenden kan vara på grund av beslut om inhibition, öppen ansökan om uppehållstillstånd m.m.

Fortsättning på nästa sida

Barn utan vårdnadshavare 2022 Kategori	Antal			Genomsnittlig kötid, dagar		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Aktiva	38	52	90	621	768	706
varav länder utan fungerande återtagandeavtal**	33	44	77	626	743	693
Vilande***	10	18	28	925	748	811
varav giltigt tidsbegränsat uppehållstillstånd	3	10	13	1 062	918	951
Totalt	48	70	118	685	763	731

Barn utan vårdnadshavare 2021* Kategori	Antal			Genomsnittlig kötid, dagar		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Män	Totalt
Aktiva	63	96	159	620	701	669
varav länder utan fungerande återtagandeavtal**	–	–	–	–	–	–
Vilande***	11	27	38	811	926	893
varav giltigt tidsbegränsat uppehållstillstånd	3	9	12	1 105	1 147	1 137
Totalt	74	123	197	648	751	712

Barn utan vårdnadshavare 2020* Kategori	Antal			Genomsnittlig kötid, dagar		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Aktiva	56	140	196	431	606	556
varav länder utan fungerande återtagandeavtal**	–	–	–	–	–	–
Vilande***	15	35	50	648	885	814
varav giltigt tidsbegränsat uppehållstillstånd	9	18	27	880	993	955
Totalt	71	175	246	477	662	608

* Statistiken för 2020–2021 exkluderar ärenden där individen var utrest, avviken eller avliden.

** Antalet aktiva ärenden i undergruppen "länder utan fungerande återtagandeavtal" har inte tagits ut inför tidigare årsredovisningar och kan därför inte redovisas

*** Andra exempel på vilande ärenden kan vara på grund av beslut om inhibition, öppen ansökan om uppehållstillstånd m.m.

11.3 Kostnader för återvändandearbetet

Den totala kostnaden för återvändandearbetet minskade med 19 procent jämfört med 2021, främst på grund av minskade personalkostnader.

Figur 11.4 Kostnader för återvändandearbetet, 2020–2022

Återvändande	2020	2021	2022
Ersättning till asylsökande	29 018	14 693	18 964
Personal	216 204	204 740	168 331
Kontorslokaler	41 572	39 467	29 233
Övrigt	39 302	44 631	30 790
Total kostnad för återvändandearbetet (tkr)	326 095	303 532	247 318

Tabellen är baserad på kostnader, inte anslagsavräknade utgifter och kostnader.

11.4 Verksamhetsutveckling

Migrationsverket fick i regleringsbrevet för 2022 i uppdrag att intensifiera arbetet med återvändande för att väsentligt öka antalet verkställda beslut om avvisning och utvisning. Migrationsverket skulle även redovisa genomförandet och resultatet av den plan för återvändandeprocessen som myndigheten har tagit fram för att utveckla arbetet med återvändande, bland annat genom kompetenshöjande insatser och förbättrad information om stöd till återvändande. Under året genomfördes bland annat kompetenshöjande insatser för personal som håller samtal i återvändandeprocessen. Utrullning av den samtalsmetodik som utvecklades i EU-projektet *Capacity Development and Training for Return Counsellors* (CADRE) pågick under året och kommer att fortsätta även under 2023 (se även avsnitt 11.5). De olika samtalsguiderna inom återvändandeprocessen reviderades också.

Eftersom Migrationsverkets kontakt med personer med återvändandebeslut är av begränsad omfattning är det av vikt att involvera externa aktörer som också möter denna grupp, som till exempel frivilligorganisationer. Migrationsverket har därför regelbunden kontakt och informationsutbyte med Röda Korset. Under året startades också ett samarbete med Stockholms Stadsmission inom ramen för projektet *Vem är jag i morgon?*. Personer som fått avslag på ansökan om uppehållstillstånd ges möjlighet att träffa Stadsmissionen i samband med samtal hos Migrationsverket eller därefter. Syftet med projektet är att i grupp, tillsammans med andra personer i liknande situation, stärka individen genom att asylprocessen och de olika handlingsalternativen förklaras och diskuteras. Genom att etablera samverkansformer med externa aktörer kan myndigheten nå en större förståelse och acceptans hos den som fått ett återvändandebeslut, vilket i sin tur kan bidra till ett ökat återvändande.

Antalet nationaliteter som vid ett återvändande kan erhålla återintegreringsstöd i form av exempelvis inkomstgenererande aktiviteter (inte kontantstöd) utökades med ytterligare fyra. Möjligheten att erbjuda denna form av stöd vid tvångsåtervändande utvidgades till att omfatta samtliga länder som Migrationsverket tecknat avtal med.

En förutsättning för ett effektivt återvändandearbete är att registreringar sker korrekt och skyndsamt. Automatiska påminnelser infördes därför i ärendehanteringssystemet som signalerar om en registrering inte görs eller görs på ett felaktigt sätt. Påminnelser möjliggör att verkställbara ärenden uppmärksammas tidigare och att återvändandearbetet kan påbörjas i nära anslutning till att återvändandebeslutet får laga kraft.

Under året omhändertogs rekommendationer från myndighetens internrevision rörande användandet av förvarsplatser och kompetensutveckling gällande användandet av förvars- och uppsiktsinstitutionen. Bland slutsatserna i rapporten fanns att tillgängliga förvarsplatser bör användas utifrån en gemensam prioritering och samsyn hos Migrationsverket och Polismyndigheten. Migrationsverket inventerade också kompetensen i att fatta beslut om förvar och uppsikt, och enheter som arbetar med återvändande upprättade handlingsplaner för kompetensutveckling.

11.5 Internationellt återvändandesamarbete

Deltagande i det internationella återvändandesamarbetet handlar om att utveckla och förbättra processer, ta del av andras erfarenheter och se över möjligheten att applicera dessa på Migrationsverkets verksamhet.

European Return and Reintegration Network (ERRIN) avslutades under året. Genom deltagandet i programmet har Migrationsverket haft en viktig plattform för utbyte av information och erfarenheter med andra EU-medlemsstater inom återvändandeområdet. Programmet har även tagit fram verktyg för att effektivisera och utveckla återvändandet. Migrationsverket har bland annat deltagit i utvecklandet av en utbildningsplan inom ramen för ERRIN-projektet *Capacity Development and Training*

for *Return Counsellors* (CADRE) som under året bidragit till flera utbildningsinsatser i samtalsmetodik för handläggare i återvändandeprocessen. Det är ett exempel på hur Migrationsverket i det internationella samarbetet kunnat sätta sin prägel på utbildningen utifrån myndighetens erfarenhet och kompetens. Migrationsverket kommer även att ha nytta av utbildningen eftersom den kommer att erbjudas myndighetens medarbetare i syfte att höja kompetensen i återvändandearbetet.

Myndigheten har också under året anslutit sig till ett elektroniskt ärendehanteringssystem för ansökningar om återintegreringsstöd, *Reintegration Information Application Tool* (RIAT). Systemet erbjuder ett enhetligt arbetssätt, mindre administration och möjlighet till bättre uppföljning. Detta förväntas leda till ökad kvalitet och ett bättre nyttjande av resurser vilket på sikt bör minska kostnaderna. RIAT används i Frontex nya återintegreringsmodell *Joint Reintegration Services* (JRS) som Migrationsverket anslöt sig till 1 juli 2022 när ERRIN avslutades. Frontex JRS erbjuder personer som ska återvända praktiskt stöd vid ankomst till hemlandet samt försörjningsstöd genom jobb-förmedling, utbildning eller stöd för att starta eget företag. Tjänsterna finansieras till stor del av Frontex. Antalet inkomna ansökningar om återintegreringsstöd via ERRIN samt antalet bifall minskade jämfört med 2021 (72 ansökningar varav 70 bifall respektive 256 ansökningar och 246 bifall). Under året bifölls 32 ansökningar via Frontex JRS.

Myndigheten har fördjupat samarbetet med Frontex genom deltagande i medlemsstatskonsultationer och deltagande i olika Frontex-nätverk där olika delar av återvändandeprocessen hanteras. Frontex inhämtar medlemsstaternas behov och prioriteringar som därmed kan påverka inriktningen på Frontex aktiviteter. Migrationsverket deltar också i Frontex högnivåmöte *High Level Round Table on Return* (HLRT). Myndigheten har fortsatt att använda Frontex bokningssystem FAR för återvändanderesor.

Från den 1 juli 2022 leder International Centre for Migration Policy Development (ICMPD) det EU-gemensamma forumet *Return and Reintegration Facility* (RRF) där Migrationsverket deltar i styrgruppen för programmet tillsammans med andra EU-medlemsstater, EU-kommissionen och Frontex. Programmet vidareutvecklar de utvecklingsaktiviteter som inte övergått från ERRIN till Frontex, samt bistår medlemsstaterna i att utveckla och möjliggöra finansiering av nya utvecklings- och projektaktiviteter. Migrationsverket har nyligen fått två projektförslag inom återvändande och återintegrering godkända för finansiering genom RRF (RRF administrerar AMIF-medel genom programmet). Projektet *Sustainable Reintegration in Pakistan* ska arbeta för att stärka Sveriges och andra EU-medlemsstaters arbete med återvändande till och återintegrering i Pakistan genom utvecklandet av tjänsteleverantörers metoder för utbildning och psykosocialt stöd till personer som återvänt. Även om Sverige har få öppna återvändandeärenden till Pakistan är landet prioriterat utifrån ett europeiskt perspektiv och samtliga medlemsstater har möjlighet att använda sig av tjänsterna i projektet. Projektet *Talk2Connect* är ett kapacitetshöjande projekt som riktar sig till europeiska återvändande- och återintegreringshandläggare med målet att öka handläggarnas kunskaper och förmåga.

Migrationsverket har fortsatt deltagit i Europeiska Migrationsnätverkets expertgrupp för återvändande (EMN REG). Ett antal workshops har anordnats och för Migrationsverket har det framförallt varit intressant att få utbyta kunskaper och erfarenheter i prioriterade frågor som förvar, ökat samarbete i tredje land och återvändande av utsatta grupper.

Migrationsverket har bedrivit och avslutat projektet *Multiparty approach to Assisted Voluntary Return and Reintegration Information* (MAVRRI) som arbetat för att öka kännedomen om tillgängliga stödåtgärder för återintegrering. Projektet arbetade bland annat med att öka samarbetet med civilsamhällsorganisationer kring hur man kan förbättra informationen om tillgängliga stödåtgärder vid ett återvändande. Migrationsverket har även genomfört en förstudie kring återvändning, återvändande och återintegrering till Somalia.

12. Rättslig kvalitet

12.1 Uppföljning av rättslig kvalitet

12.1.1 DEFINITION

Migrationsverket ska enligt myndighetens instruktion ha ett förutsebart och enhetligt beslutsfattande med hög rättslig kvalitet. För att den rättsliga kvaliteten ska anses vara hög krävs enligt myndighetens definition att formellt och materiellt riktiga beslut fattas, att rättstillämpningen är enhetlig samt att handläggningen sker enligt gällande lagstiftning och utifrån den sökandes individuella förutsättningar.

12.1.2 HUR FÖLJS DEN RÄTTSLIGA KVALITETEN UPP?

Myndighetens uppföljningsverktyg är analyser av utfall i migrationsdomstolarna, enhetsbaserade kvalitetsuppföljningar, tematiska kvalitetsuppföljningar samt analyser av Justitieombudsmannens (JO) och Justitiekanslerns (JK) granskningar.

Analys av utfall i domstol

Myndigheten analyserar löpande utfall i domstol. Uppföljningen omfattar ärenden som har ändrats eller återförvisats av migrationsdomstol. Metoden för uppföljning är under utveckling.

Enhetsbaserade kvalitetsuppföljningar

Syftet med enhetsbaserade kvalitetsuppföljningar (EKU) är att på enhetsnivå följa upp processkvaliteten och den rättsliga kvaliteten i handläggningen. Uppföljningarna genomförs normalt tertialvis och omfattar 90 avgjorda ärenden per enhet och uppföljningstillfälle. Uppföljningen omfattar såväl bifalls- som avslagsbeslut. Uppföljningen genomförs av två medarbetare vid den enhet där beslutet fattats, samt en medarbetare från en annan enhet i syfte att skapa ökad enhetlighet mellan enheterna. Metoden levererar även kvantitativa data för övergripande och jämförande statistisk analys.

Migrationsverket bedrev under året utvecklingsarbete för att omhänderta den kritik som Riksrevisionen riktat mot användandet av metoden i återrapporteringssyfte i rapporten ”Att komma till Sverige som anhörig – rättssäkerheten i anknytningsärenden” (RiR 2021:9). Detta resulterade i att rättsliga experter numera deltar vid utarbetande av den samlade återkopplingsrapporten efter genomförd kvalitetsuppföljning. En annan förbättring som genomfördes var att checklistan med frågor i anknytningsärenden förtydligades i syfte att fokusera på utlandsmyndigheternas verksamhet.

Tematiska kvalitetsuppföljningar

Vid behov genomförs tematiska kvalitetsuppföljningar med fördjupad analys. Teman för dessa uppföljningar identifieras exempelvis genom beslut från JO och JK, ändringar av beslut i migrationsdomstol eller andra indikationer på bristande kvalitet eller enhetlighet.

Avgöranden från JO och JK

Återkoppling av avgöranden från JO och JK sker till handläggaren i det enskilda ärendet och det finns en ordning för att sprida information inom myndigheten. Dessutom analyseras avgörandet för att kunna identifiera och omhänderta eventuella systematiska brister.

12.1.3 HUR BEDÖMS DEN RÄTTSLIGA KVALITETEN?

Som underlag och stöd för att analysera, bedöma och redovisa resultatet används resultatindikatorerna enhetlighet, korrekta beslut samt utredning efter ärendets beskaffenhet. Resultatet av en enskild indikator kan inte värderas isolerat, utan behöver analyseras i förhållande till, och tillsammans med, övriga indikatorer.

12.2 Analyser av utfall i migrationsdomstol

Migrationsverkets signifikanstester av förändringar mellan 2021 och 2022 gällande andel bifall och återförvisade har begränsats till ärendeslag med mer än 500 avgjorda ärenden samt hög andel återförvisade och/eller ändrade beslut (över 10 procent). Vad gäller ändringar av Migrationsverkets beslut fanns statistiskt signifikanta förbättringar i ärendeslagen arbetsmarknad – förlängningsärenden och begäran om avgörande. En statistiskt signifikant försämring skedde i medborgarskapsärenden. Andelen återförvisade ärenden minskade statistiskt signifikant i anknytning – förstagångsansökningar. Motsvarande ökning skedde i arbetsmarknadsärenden och asyl – förstagångsärenden.

Figur 12.1 Migrationsverkets ärenden i domstol, 2020–2022

Ärendeslag	2020			2021			2022		
	Antal beslut	Andel bifall	Andel återförvisade	Antal beslut	Andel bifall	Andel återförvisade	Antal beslut	Andel bifall	Andel återförvisade
Anknytning – förstagångsärenden	7 762	2%	20%	7 117	2%	24%	5 714	2%	21%
Anknytning – förlängningsärenden	240	5%	10%	255	1%	18%	257	7%	15%
Arbetsmarknad – förstagångsärenden	3 903	1%	11%	3 736	2%	9%	3 945	2%	14%
Arbetsmarknad – förlängningsärenden	733	8%	20%	742	8%	17%	683	4%	25%
Asyl – förstagångsärenden	15 347	7%	5%	11 709	7%	7%	8 538	6%	8%
Asyl – förlängningsärenden	1 162	10%	5%	656	9%	20%	1 033	6%	21%
Begäran om att avgöra ärendet	34 195	97%	0%	31 367	96%	0%	13 165	80%	1%
EU/EES	1 098	5%	30%	914	4%	30%	1 089	5%	27%
Medborgarskap	2 466	4%	9%	2 270	4%	10%	4 405	5%	9%
Offentligt biträde	742	39%	2%	532	33%	3%	205	17%	4%
Studier – förstagångsärenden	477	4%	13%	706	2%	10%	663	2%	10%
Studier – förlängningsärenden	496	9%	7%	442	7%	7%	241	3%	12%
Tillfälligt besök	568	4%	13%	647	3%	6%	407	2%	11%
Verkställighetshinder	4 277	3%	1%	3 515	5%	3%	2 778	6%	3%
Visering	2 557	1%	3%	1 580	1%	5%	9 082	1%	3%
Återkallande	659	12%	9%	888	8%	7%	659	8%	10%

Utfallet för 2022 visade att ärendeslaget begäran om att avgöra ärendet fortsatt stack ut i statistiken med en hög andel ändrade beslut (80 procent). I fyra ärendeslag översteg andelen återförvisade ärenden 20 procent: arbetstillstånd– förlängningsansökningar, anknytning – förstagångsansökningar, asyl – förlängningsansökningar och EU/EES-ärenden. För arbetstillstånd och anknytning var förklaringen fortsatt Migrationsverkets prövningsordning. Vid en brist som leder till att tillstånd inte kan beviljas (generellt sett bristande försörjningsförmåga i anknytningsärenden och bristande anställningsvillkor i arbetstill-

ståndsärenden) fattar myndigheten beslut i ärendet utan att övriga villkor/förutsättningar utreds. När ett sådant beslut överklagas kan domstolen komma fram till att just det som legat till grund för avslag på ansökan nu är uppfyllt. Eftersom de övriga villkoren inte utretts återförvisas ett sådant ärende till Migrationsverket för fortsatt prövning. Migrationsverket bedömer att detta arbetssätt effektiviserar handläggningen. Det faktum att det finns en förhållandevis hög andel återförvisade ärenden inom ärendeslagen arbetstillstånd och anknytning innebär enligt Migrationsverkets uppfattning inte att handläggningen har brutit. När det gäller återförvisningar i asyl - förlängningsärenden och EU/EES har ingen fördjupad analys genomförts. Det är dock värt att notera att lagstiftningen i asyl - förlängningsärenden är komplex, där exempelvis gymnasielagen sannolikt fortsatt har stor påverkan på andelen återförvisade ärenden.

12.3 Rättsliga uppföljningar

12.3.1 ENHETSBASERADE KVALITETSUPPFÖLJNINGAR

Under 2022 genomfördes tre kvalitetsuppföljningar. Totalt följdes 4 140 ärenden upp, varav 1 440 anknytningsärenden, 900 arbetstillståndsärenden, 900 besöksärenden, 540 EES-ärenden och 360 studerandeärenden. Under året genomfördes ett test av EKU för medborgarskapsärenden. Uppföljningar avseende studerandeärenden, EES/VABO och besöksärenden enligt denna metod påbörjades under 2020 och 2021. Handläggningen av asylärenden följs i nuläget inte upp genom EKU.

För indikatorn enhetlighet mäts *ej signifikant avvikelse* för fyra relaterade nyckelfrågor (sex stycken i anknytningsärenden). Värdet för indikatorn korrekta beslut anger andelen materiellt korrekta ärenden i förhållande till antalet undersökta ärenden. Värdet för indikatorn utredning efter ärendets beskaffenhet beräknas på motsvarande sätt. Att utvärdering genomförts under kalenderåret 2022 innebär inte att alla data har sitt ursprung i detta år.

Inom arbetstillståndsärenden förbättrades indikatorn korrekta beslut sedan föregående år, medan indikatorn utredning efter ärendets beskaffenhet försämrades något. Det fanns vissa signifikanta avvikelser i enhetligheten när det gäller korrekta beslut samt utredning enligt ärendets beskaffenhet. Dessa avvikelser avsåg jämförelsen mellan män och kvinnor, där beslut rörande män tenderade att i något högre utsträckning vara korrekta samt utredda efter ärendets beskaffenhet.

Figur 12.2 EKU arbetstillståndsärenden, 2020–2022

Indikator	2020	2021	2022
Enhetlighet	4 av 4	4 av 4	2 av 4
Korrekta beslut	81 %	88 %	90 %
Utredning efter ärendets beskaffenhet	77 %	86 %	83 %

I anknytningsärenden låg indikatorerna korrekta beslut och utredning enligt ärendets beskaffenhet på en relativt jämn nivå över perioden 2020–2022. Det fanns inga signifikanta avvikelser avseende enhetlighet mellan könen gällande korrekta beslut och utredning efter ärendets beskaffenhet och under 2022. Däremot fanns vissa signifikanta avvikelser i enhetligheten när det gäller utredning enligt ärendets beskaffenhet i jämförelsen mellan barn och vuxna, där beslut rörande barn tenderade att i något högre utsträckning vara utredda efter ärendets beskaffenhet.

Figur 12.3 EKU anknytningsärenden, 2020–2022

Indikator	2020	2021	2022
Enhetlighet	5 av 6	4 av 6	5 av 6
Korrekta beslut	94 %	91 %	90 %
Utredning efter ärendets beskaffenhet	87 %	85 %	83 %

När det gäller EES/Varaktigt bosatt i annat EES-land låg indikatorn korrekta beslut på en relativt jämn nivå över perioden 2020–2022, medan indikatorn utredning efter ärendets beskaffenhet har försämrats. Det fanns inga signifikanta avvikelser avseende enhetlighet mellan könen gällande utredning efter ärendets beskaffenhet och korrekta beslut under 2022.

Figur 12.4 EKU EES/ Varaktigt bosatt i annat EES-land, 2020–2022

Indikator	2020	2021	2022
Enhetlighet	3 av 4	3 av 4	4 av 4
Korrekta beslut	85 %	85 %	87 %
Utredning efter ärendets beskaffenhet	98 %	97 %	81 %

Uppföljning av studerandeärenden enligt metoden för EKU påbörjades under 2020. Under 2021 genomfördes ingen uppföljning av dessa ärenden. Både indikatorn korrekta beslut och indikatorn utredning efter ärendets beskaffenhet har förbättrats jämfört med 2020. Det fanns inga signifikanta avvikelser avseende enhetlighet, vare sig mellan könen eller mellan regionerna, gällande utredning efter ärendets beskaffenhet och korrekta beslut under 2022.

Figur 12.5 EKU studerandeärenden, 2020–2022

Indikator	2020	2021	2022
Enhetlighet	2 av 4	–	4 av 4
Korrekta beslut	88 %	–	94 %
Utredning efter ärendets beskaffenhet	76 %	–	86 %

Uppföljning av besöksärenden enligt denna metod påbörjades under 2021. Det fanns inga signifikanta avvikelser avseende enhetlighet, vare sig mellan könen eller mellan regionerna, gällande utredning efter ärendets beskaffenhet och korrekta beslut under 2022.

Figur 12.6 EKU besöksärenden, 2021–2022

Indikator	2020	2021	2022
Enhetlighet	–	4 av 4	4 av 4
Korrekta beslut	–	89 %	85 %
Utredning efter ärendets beskaffenhet	–	85 %	82 %

12.3.2 TEMATISKA UPPFÖLJNINGAR

En uppföljning av samtliga 330 beslut som fattades mellan den 1 januari och 30 april 2022 i ärenden om entledigande av offentligt biträde enligt 26 § rättshjälpslagen (1996:1619) genomfördes. Uppföljningen visade kvalitetsbrister gällande dels dokumentation av önskemål om biträdesbyte vid entledigande, dels motivering av entledigande där den sökande hade framfört önskemål om annat biträde och dels utredning när förordnat biträde ville bli entledigat på grund av advokatetiska skäl. I ett femtiotal fall hade biträdet entledigats på grund av att sökande ville byta biträde. I mer än hälften av dessa hade Migrationsverket inte noterat att grunden för entledigande av det förordnade biträdet var biträdesbyte och besluten saknade motivering. Uppföljningen visade på ett behov av utbildning i rättshjälpslagens bestämmelser. Ett utbildningspaket är under framtagande.

En uppföljning av asylärenden där frågan om risk för könsstympning varit föremål för bedömning visade på kvalitetsbrister i handläggningen. 42 ärenden följdes upp varav samtliga asylsökande var kvinnor/flickor, de allra flesta barn. Ärendena omfattade sökande från Egypten, Eritrea, Etiopien, Nigeria, Somalia och Sudan och såväl bifalls- som avslagsbeslut granskades. Tydliga tendenser till bristande handläggning kunde identifieras, bland annat noterades brister i utredningen av föräldrarnas inställning till att skydda barnet mot könsstympning och tolkningen av landinformation. Eftersom granskningen påvisade brister har föreläsningar genomförts inom myndighetens asylprövning för att höja kunskapsnivån. Ett utbildningscase har tagits fram och ett handläggningsstöd har publicerats.

Kvalitetsbrister konstaterades även i en uppföljning av bedömningar av säkerhetssituationen i de engelsktalande delarna av Kamerun. 69 ärenden följdes upp och såväl bifalls- som avslagsbeslut granskades. I majoriteten av de granskade ärendena gjordes inte en korrekt rättslig bedömning, exempelvis förelåg brister i bedömningen av arten och nivån på det urskillningslösa våldet.

En uppföljning av identitetsuppdraget (medverkan till att klarlägga sin identitet) enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. genomfördes. 81 ärenden följdes upp och granskningen omfattade både bifalls- och avslagsbeslut. Analysen omfattade vidare samtliga kammarrättsdomar inom området samt de förvaltningsrättsdomar som meddelades mellan 1 januari och 30 juni 2022. Under perioden avgjorde förvaltningsrätterna 23 mål om nedsättning av dagersättning på grund av bristande medverkan till klarläggande av identiteten och ändrade Migrationsverkets beslut i endast två av dessa. Utöver detta finns sju kammarrättsdomar mellan åren 2011–2020. I fem av dessa upphävdes förvaltningsrättens beslut och Migrationsverkets beslut om nedsättning fastställdes. Denna uppföljning lyckades inte klargöra om identitetsuppdrag verkligen ges i alla ärenden där inte pass i original ges in vid ansökan. Uppföljningen visade dock att identitetsuppdragen var tydliga och att korrekta beslut om nedsättning av dagersättning hade fattats. Avgörandena från förvaltningsdomstolarna och kammarrätten bekräftade att myndighetens tillämpning i dessa ärenden är korrekt.

En uppföljning gällande prövningen av asylsökande barn i familj genomfördes i 45 ärenden. Fokus för uppföljningen var kvaliteten på prövningen av barnets bästa. Ärendegenomgången visade att de åtgärder som myndigheten har vidtagit på barnområdet har haft positiva effekter på handläggningen. Barnets bästa beaktades överlag under handläggningen, utredningarna höll en hög nivå, barnen bemöttes väl och fick relevanta frågor om sina asylskäl. Genomgången visade också att beslutens utgång i form av bifall eller avslag låg inom marginalen för vad som är rättsligt korrekt. Barnens individuella skäl och andra relevanta faktorer lyftes dock inte fram i alla beslut, och besluten brast oftast vad gällde tydlighet och motivering i prövningen av barnets bästa. Resultatet av uppföljningen analyseras vidare inom myndigheten för att bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas för att komma tillrätta med bristerna.

12.4 Avgöranden från JO/JK

Under året granskade JO åter Migrationsverkets handläggningstider. Granskningen gällde ärendelagen medborgarskap, asyl och uppehållstillstånd på grund av anknytning. JO konstaterade att handläggningstiden i de granskade ärendena hade överstigit vad som kunde anses vara acceptabelt, samt att den författningsstyrda handläggningstiden hade överskridits i asyl- och anknytningsärendena. Migrationsverket kritiserades även för passiv handläggning. Det finns flera skäl till långa handläggningstider, men Migrationsverket har vid analys konstaterat att myndigheten i vissa ärenden begärt onödiga kompletteringar eller omotiverat väntat med att avgöra ärendet. Migrationsverket planerar utbildningsinsatser under 2023.

JO riktade i ett par beslut kritik mot Migrationsverket i ärenden som rör förvar. I ett ärende hade Migrationsverket fattat beslut om förvar trots att Polismyndigheten var handläggande myndighet. JO konstaterade att det hos båda myndigheterna rådde osäkerhet i rättsligt hänseende om vilken av myndigheterna som ansvarade för att handlägga frågan, och att de långt tidigare borde ha gjort en analys av ansvarsfrågan. JO noterade att frågan om vem som är handläggande myndighet i ett förvarsärende i vissa fall är komplicerad. Migrationsverket analyserar för närvarande frågan för att bedöma om det kan finnas anledning att överväga att hemställa om lagändring för att få en tydligare reglering. Vidare riktades kritik mot Kriminalvården och Migrationsverket i ett ärende där en förvarstagen person som var säkerhetsplacerad fick vistas i polisarrest i drygt två veckor på grund av platsbrist inom Kriminalvården. Migrationsverket analyserar frågan vidare för att bedöma vilka åtgärder som behöver vidtas när Kriminalvården inte kan erbjuda plats för säkerhetsplacerade personer.

JK fattade beslut i två medborgarskapsärenden där handläggningstiden blivit lång på grund av att ärendena hade remitterats till Säkerhetspolisen (SÄPO). Med anledning av kritiken har en rutin införts som innebär att Migrationsverket regelbundet ska påminna SÄPO om remitterade ärenden.

De övriga ärenden där JO och JK riktade kritik mot Migrationsverket rör enskilda situationer som enligt Migrationsverkets bedömning inte pekar på systematiska brister.

12.5 Rättsligt utvecklingsarbete

Migrationsverket påbörjade ett utvecklingsarbete med rättsliga dialoger och genomförde under hösten sådana dialoger med samtliga myndighetens regioner. Syftet med dialogerna är att undersöka hur myndigheten arbetar med rättslig kvalitet och hur den rättsliga kvaliteten i handläggningen kan följas upp, bedömas och redovisas.

ens
vicecenter

amlade för dig

le
nst

EN

13. Tillgänglighet och service

13.1 Personliga servicekanaler

13.1.1 KONTAKTCENTER OCH SERVICECENTER

Myndighetens kontaktcenter var lägre bemannad än planerat vilket påverkade kapaciteten att svara på telefonsamtal och e-post. Kriget i Ukraina medförde högre efterfrågan på service och fler samtal och mejl inkom. Många medarbetare på kontaktcenter gick samtidigt till andra delar av Migrationsverket när myndigheten behövde rekrytera med anledning av det stora antalet skyddsökande. Trots detta kunde myndigheten öka andelen besvarade telefonsamtal, men det kan konstateras att andelen fortsatt var låg. Svarstiden på e-post blev i genomsnitt kortare. I början av året avsattes resurser för att arbeta av äldre obesvarad e-post, vilket initialt gav längre svarstider men dessa blev sedan succesivt kortare.

Det interna kunskapsstödet utvecklades under året vilket ger medarbetarna stöd i att ge mer enhetliga svar. Vidare erbjuds sedan försommaren 2022 de som ringer till kontaktcenter möjlighet att legitimera sig med BankID, vilket möjliggör att sekretessbelagd information kan lämnas ut. På så vis kan fler frågor lösas ut vilket förväntades bidra till färre onödiga påringningar. Uppföljningen visade emellertid att andelen legitimerade samtal endast uppgick till knappt 1 procent, varför den faktiska effekten på de onödiga påringningarna bedöms som ringa.

Under året infördes kontinuerliga kundnöjdhetsundersökningar vid samtal till kontaktcenter. Uppföljningen visade att 78 procent uppgav att de fått svar på sin fråga inom rimlig tid och med ett gott bemötande. Det är ungefär samma resultat som 2019 då undersökningen senast genomfördes. Andelen personer som väljer att delta i undersökningen är dock låg (cirka 1 procent) varför säkra slutsatser inte går att dra.

Antalet besök vid myndighetens servicecenter ökade med 60 procent jämfört med 2021. Ökningen, som till största delen utgjordes av drop in-besök, kan primärt förklaras som en effekt av hävda pandemirestriktioner och sökande från Ukraina. Personal från servicecenter behövde också förflyttas till handläggning av ansökningar om skydd vilket bidrog till att väntetiden i genomsnitt blev längre än året innan.

Figur 13.1 Servicestatik, 2020–2022

Kategorier	2020	2021	2022
Antal telefonsamtal via huvudnumret (ej unika nummer)	2 183 000	3 825 000	2 569 000
Andel besvarade telefonsamtal av antal inkomna*	32%	16%	27%
Svarstid på telefonsamtal i genomsnitt, minuter	21	20	16
Antal inkomna e-postmeddelanden (inkl. Säkra meddelanden)	314 000	407 000	332 000**
Svarstid på e-postmeddelanden i genomsnitt, timmar	88	155***	100
Antal besök i servicecenter	498 000	422 000	674 000
varav tidsbokade besök	189 000	192 000	213 000
Väntetid i genomsnitt vid bokade besök, minuter	14	12	18
varav drop in-besök	309 000	230 000	462 000
Väntetid i genomsnitt vid drop in-besök, minuter	24	18	34

* I myndighetens telefonisystem finns en köbegränsning som innebär att samtal kopplas bort när den maximala kapaciteten är nådd. Ett avvisat samtal redovisas som ett obesvarat samtal.

** Sedan november 2021 sammanförs Säkra meddelanden från samma användare under en dag och registreras som en enda interaktion.

*** Mätvärden saknas för september och november 2021. Fullständig statistik skulle sannolikt ha inneburit längre genomsnittlig svarstid.

13.1.2 SAMVERKAN MED STATENS SERVICECENTER

I syfte att förbättra Migrationsverkets tillgänglighet och service och samtidigt tillvarata stordriftsfördelar och kostnadseffektiva lösningar för statsförvaltningen som helhet, fortsatte Migrationsverkets och Statens servicecenters samverkan om gemensamma statliga servicekontor. I oktober tecknades en avsiktsförklaring där myndigheternas generaldirektörer förklarade sig stå bakom de rekommendationer som lämnades i slutredovisningen av den myndighetsgemensamma förstudien om en långsiktig servicesamverkan. Målsättningen är att under 2023 teckna en långsiktig överenskommelse om samverkan.

Med anledning av ökat servicebehov på grund av aktiveringen av massflyktsdirektivet och en stor geografisk spridning av dessa sökande såg Migrationsverket under året ett behov av att snabbt utöka myndighetens service på ytterligare orter. Därför tecknades i juli en överenskommelse med Statens servicecenter gällande tillhandahållande av allmän service på 14 servicekontor.

13.2 Digitala servicekanaler

Fortsatt utveckling av e-tjänsten *Min sida* bidrog till förflyttningen mot ökad grad av digital service och förbättrad tillgänglighet. Tjänsten tillgängliggjordes även för användare som inte kan eller vill använda BankID. Den krypterade meddelandefunktionen *Säkra Meddelanden* utökades till att omfatta samtliga ärendekategorier och ytterligare ansökningskäl. Den fortlöpande kundnöjdhetstillfredsställelsen av *Min sida* visade att 75 procent av de drygt 24 000 respondenterna var nöjda med den lämnade informationen (jämfört med 77 procent året innan).

Under året avslutades arbetet med att hantera de tillgänglighetsbrister som identifierades av Myndigheten för digital förvaltning vid den granskning av Migrationsverkets hemsida som genomfördes under 2021. Migrationsverket har nu en webbplats som i hög utsträckning uppfyller lagen om tillgänglighet till digital offentlig service och ligger långt framme inom det området bland svenska myndigheters webbplatser.

Migrationsverket strävar efter att öka andelen digitala ansökningar för att genom detta möjliggöra fortsatt digitalisering av myndighetens handläggning. Dessutom förbättras servicen och även sannolikheten att ansökan blir komplett. Jämfört med det gångna året ökade andelen digitala ansökningar i de flesta ärendeslag, och andelen var särskilt hög inom studerande-, arbetsmarknads- och medborgarskapsärenden. Dessutom infördes en ny e-tjänst för ansökningar från skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet.

13.3 Verksamhetsutveckling

Under året genomfördes en intern utredning av myndighetens service. Rapporten fastslog ett antal centrala områden som myndigheten behöver prioritera, till exempel att öka tillgängligheten i telefon, stärka arbetet med proaktiv information genom att prioritera utveckling av tjänster där sökandes behov av förutsebarhet gällande till exempel handläggningstider uppfylls, öka förmågan till en mer medveten kanalstyrning genom helhetssyn mellan de olika kanaler myndigheten tillhandahåller samt att stärka organisationen och ledarskapet kopplat till våra servicemöten. Myndigheten behöver också stärka förmågan att planera och följa upp service. I detta ingår prognos, avvikelser samt frågan om ökad spårbarhet i hanteringen av serviceuppdraget.

Mod - Empati - Tydlighet

Migrationverket

14. Likvärdig behandling

14.1 Allmänt om likvärdig behandling

Migrationsverket strävar efter att alla sökande ska behandlas likvärdigt. Det innebär att i handläggning och bemötande samt i styrning och stöd till verksamheten väga in olika behov och förutsättningar. Arbetet med likvärdig behandling är en del i myndighetens arbete med hållbarhet och Agenda 2030. Likvärdig behandling omfattar alla diskrimineringsgrunder och olika typer av utsatthet och särskilda behov. Det löpande arbetet inom sakområdena jämställdhetsintegrering, könsrelaterat våld, barn, hbtqi och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning bidrar till att myndighetens förutsättningar för att ge likvärdig behandling ökar. Under året genomfördes en utvärdering av Migrationsverkets interna nätverk för likvärdig behandling. Utvärderingen visar att nätverket fyller det tänkta syftet att utgöra en struktur för arbetet och ge möjlighet till erfarenhets- och kunskapsutbyte.

14.2 Jämställdhetsintegrering och könsrelaterat våld

Migrationsverket har under året arbetat utifrån myndighetens plan för jämställdhetsintegrering, som i sin tur bygger på jämställdhetsproblem som identifierats i verksamheten. Måluppfyllelse och genomförda åtgärder framgår av en separat redovisning som lämnas till regeringen i början av 2023. Sammanfattningsvis framgår att jämställdhetsperspektivet tydligare integrerats i myndighetens verksamhet och att åtgärder som genomförts i flera fall har bidragit till förbättringar, men att fortsatt arbete krävs i flera delar.

Under året fick Migrationsverket ett uppdrag från regeringen att i samverkan med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Socialstyrelsen och länsstyrelsen i Västernorrlands län ta fram en plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden. För att identifiera vad Migrationsverket kan göra för att bidra genomfördes workshoppar internt på myndigheten och ett samråd med civilsamhället.

Arbetet med regeringsuppdraget om ökad upptäckt av våld fortsätter under perioden 2022 till 2024. Jämställdhetsmyndigheten ansvarar för redovisning av uppdraget. Sedan tidigare finns information för den som är utsatt för våld på Migrationsverkets webbplats. Under året kompletterades informationen med filmer på tio olika språk för personer som har svårt att ta till sig skriven text. För att hjälpa myndighetens handläggare att problematisera kring ärenden där våld förekommer har utbildningscase byggts för olika verksamheter som möter sökande, inklusive migrationsverksamheten på utlandsmyndigheterna.

En granskning av den rättsliga kvaliteten i asylärenden där könsstypning anförts genomfördes (se avsnitt 12.3.2). Eftersom granskningen påvisade brister i handläggningen genomfördes seminarier för att höja kunskapsnivån. Ett utbildningscase togs fram och ett handläggningsstöd publicerades.

14.3 Barn

Migrationsverkets arbete med barnfrågor präglades av såväl konsolidering som utveckling, med utgångspunkt i de senaste årens insatser och åtgärder inför att Barnkonventionen blev svensk lag. Två tematiska kvalitetsuppföljningar rörande barns rättigheter i asylprocessen genomfördes, en där frågan om risk för könsstypning var föremål för bedömning och en rörande barn i asylprocessen (se avsnitt 12.3.2). Resultatet från kvalitetsuppföljningar i tillståndsärenden (se avsnitt 12.3.1) var generellt tillfredsställande vad gäller handläggningen av ärenden som rörde barn. Den huvudsakliga bild-

en som framträdde var att beslut och utredningar hade saklig och respektfull ton, samt att barnen i de flesta fall hade fått möjlighet att komma till tals. Vidare hade även en korrekt bedömning avseende om det exempelvis förelåg misstanke om att barn för illa eller om det kunde föreligga misstanke om människohandel gjorts i majoriteten av besluten.

Under året genomgick informationen på Migrationsverkets webbplats riktad till asylsökande barn en större uppdatering. Inom ramen för uppdraget om obligatorisk samhällsintroduktion för asylsökande (se avsnitt 6.6.2) infördes en ny och utförlig text om barns rättigheter i Sverige. Texten har utvecklats med stöd från Nationella kompetensteamet vid Länsstyrelsen i Östergötland, Socialstyrelsen, Röda korset, Rädda barnen och Unicef.

Efter ett uppehåll under pandemin genomfördes återigen de lärarledda utbildningarna Samtala med barn och Barnrättsperspektiv på plats. En uppdaterad webbutbildning på samma tema publicerades också, och myndigheten deltog i framtagandet av European Union Agency for Asylum (EUAA) nya utbildningsmodul *Children in the Asylum Process* som lanseras i början av 2023. Nya utbildningscase, bland annat om barn i tillståndsprövningsprocessen, lanserades i myndighetens utbildningsplattform.

Under hösten initierades en dialog med Uppsala universitet med sikte på att undersöka möjligheterna till verksamhetsanpassade kompetensutvecklingsinsatser i samarbete mellan myndigheten och universitetet, bland annat med utgångspunkt i den genomförda kvalitetsuppföljningen av barn i asylprocessen. Syftet är att på detta sätt kunna erbjuda fördjupningsinsatser riktade till strategiska funktioner utifrån behov som identifierats i uppföljningarna. Migrationsverket fortsatte också dialogen med frivilligorganisationerna genom forumet FOG.

14.4 Hbtqi-personer

Som hbtqi-strategisk myndighet fortsatte Migrationsverket föra dialog med såväl övriga hbtqi-strategiska myndigheter som relevanta organisationer i civilsamhället i syfte att utbyta information och erfarenheter samt identifiera samarbetsområden. Regelbundna möten med RFSL och RFSL Ungdom genomfördes, bland annat gällande frågor rörande ukrainska hbtqi-personer som anlände till Europa och Sverige.

Med anledning av kritiken i RFSL:s rapport *Avslagsmotiveringar i hbtqi-asylärenden* från 2020 fortsatte Migrationsverket arbetet med kompetensutveckling, bland annat genom utbildningsmoduler från EUAA samt interna kurser om normmedvetet förhållningssätt och likvärdig behandling. Den digitala utbildning om hbtqi och likvärdigt bemötande som Forum för levande historia på regeringens uppdrag tagit fram för offentliganställda finns nu tillgänglig i myndighetens utbildningsplattform. För lärande i vardagen finns även casebaserade utbildningar. Inom handläggningsstödet för beslutsskrivning publicerades ett nytt avsnitt om att skriva mer begripliga beslut i hbtqi-ärenden med fokus på sakliga och objektiva motiveringar.

Dialogen med tolkförmedlingarnas utbildningsansvariga fortsatte för att öka tolkarnas kompetens inom hbtqi-området. Hbtqi-perspektivet integreras också i en ny *practical guide* om tolkning som EUAA för närvarande tar fram i samarbete med Intergovernmental Consultations on Migration, Asylum and Refugees (IGC), Migrationsverket och andra migrationsmyndigheter. Genom expertstöd bidrog Migrationsverket också till framtagandet av en ny EUAA-utbildningsmodul om hbtqi-asylsökande. Modulen riktas till personal inom asylprövning och mottagning och lanseras i början av 2023. Vidare deltog Migrationsverket i framtagandet av en ny *practical guide* om asylutredningar, bevisvärdering och beslutsskrivning inom hbtqi-området.

14.5 Uppföljning av funktionshinderspolitiken

Under året tydliggjordes samordningsansvaret för funktionshindersområdet på Migrationsverket. Ett samordningsansvar som också omfattar uppföljning av myndighetens arbete inom området är ett viktigt steg i att strategiskt integrera frågorna i hela organisationen och skapa systematik i åtgärder och uppföljning.

Aktiveringen av massflyktsdirektivet medförde ett ökat fokus på funktionshindersfrågor på myndigheten. En särskild arbetsgrupp inrättades med uppgift att genomlysna processen utifrån perspektivet personer med särskilda behov, funktionsnedsättningar och tillgänglighetsanpassning. Genom arbetsgruppens sammansättning och uppdrag kunde funktionshindersfrågan hanteras utifrån ett helhetsperspektiv. Arbetsgruppen är nu avslutad, men lärdomar och kontakter som etablerades genom gruppen tas med i det fortsatta arbetet inom området.

Flera av målområdena inom Agenda 2030 kopplar till funktionshinderspolitiken för Migrationsverket, och under året har arbetet med att synliggöra och förankra hållbarhetsarbetet i enlighet med Agenda 2030 fortsatt. Fokus har lagts på att genom ledningsgruppsbesök hålla dialoger med chefer. I upphandlingar har, där så ansetts vara relevant, krav ställts på tillgänglighetsanpassade lösningar. I funktionsbeskrivningar och kravställningar för anskaffning och anpassning av lokaler har utökad hänsyn till funktionshinderfrågor tagits.

Likvärdig behandling av sökande är etablerat som ramverk på Migrationsverket och genom det kan skärningspunkter mellan perspektiven jämställdhet och funktionshindersfrågor synliggöra hur olika maktordningar och diskrimineringsgrunder påverkar och förstärker varandra. Det innebär goda förutsättningar för en samverkan mellan perspektiven som kan bidra till en ökad jämställdhet enligt det nationella målet för funktionshinderspolitiken.

Regeringsuppdraget att senast den 31 mars 2023 ta fram en myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden bidrar till ytterligare samarbetsytor mellan perspektiven. Inom uppdraget *Ökad upptäckt av våld* ska medverkande myndigheter beakta särskild sårbarhet på grund av till exempel funktionsnedsättning, vilket ger incitament för samverkan med funktionshindersområdet. Under året har filmer med information om våld tagits fram på tio olika språk. Filmerna kompletterar tidigare publicerad textbaserad information om våld och är ett alternativt format som tillgängliggör information för personer som exempelvis på grund av funktionsnedsättning har svårt att ta del av skriven text. Filmerna är publicerade på Migrationsverkets webbplats. Kortare versioner har tagits fram särskilt för utlandsmyndigheternas sociala medier (se också avsnitt 14.2).

Migrationsverkets barnpolicy innebär att myndigheten i alla frågor som rör barn ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen och att verksamheten planeras och genomförs så att hänsyn tas till barns rättigheter och behov. Genom barnpolicyn kan barns rätt stärkas även utifrån ett funktionshindersperspektiv. Inom ramen för uppföljning av barn i asylprocessen (se avsnitt 14.3 och 12.3.2) var funktionsnedsättning hos sökande ett område där frågor ställdes till myndighetens beslutsfattare om hur asylprocessen upplevdes kopplat till funktionsnedsättning. Syftet var att identifiera eventuella behov av stärkt stöd och styrning eller andra typer av åtgärder och förbättringar. Analysrapporten färdigställdes i december 2022.

I samband med att skyddsökande från Ukraina ankom till Sverige uppmärksammades ett behov av att nå ut med information om rättigheter för sökande med funktionsnedsättningar. Utifrån det inleddes samverkan med paraplyorganisationen Funktionsrätt Sverige. Samverkan har under året utvecklats till att gälla en bredare sökandegrupp och även andra behov än information. Samverkan har också genomförts med länsstyrelsernas webbplats Information Sverige och Myndigheten för delaktighet där Migrationsverket medverkar i nätverket Migration och funktionsnedsättning.

15. Ersättning till kommuner, regioner och apotek

15.1 Ärendeutveckling

Myndighetens digitala hantering av ersättningar för asylsökande med flera fortsatte öka, samtidigt som antalet ansökningar ökade kraftigt. Nya autogenererade ersättningar utvecklades med anledning av de skyddsbehövande från Ukraina. Andelen automatiska beslut på ansökningar om ersättning för kostnader för utbildning minskade något jämfört med 2021 då automatiska beslut infördes (55 procent jämfört med 58 procent), men antalet beslut ökade med 82 procent och handläggningstiden blev betydligt kortare.

Nya och tillfälliga ersättningar för kommunernas initiala boenden (evakueringsplatser) hanterades manuellt, utan digital utveckling, eftersom kostnaderna endast fanns under en kortare tid. Omfattande it-utveckling krävdes dock för kommunalt ordnade boenden från 1 juli och därefter för statlig ersättning för dessa boenden.

Vad gäller ersättningar för nyanlända har inga fler ersättningstyper digitaliserats och andelen digitala ansökningar var konstant jämfört med föregående år.

Handläggningstiderna för ansökningar om ersättning för såväl asylsökande som för nyanlända var fortsatt långa, men antalet äldre ärenden har stadigt minskat och de som är äldre än ett år är främst ärenden i överklagningsprocess.

15.2 Utbetalade ersättningar

Kostnaderna för asylsökande med flera, liksom andelen autogenererad schablonersättning, ökade betydligt under 2022, vilket helt kan hänvisas till skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet. Ersättning som enbart avsåg skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet utgjorde 40 procent av beviljade medel inom utgiftsområde 8, samtidigt som andelen autogenererad ersättning, det vill säga utan ansökningsförfarande, ökade från 52 till 77 procent jämfört med föregående år. Kostnaderna för nyanlända fortsatte att minska jämfört med tidigare år, liksom andelen autogenererad ersättning.

15.3 Ersättningar i mån av tillgång på medel

Av de 11 miljoner kronor som finns i tilldelade medel för asylsökande som påbörjat nationellt program på gymnasienivå efter att de fyllt 18 år har endast 4 procent använts efter fortsatt minskning av antalet ansökningar och beviljad ersättning.

För nyanlända fanns 175 miljoner kronor tilldelade för vissa särskilda kostnader. De flesta ansökningar som uppfyllde villkoren beviljades ersättning; endast 3 miljoner kronor avslogs på grund av medelsbrist (jämfört med föregående två år då omkring 40 miljoner kronor avslogs på grund av medelsbrist vardera åren).

Figur 15.1 Statlig ersättning till kommuner och regioner, inkomna och avgjorda ärenden efter ansökan samt genomsnittlig handläggningstid, 2020–2022

Kategorier	2020		2021		2022	
	Papper	Digitalt	Papper	Digitalt	Papper	Digitalt
Antal inkomna						
För asylsökande m.fl.	4 709	3 707	2 309	22 239	2 339	23 949
varav för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet*					0	165
För nyanlända	6 799	1 169	5 933	2 642	4 441	2 130
Ärenden som avser autogenererad ersättning**	27	9 710	46	7 638	345	74 777
varav för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet*					310	62 267
Totalt	11 535	14 586	8 288	32 519	7 125	100 856
Antal avgjorda						
För asylsökande m.fl.	6 976	1 508	3 713	14 425	1 967	27 593
varav för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet*					0	17
För nyanlända	7 666	520	5 744	1 647	5 872	2 623
Ärenden som avser autogenererad ersättning**	51	9 710	122	7 638	360	74 777
varav för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet*					309	62 267
Totalt	14 693	11 738	9 579	23 710	8 199	104 993
Handläggningstid (genomsnittligt antal dagar)***						
För asylsökande m.fl.	308	130	169	202	86	2 148
varav automatiska beslut efter ansökan****				182		24
För nyanlända	121	60	143	197	105	223

* Ersättningar som endast avser skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet, det vill säga ersättning för bistånd enligt LMA samt för kommunernas olika boendekostnader.

** För pappersansökan avses endast anmälan eller överklagan för autogenererade ersättningar (utan ansökningsförfarande). För 2022 även ersättning för initialt boende för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet, vilken hanterades manuellt.

*** För pappersansökan anges genomsnittlig handläggningstid i dagar från ansökan till Migrationsverkets beslut om beviljad ersättning, inklusive tid för överklagandeprocess för ersättning som betalas ut efter dom. Dessutom ingår ärenden om återkrav, vilket inte ingått i tidigare redovisningar. Från och med 2022 ingår även ersättning till regioner för asylsökande. Siffrorna för 2020 och 2021 är uppdaterade.

För digital ansökan anges genomsnittlig handläggningstid i dagar från ansökan till Migrationsverkets beslut, oavsett om ansökan beviljats eller avslagits.

Ersättning till apotek, ersättning till regioner för personer som hålls i förvar samt ersättning till kommuner för initialt ordnat boende (evakueringsplatser) för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet ingår inte i redovisningen av handläggningstid eftersom dessa hanteras manuellt.

**** Automatiska beslut efter ansökan började fattas 2021 för vissa ersättningar för utbildning.

Figur 15.2 Statlig ersättning till kommuner och regioner, antal öppna ärenden vid utgången av 2022 fördelade efter ansökningsår

Kategorier	Inkom 2015–2020		Inkom 2021		Inkom 2022		Totalt	
	Papper	Digitalt	Papper	Digitalt	Papper	Digitalt	Papper	Digitalt
För asylsökande	138	0	119	17	1 272	7 023	1 529	7 040
varav ärenden under överklagandeprocess	138	0	112	17	0	29	250	46
För nyanlända	56	0	68	68	1 491	1 113	1 615	1 181
varav ärenden under överklagandeprocess	36	0	32	67	33	30	101	97
För ärenden som avser autogenererad ersättning*	0	0	4	0	174	1	178	1
varav ärenden under överklagandeprocess	0	0	1	0	2	1	3	1
Totalt	194	0	191	85	2 937	8 137	3 322	8 222
varav ärenden under överklagandeprocess	174	0	145	84	35	60	354	144

* Avser både asylsökande m.fl. och nyanlända. Papper avser endast anmälan eller överklagan, förutom för år 2022 då även ersättning för initial boende för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet hanterades manuellt (det vill säga via pappersbeslut).

Figur 15.3 Utbetalade ersättningar, 2020–2022

Kategorier	2020	2021		2022			
	Totalt	Papper*	Digitalt	Totalt	Papper*	Digitalt	Totalt
Utbetalade ersättningar till kommuner, regioner och apotek för asylsökande m.fl. (tkr)							
Ersättningar till kommuner, regioner och apotek för asylsökande m.fl.	2 356 022	837 883	841 084	1 678 967	1 703 442	2 013 274	3 716 716
varav autogenererad ersättning utan ansökan	1 166 966	446 843	429 526	876 369	1 516 786	1 337 139	2 853 925
andelen autogenererad ersättning utan ansökan i procent	50%	53%	51%	52%	89%	66%	77%
varav för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet**					279 751	1 220 310	1 500 062
Utbetalade ersättningar till kommuner och regioner för nyanlända (tkr)							
Ersättningar till kommuner och regioner för nyanlända	6 930 920	4 392 490	140 620	4 533 111	3 690 079	194 737	3 884 816
varav autogenererad ersättning utan ansökan	5 611 677	3 509 974	0	3 509 974	2 834 202	0	2 834 202
andelen autogenererad ersättning utan ansökan i procent	81%	80%	0%	77%	77%	0%	73%
Totalt (tkr)							
Ersättningar till kommuner, regioner och apotek totalt	9 286 942	5 230 373	981 704	6 212 077	5 393 521	2 208 011	7 601 532
varav autogenererad ersättning utan ansökan	6 778 643	3 956 817	429 526	4 386 343	4 350 988	1 337 139	5 688 127
andelen autogenererad ersättning utan ansökan i procent	73%	76%	44%	71%	81%	61%	75%

* Beviljad ersättning med pappersunderlag, både för autogenererad ersättning och för ersättning efter ansökan. Viss ersättning som normalt är autogenererad, som återbetalningar/återkrav, kan ha behandlats manuellt med pappersunderlag. Under 2022 behandlades även ersättning för initiala boenden för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet manuellt.

** Ersättningar som endast avser skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet, det vill säga ersättning för bistånd enligt LMA samt för kommunernas olika boendekostnader.

Figur 15.4 Fasta ramanslag, sökt och beviljad ersättning (tkr), 2020-2022

Kategorier	2020	2021	2022
Nationellt program			
Anslag	11 000	11 000	11 000
Ansökt belopp	13 991	5 413	2 311
Beviljat belopp	4 978	1 715	441
Vissa särskilda kostnader			
Anslag*	230 000	175 073	175 000
Ansökt belopp**	375 459	285 033	191 101
Beviljat belopp	228 979	175 073	175 000
varav för initiala kvotflyktingkostnader	14 125	11 739	23 275
Avslag pga. medelsbrist	42 627	38 448	3 008

* 2021 anslag 175 000 tkr samt återbetalning av knappt 73 tkr

** 2022 ansökt belopp exkl. initiala kvotflyktingkostnader

15.4 Verksamhetsutveckling

I början av året centraliserade Migrationsverket hanteringen av apotekersättningar, vilket innebär att all statlig ersättning för asylsökande med flera nu handläggs av en enda enhet på myndigheten. Situationen i Ukraina medförde dock att det dels behövdes inlånad personal från andra enheter och dels att den särskilda ersättningen för initiala boenden hanterades av en annan enhet. Centralisering är dock fortsatt huvudinriktningen, och under året påbörjades arbete för att även utveckla samarbete och samordningsvinster mellan de två enheter som hanterar statlig ersättning för asylsökande med flera respektive för nyanlända i syfte att ytterligare förbättra enhetlighet, kvalitet och effektivitet.

I september lämnade Migrationsverket in slutrapporten på regeringsuppdraget *Digitalt system för hantering av statlig ersättning till öppenvårdsapotek*. I samarbete med e-Hälsomyndigheten föreslogs en ny digital ansökningshantering för ersättningar till apoteken.

Vid slutet av 2022 var 289 av 290 kommuner anslutna till den digitala e-tjänsten. Under hösten påbörjades vidareutveckling av e-tjänsten och det interna handläggningssystemet, vilket förväntas medföra förbättrade tekniska förutsättningar och fler digitaliserade ersättningar för kommunerna. Vidare genomfördes även tekniska förbättringar för att underlätta hanteringen för såväl Migrationsverket som kommunerna och regionerna. Effekten förväntas bli än mer korrekta ansökningar och därmed kortare handläggningstider.

För skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet utvecklades alla nya ersättningar i e-tjänsten för kommuner och i det nya handläggningssystemet, förutom den ovan nämnda ersättningen för initiala boenden. Därutöver lades mycket resurser på att utveckla och justera redan befintliga ersättningar i såväl e-tjänster som i interna gamla och nya system, för både kommuner och regioner. Det handlade både om att kunna hantera och bevilja ersättning och om att inte felaktigt betala ut ersättning, eftersom de som sökt skydd men ännu inte fått uppehållstillstånd inte omfattades av LMA – och därmed statlig ersättning – förrän 1 juli.

Under framför allt våren genomfördes stora insatser för att kommunicera ny eller justerad information till kommuner och regioner om gällande bestämmelser och de ersättningar som redan fanns och skulle komma. Det skedde genom särskilda webbsändningar och löpande uppdateringar på Migrationsverkets hemsida, men även via digitala träffar med kommunerna som länsstyrelserna anordnade.

För statlig ersättning har ett nytt statistikstöd utvecklats där all information är samlad, oavsett vilket system de hanteras i (än så länge endast med de uppgifter som tidigare hämtats från olika statistikstöd). Fullständig och enhetlig statistik uppnås först när samtliga ersättningstyper finns tillgängliga i e-tjänsten för kommuner och regioner samt i Migrationsverkets nya handläggningssystem, inklusive de ersättningar där det idag helt saknas it-stöd och därmed begränsad möjlighet att få fram statistik. Det är orsaken till att handläggningstid fortsatt endast kan redovisas för beviljade ersättningar (och inte för de som avslagits) när ansökan inkommit på papper och inte digitalt.

16. Bidrag till brottsbekämpning samt motverkande av felaktiga utbetalningar

16.1 Funktion för kontrollanalys

Migrationsverkets funktion för kontrollanalys är etablerad med syfte att motverka hot, brott och missbruk av myndighetens system. Under året har en särskild desk etablerats som utgör dedikerad ingång för underrättelser från andra myndigheter som knyter an till brottslighet och missbruk av Migrationsverkets system. Ett arbete har inletts för att förbättra myndighetens hantering av information som rör hot, brott och missbruk av myndighetens processer samt för att etablera en sammanhållen och samordnad hantering av bland annat återkallelser av uppehållstillstånd. Inom ramen för funktionens arbete har analysrapporter tagits fram, bland annat rörande missbruk av uppehållstillstånd för studier.

16.2 Myndighetsgemensamt arbete

16.2.1 ORGANISERAD BROTTSLIGHET

Migrationsverket deltog i det myndighetsgemensamma arbetet mot grov och organiserad brottslighet. Satsningen har som mål att bekämpa den organiserade brottsligheten genom bland annat återtagande av brottsvinster, lagföring och administrativa åtgärder. Under året har Migrationsverket drivit en operativ insats vid det regionala underrättelsecentret i Bergslagen som lett till att över 70 utvisningsbeslut kunnat fattas. Vidare har samtliga regionala representanter genomgått en myndighetsgemensam utbildning i syfte att höja kunskapsnivån inom ramen för uppdraget. Slutligen har Migrationsverket under året ökat antalet vidtagna administrativa åtgärder inom ramen för arbetet mot organiserad brottslighet. Det kan röra sig om återkallande av uppehållstillstånd, beslut om utvisning, ändringar av identitet med mera. Det myndighetsgemensamma resultatet av samverkan redovisas av Polismyndigheten.

16.2.2 ARBETSLIVSKRIMINALITET

Migrationsverket ska motverka missbruk av bland annat reglerna om arbetskraftsinvandring, och har under året ökat sin resurs i regeringsuppdraget och det förebyggande arbetet. Den 1 juni infördes skärpta regler för arbetskraftsinvandring, vilket bland annat innebar krav på anställningsavtal och skyldighet för arbetsgivare att rapportera om anställningsvillkoren försämras. Syftet med förändringarna är bland annat att motverka utnyttjande av arbetstagare, men också att attrahera och behålla internationell kompetens.

Under året inleddes ett arbete med att skapa en organisation för kontroll av att den som har fått arbetstillstånd har påbörjat arbetet inom fyra månader från tillståndets första giltighetsdag och att förutsättningarna för arbetstillståndet är uppfyllda under tillståndstiden. Detta är en del i att höja ambitionsnivån i arbetet med återkallelse av tillstånd, och ett viktigt steg för att motverka missbruk av regelverket och att arbetskraftsinvandrare utnyttjas på arbetsmarknaden.

Mycket tyder på att fler arbetsgivare döms för brott mot utlänningslagen, men det är för tidigt att se om det är en tillfällig uppgång eller ett resultat av det myndighetsgemensamma arbetet mot arbetslivskriminalitet. Det myndighetsgemensamma arbetet samordnas och redovisas av Arbetsmiljöverket.

16.2.3 MISSBRUK AV DET GEMENSAMMA VÄLFÄRDSSYSTEMET

Migrationsverket deltog fortsatt i initiativet MUR (Motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter), främst i arbetsgrupperna Informationsutbyte och Sammanhållen identitetsförvaltning. Utöver detta har myndigheten deltagit vid workshop rörande aktörsinriktad samverkan samt vid ett flertal remissdialoger enligt den modell som tagits fram av initiativet.

16.3 Felaktiga utbetalningar och bidragsbrott

16.3.1 GENOMFÖRDA INSATSER FÖR ATT FÖRHINDRA OCH UPPTÄCKA FELAKTIGA UTBETALNINGAR

En serie omfattningsstudier av felaktiga utbetalningar har genomförts de senaste åren. Under 2022 genomfördes en studie som granskade utbetalningar av dagersättning till 500 slumpvis utvalda asylsökande under år 2021 (se vidare avsnitt 16.3.2). Under året har myndigheten beslutat att felaktiga utbetalningar och registreringen av dessa ska följas upp i form av två omfattningsstudier per år. Myndigheten har under året inte haft förutsättningar för att kunna mäta kostnadsutvecklingen för kontrollarbetet. För 2023 kommer det vara möjligt att registrera tid på arbete med omfattningsstudier, vilket medför möjlighet att redovisa kostnaden för arbetet.

LMA-kort som produceras efter den 1 januari 2022 förses med en QR-kod. Koden leder till en tjänst som i realtid visar om innehavaren av kortet omfattas av lagen om mottagande av asylsökande eller är undantagen från skyldigheten att inneha arbetstillstånd. Detta innebär att vårdgivare, apotekspersonal, arbetsgivare och andra kan säkerställa att de förmåner som är förbehållna asylsökande inte kan användas av andra.

Utbildning för personal som handlägger ärenden om dagersättning är obligatorisk.

16.3.2 UPPTÄCKTA FELAKTIGA UTBETALNINGAR

Enligt registreringarna i it-stödet ökade andelen felaktiga utbetalningar till 2,4 procent, jämfört med 1,3 procent under 2021 och 2020. Den i 16.3.1 nämnda omfattningsstudien visade emellertid att endast cirka 14 procent av de felaktiga utbetalningarna var korrekt registrerade i Migrationsverkets system. Det är därför svårt att dra långtgående slutsatser av statistiken. Med beaktande av omfattningsstudiens resultat bör man dock kunna dra slutsatsen att även under 2022 var andelen felaktiga utbetalningar troligen högre än vad statistiken visar.

Figur 16.1 Felaktiga utbetalningar till asylsökande, 2020–2022

Felorsak	2020		2021		2022	
	Antal	Summa (kr)	Antal	Summa (kr)	Antal	Summa (kr)
Förskottsfel	1 636	1 385 640	1 232	1 030 308	3 043	3 230 035
Ändrade förhållanden ej omhändertagna	106	527 274	422	941 890	2 099	5 255 931
Ej anmält ändrade förhållanden	1 936	3 923 105	604	1 749 561	1 636	4 360 418
Utbetalning fel trots rätt beslut	45	150 206	159	236 359	253	525 381
Tillräckliga och korrekta uppgifter, fel beslut	78	123 877	111	204 979	191	320 451
Okänd	71	170 876	55	70 697	162	321 146
Ej tillräckliga uppgifter för att fatta beslut	4	7 455	27	46 879	89	272 482
Uppgift saknas	13	25 661	70	70 496	28	24 652
Felaktiga uppgifter vid ansökan	8	25 237	10	8 499	27	85 355
Totalt	3 897	6 339 331	2 690	4 359 667	7 528	14 395 851

Eftersom statistiken inte blir tillförlitlig redovisas även resultatet av omfattningsstudien, trots att den inte omfattar utbetalningar gjorda under 2022. Omfattningen av felaktiga utbetalningar minskade, från 13,5 procent enligt studierna från 2019–2020 till 7,1 procent enligt den senaste studien. Andelen felaktiga utbetalningar som var orsakade av Migrationsverket uppgick till 69 procent, en ökning från 48 procent i den föregående studien. De felaktiga utbetalningar som orsakades av sökande stod för 17 procent av felen, jämfört med tidigare 36 procent. Detta kan till exempel handla om att den sökande lämnat felaktiga uppgifter vid ansökan eller inte anmält ändrade förhållanden, till exempel att den sökande fått en anställning. De resterande 14 procenten var så kallade förskottsfel som uppstår när en ändring i ett ärende kommer efter att utbetalningen redan gjorts. Jämförelsevis uppgick dessa till 16 procent i studien avseende år 2019–2020. I de fallen har varken myndigheten eller den sökande orsakat den felaktiga utbetalningen.

16.3.3 BIDRAGSBROTT

Samtliga misstänkta bidragsbrott polisanmäls av Migrationsverket. Antalet anmälningar sjönk enligt statistiken kraftigt jämfört med tidigare år. Statistiken är dock även här bristfällig på grund av bristande/felaktig registrering. Enligt omfattningsstudien av utbetalningar gjorda år 2021 kunde knappt 0,8 procent av de totala utbetalningarna klassas som misstänkta avsiktliga fel.

Figur 16.2 Anmälan bidragsbrott, 2020–2022

Kön	2020		2021		2022	
	Antal	Belopp (kr)	Antal	Belopp (kr)	Antal	Belopp (kr)
Kvinnor	54	190 556	28	104 360	8	19 507
Män	146	545 773	38	259 768	2	12 139
Totalt	200	736 329	66	364 128	10	31 646

16.4 Bistå Säkerhetspolisen

Migrationsverket ska bistå Säkerhetspolisen (SÄPO) och under året bedrevs fortsatt processutveckling i flera avseenden för att ytterligare öka förmågan att upptäcka potentiella hot i migrationsprocesserna och förbättra hanteringen av säkerhetsärenden. Ett stort fokus under året var händelseutvecklingen i Ukraina och processen för tillfälligt skydd, där ett särskilt arbete bedrevs för att skapa förutsättningar för att uppmärksamma utslutande- och säkerhetsindikatorer och dela nödvändig information med SÄPO.

Under året infördes ett nytt regelverk för kvalificerade säkerhetsärenden genom lag (2022:700) om särskild kontroll av vissa utlänningar (LSU). Den nya lagstiftningen ger utökade möjligheter att bland annat utvisa utlänningar som utgör kvalificerade hot mot Sveriges säkerhet samt ger utökade kontrollmöjligheter och tvångsåtgärder angående dessa. Fråga om utvisning med mera enligt denna lag prövas av Migrationsverket efter ansökan av SÄPO och det nya regelverket föranledde en rad förberedande åtgärder.

I samverkan med SÄPO påbörjades en utvecklingsinsats gällande remissförfarandet i vidarebosättningsärenden, dels gällande teknisk utveckling men även en översyn av hela processen för remisser. Insatsen fortgår under 2023. Förväntad effekt är bland annat snabbare och mer rättssäker handläggning, samt ökad digitaliseringsgrad inom vidarebosättningsprocessen.

Under året lämnade SÄPO fler invändningar (så kallad erinran) mot uppehålls- och arbetstillstånd och svenskt medborgarskap än 2021. Denna ökning beror till stor del på SÄPO:s förändrade arbetsmetoder.

Figur 16.3 Remitterade ärenden till Säkerhetspolisen, 2020–2022

Kategorier	2020	2021	2022
Remitterade ärenden om uppehålls- och arbetstillstånd	483	306	296
Erinran från SÄPO i ärenden om uppehålls- och arbetstillstånd	79	126	160
Remitterade ärenden om medborgarskap	820	598	788
Erinran från SÄPO i ärenden om medborgarskap	100	182	490
Erinran från SÄPO gällande vidarebosättning	34	189	200

16.5 Misstankar om folkrättsbrott

Om det i ett ärende framkommer misstankar om folkmord, brott mot mänskligheten eller krigsförbrytelser ska Migrationsverket anmäla detta till Polismyndigheten eller åklagare. Skrivelser avseende misstänkta folkrättsbrott överlämnades i 37 ärenden (jämfört med 74 skrivelser 2021 och 86 skrivelser 2020). Under året uteslöts 105 asylsökande från skyddsstatus till följd av misstankar om brott med mera (jämfört med 89 beslut 2021 och 85 beslut 2020).

Inom ramen för vandelsprövningen i medborgarskapsärenden ska information som indikerar brott, inklusive folkrättsbrott, utredas och beaktas. Migrationsverket arbetade under året fortsatt med att höja förmågan att upptäcka och utreda sådan brottslighet. Under året avslogs 393 ansökningar om medborgarskap med hänvisning till folkrättsbrott och karenstid tillämpades. Detta kan jämföras med 326 beslut under 2021 och 192 beslut under 2020.

Under året togs en särskild utbildning fram för de specialister som ska stödja den operativa verksamheten inom detta område, och en utbildningsomgång för ett antal erfarna beslutsfattare och processförare påbörjades. Under året uppdaterades även processtyrande dokument avseende specialisters roll och medverkan i handläggningen med särskilt fokus på ärenden enligt svenskt medborgarskap.

16.6 Människohandel

En stor del av arbetet mot människohandel och människoexploatering under året handlade om situationen i Ukraina. Med anledning av den utsatthet som de som flydde från Ukraina befann sig i, främst kvinnor och barn, så var farhågorna stora att de skulle kunna utsättas för någon form av exploatering. Mot bakgrund av det stora antal personer som sökte skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet, och då förfarandet för ansökningar och beslut skulle ske skyndsamt, fick Migrationsverket i huvudsak arbeta med förebyggande information om risken att bli utsatt för människohandel och människoexploatering. Det informationsblad på ukrainska, ryska och engelska som Jämställdhetsmyndigheten tog fram delades ut och affischerades på Migrationsverkets ansökningsenheter, boenden och servicecenter. Informationen fanns även att tillgå på Migrationsverkets webbsida, tillsammans med annan information som kunde vara av betydelse för den enskilde. Riskerna har även framförts i samband med den obligatoriska samhällsinformation som getts i samband med beslut. Med anledning av situationen har också interna utbildningsinsatser genomförts. Migrationsverket har identifierat ett antal misstänkta fall, men inte i den omfattning som befarades. De misstänkta fallen har främst rört sig om arbetskraftsexploatering. Den förenklade ansökningsprocessen kan emellertid ha påverkat möjligheterna att identifiera fler fall.

Utöver det metodstöd och de rutiner som finns sedan tidigare har Migrationsverkets personal även kunnat ta del av Jämställdhetsmyndighetens stöd till yrkesverksamma, och uppmanats vara extra uppmärksamma på indikationer i samband med handläggning av ärenden och möten med sökanden. Under hösten påbörjades en större utbildningsinsats för all handläggande personal på myndighetens samtliga förvar. Utbildningen syftar till att öka förmågan att identifiera misstänkta offer och tillvarata deras rättigheter, oavsett om Migrationsverket eller Polismyndigheten fattat beslutet om förvar. Dessutom har nya rutiner, en screeningslista och ett samtalsprotokoll att användas vid misstankar om människohandel tagits fram.

Under året har Sverige granskats av Europarådets övervakningsmekanism *Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings* (GRETA) angående efterföljandet av konventionen mot människohandel. Migrationsverkets verksamhet är en del av utvärderingen och myndigheten har bidragit både i skrift och vid möte med GRETA.

Under 2022 identifierade Migrationsverket 515 ärenden om misstänkt människohandel och/eller människoexploatering, vilket var nästan en fördubbling jämfört med 2021. Det ska emellertid påpekas att den kraftiga ökningen har sin förklaring i två stora grupper. Den ena gruppen (170 ärenden) rörde misstänkt arbetskraftsexploatering i Sverige och den andra gruppen (86 ärenden) gällde ansökningsfrån utlandet om arbetstillstånd där det funnits misstanke om risk för exploatering. Bortsett från dessa två grupper var antalet i nivå med föregående år. De mest förekommande nationaliteterna var Thailand (173), Uganda (75), Kenya (29), Ukraina (45), Vietnam (16), Nigeria (12), Mongoliet (12) och Afghanistan (12). Totalt var 52 nationaliteter representerade. Det saknar betydelse var i världen brottet ägt rum.

Figur 16.4 Antal identifierade fall av misstänkt människohandel och/eller människoexploatering, 2020–2022

Kön	2020	2021	2022
Kvinnor	221	144	221
varav flickor	14	9	11
Män	145	117	294
varav pojkar	34	12	10
Totalt	366	261	515
varav minderåriga	48	21	21

För att tillse att brottsoffrens mänskliga rättigheter tillgodoses har Migrationsverket hänvisat misstänkta fall till socialtjänstens regionkoordinatorer mot människohandel och till Polismyndigheten. Migrationsverket har kontaktat regionkoordinator i 68 ärenden och Polismyndigheten, via tips eller anmälan, i 354 ärenden.

Enligt 5 kap. 15 § utlänningslagen ska tidsbegränsat uppehållstillstånd ges till bevispersoner efter förundersökningsledares ansökan. Sedan den 1 augusti 2022 kan även socialnämnderna ansöka om betänketid. Under 2022 beviljades 85 individer 136 tidsbegränsade uppehållstillstånd som bevispersoner på grund av att de misstänktes ha utsatts för människohandel och/eller människoexploatering. Av dessa individer var 30 kvinnor (varav 1 flicka) och 55 män (varav 1 pojke). Tolv av individerna var EU-medborgare. Totalt var 30 länder representerade, varav sex EU-länder.

Figur 16.5 Antal beviljade tidsbegränsade uppehållstillstånd för bevispersoner avseende misstänkt människohandel och/eller människoexploatering, 2020–2022

Kategorier	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Upphållstillstånd enligt 5 kap. 15 § första stycket utlänningslagen, samt förlängningar av tillstånden	49	11	60	18	55	73	22	94	116
Upphållstillstånd enligt 5 kap. 15 § andra stycket utlänningslagen (betänketid)	20	6	26	5	4	9	12	8	20
Totalt	69	17	86	23	59	82	34	102	136

EMN
European Migration Network

Migration

17. Internationell verksamhet

17.1 Deltagande i internationella samarbeten

Migrationsverket deltar dels i lagstyrt internationellt samarbete, som till exempel samarbetet med EU-byråerna, och dels i samarbete som inte är lagstyrt men nödvändigt för att myndigheten ska kunna utbyta erfarenheter och inhämta information för beslutsfattande på olika nivåer. Exempel på det senare är samarbetsnätverken General Directors' Immigration Service Conferences (GDISC), Nordiska Utlänningsutskottet (NU) och Intergovernmental Consultations on Migration, Asylum and Refugees (IGC). Migrationsverket bistod också departementen i deras samverkan med International Organization for Migration (IOM) och International Centre for Migration Policy Development (ICMPD).

Migrationsverket fortsatte under året att stötta Justitiedepartementet med förhandlingsunderlag vid revideringen av rättsakterna inom EU:s asyl- och migrationsområde. Med anledning av det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd fortsatte myndigheten under året med förberedelsearbetet, bland annat genom att se över deltagandet i olika rådsarbetsgrupper. Därutöver bidrog myndigheten med underlag inför möten i EU:s krisberedskapsnätverk och till den av EU-kommissionen inrättade solidaritetsplattformen. Solidaritetsplattformen inrättades till följd av aktiveringen av massflyktsdirektivet den 4 mars 2022. Syftet med plattformen är att matcha medlemsstaternas behov med tillgängligt stöd, samt samordna operativa insatser till följd av dessa behov.

Med anledning av kriget i Ukraina har Migrationsverket träffat flera utländska och svenska beskickningar utomlands för informationsutbyte om den operativa hanteringen av massflyktsdirektivet. Detta har medfört förbättrade kontaktvägar och samarbeten och bättre beslutsunderlag för Migrationsverkets ledning. Att bygga upp relationer är ofta vitalt, inte enbart i hanteringen av massflyktsdirektivet utan även för att kunna sända personal, inhämta information och därigenom ta fram underlag och dra slutsatser kring till exempel migrationsströmmar och prognoser. Att inhämta information på flera nivåer ger myndigheten insikt om andras processer och därmed bättre beslutsunderlag för att utveckla myndighetens egna processer och se över de egna behoven på olika områden.

Myndigheten medverkade på flera nivåer inom Europeiska unionens asylbyrå (EUAA), och bidrog med expertkompetens till bland annat framtagande av riktlinjer, verktyg, landinformation samt även med personal till Cypern inom ramen för det årliga operativa stödet till EUAA. Det operativa stödet innebär att bidra med personalresurser för att möta en del av de behov ett visst land fört fram till EUAA. Migrationsverkets stöd i det avseendet har bestått av att en expert arbetat med att utreda olika sårbarhetsfaktorer hos asylsökande som anlänt till Cypern. Med anledning av kriget i Ukraina har det operativa stödet utökats till medlemsstater i Ukrainas närområde. Migrationsverket bidrog med sju experter i Rumänien som i huvudsak arbetade med att registrera personer som ansökt om skydd med stöd av massflyktsdirektivet.

Migrationsverket medverkade fortsatt i den Europeiska byrån för den operativa förvaltningen av stora it-system (eu-LISA) samt den Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex). Myndigheten har under året sänt tre experter via Frontex inom ramen för den stående styrkan. Dessa har bland annat bistått andra medlemsstater i deras återvändandearbete, samt arbetat med att hålla det första samtalet med migranter som anländer till EU. Förutom att bidra med resurser var detta en möjlighet för Migrationsverket att bidra med svenskt förhållningssätt avseende kunskap, bemötande och arbetsmiljö. Vidare bidrar Migrationsverkets utsända experter genom sin återrapportering med underlag för beslutsfattande på olika nivåer inom myndigheten.

17.2 Internationellt utvecklingsarbete

Migrationsverket fortsatte samarbetet med länder utanför EU genom internationella projekt och bidrog därmed till regeringens arbete inom utvecklingssamarbetet samt till Sveriges genomförande av det globala migrationsramverket. Under året bedrev myndigheten fortsatt projektverksamhet med fokus på stärkt asylhantering på västra Balkan samt projekt inom återvändande och återintegrering med fokus på Sidenvägländerna och Afrikas horn.

Under de senaste åren har Migrationsverket bedrivit flera Twinningprojekt i Serbien och två av dessa avslutades under året. Ett av projekten syftade till harmonisering av Serbiens migrationslagar, förordningar och system med gällande EU-regelverk och har bland annat resulterat i att ny lagstiftning föreslagits. Den nya lagstiftningen som reglerar arbetskraftsinvandring till Serbien har anpassats utifrån EU:s blåkortsdirektiv. Vidare bistod projektet det serbiska flyktingkommissariatet med att förstärka sitt krishanteringssystem samt att utveckla en ny organisation för hantering av EU-fonder. Det andra projektet förberedde inrikesministeriet i Serbien för att vid ett EU-medlemskap kunna delta i EUROSUR-nätverket för gemensam gränsövervakning av Schengenområdets yttre gränser och i EURODAC-systemet. Båda projekten finansierades till fullo av EU.

Migrationsverket genomförde en kortvarig insats till stöd för de moldaviska migrationsmyndigheterna i den ansträngda flyktingsituation som landet befinner sig i. Projektet syftade till att öka Moldaviens förmåga att dels identifiera och omhänderta personer som tillhör utsatta grupper och dels genomföra risk- och sårbarhetsanalyser och öka landets planeringsförmåga utifrån dessa analyser. Experter från Migrationsverket genomförde nuläges- och behovsanalyser på plats i Moldavien och personal från Moldavien var på studiebesök i Sverige.

Migrationsverket beviljades, tillsammans med Tyskland, Tjeckien, Polen och Spanien, finansiering för ett EU-gemensamt utbildningsprojekt på viseringsområdet, *Visa Code Training*. Utbildningen riktas till viseringshandläggare och syftar till att etablera en mer enhetlig och rättssäker bedömning av viseringsärenden inom Schengenländerna.

17.3 Övervakning av tvångsvist återvändande

Migrationsverket ansvarar för att samordna och utföra övervakning av tvångsvist återvändande. Övervakningsuppdraget påverkades av den ryska invasionen av Ukraina eftersom myndighetens fem observatörer behövde arbeta i andra delar av verksamheten. Vid halvårsskiftet återupptogs dock övervakningen i större skala. Under året genomfördes totalt 35 övervakningsuppdrag (jämfört med 16 uppdrag under 2021 och 7 under 2020). Sju av uppdragen utfördes inom ramen för Frontex observatörspool.

Migrationsverket skickar samtliga övervakningsrapporter till ett rådgivande forum som består av frivilligorganisationer verksamma inom migrationsområdet. Migrationsverket och forumet har hållit två möten under 2022. Forumet har framfört att övervakningsrapporterna behöver beskriva tydligare hur barnperspektivet uppmärksammas under tvångsverkställigheter.

Migrationsverkets observatörer har under året identifierat brister i informationen till de återvändande om klagorätten samt behov av mer eskortpersonal under verkställigheter som rör individer med olika funktionsnedsättningar. Migrationsverket för löpande samverkansdialog med Polismyndigheten och Kriminalvården i syfte att säkerställa att identifierade brister åtgärdas. Polisen och Kriminalvården har utarbetat rutiner som ska säkerställa att information om klagorätten ges. Myndigheternas personal tillser att barn får tillgång till förströelse i form av leksaker och surfplattor. Barnfamiljer placeras avskilda från utåtagerande individer och insatser görs för att barn ska känna trygghet.

Migrationsverket har under året förberett för tillämpning av Frontex nya rapporteringssystem *Fundamental Rights Monitoring System* (FRMS). FRMS är en digital lösning som bidrar till att förenkla rapporteringen. FRMS kommer medföra större enhetlighet i utformningen av rapporterna på europeisk nivå, och ska utgöra underlag för Frontex Fundamental Rights Office vid utarbetande av årsrapporter, rekommendationer och utbildningsinsatser.

17.4 Återvandring

Migrationsverket fortsatte arbetet med samordning och uppföljning av anslaget 1.3.4 med fokus på återvandring. Under året redovisades projekt som tidigare erhållit finansiering för Migrationsverket. Det rörde sig om förbättrad information inför återvandring till Irak, en studie om återvandring till Somalia samt en kunskapshöjande insats med en åttastegsmodell för återvandring.

Årets utlysning av medel fokuserade på finansiering av projekt för återvandring till Afrikas horn och Irak. Fyra projektförslag beviljades projektstöd för genomförande under åren 2022–2023. Ett projekt genomförde en pilotstudie kring faktorer som leder till framgångsrik återvandring till Somalia. Ett annat projekt genomför en utbildning riktad mot kvinnor som vill arbeta eller arbetar inom miljöområdet i Somaliland. De två övriga projekten har fokus på att informera och utbilda kommunala aktörer i återvandringsfrågor.

17.5 Europeiska migrationsnätverket

Den svenska kontaktpunkten för det Europeiska migrationsnätverket (EMN) har under året hållit en nationell konferens på temat mottagande av ukrainska flyktingar i de nordiska länderna. Det var ett välkomnat och uppskattat event, där deltagare från skilda verksamheter såsom myndigheter, ambassader, universitet och civilsamhälle men även från andra medlems- och observatörländer fick möjlighet att utbyta kunskaper och erfarenheter inom ett högaktuellt ämne. Likheter och skillnader diskuterades, framförallt vad nordiska länder kan lära av varandra, vilket också var syftet med konferensen.

Kontaktpunkten har inlett arbetet med flera studier, bland annat om klimatrelaterad migration och asylsökande barn i familj vilka båda har varit svenska initiativ. Stort fokus för året har varit att följa upp och rapportera om massflyktsdirektivet, men utöver det har också två studier publicerats, en om människohandel och en om integration med fokus på migrantkvinnor. Studien om integration sammanföll med ett regeringsuppdrag för att öka utrikesfödda kvinnors inträde på arbetsmarknaden och har därför bidragit med kunskap till det myndighetsgemensamma arbetet.

18. Vidarebosättning

18.1 Uttagning och överföring av kvotflyktingar

Migrationsverket ansvarar för organiserad uttagning och överföring av flyktingar och andra skyddsbehövande, samt att tillhandahålla information i syfte att förbereda dem som ska vidarebosättas inför etableringen i Sverige.

För 2022 fick Migrationsverket i uppdrag av regeringen att överföra 5 000 skyddsbehövande inom ramen för vidarebosättningsprogrammet. Under året reste totalt sex uttagningsdelegationer till Egypten, Libanon, Turkiet och Jordanien. 5 004 individer överfördes till Sverige, och 3 728 beviljades uppehållstillstånd. Drygt en tredjedel av de mottagna, nästan 1 800 personer, var syriska medborgare. Medborgare i Demokratiska republiken Kongo (drygt 800 personer) och Eritrea (drygt 750 personer) var den andra och tredje största gruppen. Cirka 560 personer var afghanska medborgare som presenterades efter talibanrörelsens maktövertagande 2021. Könsfördelningen var jämn, och ungefär hälften av de som överfördes var barn. Regeringen beslutade den 3 november 2022 att Migrationsverket skulle anpassa verksamheten i avvaktan på riksdagens beslut om minskad flyktingkvot. Detta beslut medförde att nya uppehållstillstånd inte beviljades, för att inte öka antalet individer med uppehållstillstånd inför 2023.

Figur 18.1 Vidarebosättning, 2020–2022

Kategorier	2020			2021			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal beviljade uppehållstillstånd	1 501	1 708	3 209	3 199	3 405	6 604	1 884	1 844	3 728
Antal överförda	1 669	1 942	3 611	3 118	3 283	6 401	2 488	2 516	5 004

18.2 Kostnadsutveckling

Totalt minskade kostnaderna för vidarebosättning med cirka 40 miljoner kronor jämfört med 2021, motsvarande 24 procent. Styckkostnaden per överförd kvotflykting minskade med tre procent, vilket huvudsakligen förklaras av att resekostnaderna minskade.

Figur 18.2 Kostnad för vidarebosättning, 2020–2022

Vidarebosättningsärenden	2020	2021	2022
Total kostnad (tkr)	83 871	164 631	125 283
varav anslag 1:1	42 643	61 457	51 948
varav anslag 1.2 ap.5 Resor vid vidarebosättning m.m.	41 228	103 174	73 334
Styckkostnad per överförd kvotflykting (kr)	23 304	25 720	24 892
varav anslag 1:1 totalt	11 849	9 601	10 322
därav personalkostnader anslag 1:1	9 499	7 384	8 139
därav övriga kostnader anslag 1:1	2 350	2 218	2 183

Styckkostnaden är beräknad utifrån total kostnad och innefattar kostnader för operativ verksamhet samt stöd- och ledningsfunktioner. Tabellen är baserad på kostnader, inte anslagsavräknade utgifter och kostnader.

18.3 Förberedande informationsinsatser

Under 2020 ingick Migrationsverket en överenskommelse med International Organization for Migration (IOM) om utförande av förberedande informationsinsatser. Dessa omfattar föreläsningar innehållande information om rättigheter och skyldigheter, att arbeta i Sverige, att ankomma till Sverige med mera. Enligt överenskommelsen med IOM, som sträcker sig till och med mars 2023, ska informationsinsatserna nå samtliga kvotflyktingar, men i olika former.

Under 2022 genomfördes totalt 53 förberedande informationsinsatser i Libanon, Libyen, Sudan, Uganda, Zambia, Turkiet, Jordanien, Egypten, Etiopien, Jemen och Rwanda. 2 992 kvotflyktingar tog del av dessa insatser, vilket motsvarar 80 procent av dem som beviljades uppehållstillstånd under året. De som inte tog del av IOM:s informationsinsatser rörde sig främst om akutärenden. För första gången kunde insatserna genomföras i fält, vilket skedde i Turkiet, Jordanien, Libanon och Zambia. Totalt genomfördes tolv av insatserna i fält, medan resterande genomfördes på distans. Under året har även utveckling av barn- och ungdomsprogrammet genomförts.

18.4 Verksamhetsutveckling

Under året fortsatte myndigheten utveckla användandet av *Robotic Process Automation* (RPA) för vissa arbetsuppgifter som tidigare utfördes manuellt. Användningen av RPA frigör resurser och säkerställer hög kvalitet i det data som hanteras. Sedan starten i maj 2021 har alla inkomna nya framställningar från FN:s flyktingorgan UNHCR registrerats med hjälp av RPA. Under 2022 användes RPA även för att automatisera informationsöverföring gällande beslut mellan Migrationsverket och myndighetens samarbetspartners UNHCR och IOM.

I oktober arrangerade Migrationsverket en vidarebosättningskonferens riktad till kommuner och regioner. Temat var hållbart mottagande och syftet var att föra dialog, utbyta erfarenheter och ge utrymme för kompetensutveckling och inspiration genom seminarier och föreläsningar. Under året har Migrationsverket tagit fram flera rapporter i syfte att förbereda kommunerna samt verka för ett hållbart mottagande. Två gruppfilmsrapporter rörande vidarebosättning från Demokratiska republiken Kongo närområde respektive från länder längs den centrala Medelhavsryttens närområde publicerades under året. Dessutom genomfördes en komparativ studie kring olika länders arbete rörande integrationspotential i vidarebosättningsprocessen samt en analys avseende mottagandet av större familjekonstellationer. Den senare användes som diskussionsunderlag under vidarebosättningskonferensen, vari ytterligare aspekter kunde identifieras och tillföras den slutliga rapporten.

19. Migrationsverksamheten vid utlandsmyndigheterna

19.1 Verksamheten under året

Coronapandemin medförde inledningsvis fortsatt förhållandevis låga ärendevolymer vid utlandsmyndigheterna. På grund av den ovissa utvecklingen, i första hand gällande antalet inkomna viseringsärenden, bibehölls i stort ordinarie resurssättning. Antalet kortare personalförstärkningsuppdrag, som företrädevis används vid säsongsvariationer, kunde hållas på ett minimum under årets första månader eftersom utsänd personal i stor utsträckning kunde täcka upp för varandra mellan olika utlandsmyndigheter. Under pandemin har samarbetet mellan utlandsmyndigheterna inom de geografiska regionerna utvecklats, vilket resulterat i ökat kompetensutbyte och fungerande arbetssätt för att dela volymer, öka kapacitetsutnyttjandet och minska sårbarheten. Behovet av personal ökade markant efter att inreseförbudet till Sverige och EU upphörde i april då antalet viseringsansökningar ökade kraftigt. Det ökade antalet viseringsansökningar under sommaren medförde att antalet kortare förstärkningsuppdrag blev fler.

De rutiner som utvecklats för regionalt stöd och stöd från Migrationsverket i beslutsfattande användes i större utsträckning än tidigare, vilket innebar att tillfälliga ökningarna kunde hanteras regionalt eller även centralt från Migrationsverket. Den kraftiga ökningen av antalet viseringsansökningar har dock vid flera utlandsmyndigheter, och även i verksamheten i Sverige, kommit att innebära mycket stora påfrestningar på befintliga personalresurser. Det har drabbat arbetsmiljön som har varit allt annat än tillfredsställande under den mest intensiva perioden.

Under året introducerades ett program för strategisk kompetensförsörjning av migrationsverksamheten vid utlandsmyndigheterna. Programmet syftar till att stärka Migrationsverkets förmåga att förse verksamheten med adekvat kompetens. Efter att ett antal deltagare från den första kullen av programmet utstationerats i förstärkningsuppdrag under sommaren och för längre uppdrag under hösten kan det konstateras att urvalet av medarbetare varit bredare än tidigare år. Deltagarna har varit bättre förberedda på uppdraget vilket inneburit att de kunnat introduceras snabbare.

19.2 Verksamhetsutveckling

Under året beviljades *Projekt EQ – Efficiency and Quality in the Migration Process* medel från Asyl- migrations- och integrationsfonden. Projektet befinner sig i en inledande analysfas och kommer att pågå till februari 2025. Det övergripande projektmålet är att migrationsverksamheten vid utlandsmyndigheterna ska bli effektivare och mer rättsäker och ha högre kvalitet. Bland aktiviteterna finns bland annat system för kvalitetsuppföljning och skydd mot oegentligheter.

Arbetet med att öka effektiviteten och kvaliteten i hanteringen av viseringsärenden genom regionalisering och centralisering (hemtagning) fortsatte. Regionalisering av verksamheten i Afrika till ambassaden i Nairobi genomfördes innan sommaren. Nu handläggs ansökningar om Schengenviseringar från totalt sex afrikanska länder i Nairobi där beslut i ärendena fattas av personal från Migrationsverket. Till följd av regionaliseringen genomfördes viss utökning av bemanningen vid ambassaden i Nairobi. De utlandsmyndigheter från vilka viseringsverksamheten flyttats till Nairobi har kvar lokal kompetens för att stödja med lokalkännedom och kontaktytor, åtminstone under en övergångsperiod. Regionaliseringsorten blir en naturlig stödjepunkt för övriga utlandsmyndigheter i regionen inom samtliga ärendeslag. Regionaliseringsarbetet fortsatte även i Asien. Förberedelser

för att genomföra regionalisering inom MENA-regionen och i Amerika påbörjas under 2023. Den genomförda regionaliseringspiloten har skapat förutsättningar för ökad kvalitet och enhetlighet och större möjlighet att anpassa verksamheten till ökade volymer samt snabba koncentrerade insatser. Utvärdering av resultatet av regionaliseringen av verksamheten i Afrika förväntas kunna redovisas under 2023.

Centralisering/hemtagning är ett alternativ till regionalisering och innebär att Migrationsverket fattar beslut och utfärdar viseringar. Under året har beslutsfattandet i viseringsansökningar som lämnats in vid ambassaden i London flyttats till Migrationsverket i Sverige. Framöver kommer hela hanteringen, inklusive passhanteringen, att flyttas från London till Sverige. Även beslutsfattande som tidigare utfördes vid ambassaderna i Sarajevo, Havanna och Bogotá har under året flyttats till Migrationsverket. Uppföljning av hemtagningsprocessen kommer att påbörjas efter att genomförandet slutförts.

Under året har ett försök genomförts där personal från Migrationsverket med särskild kompetens inom studerandeärenden placerats vid ambassaden i Islamabad under högsäsongen för ansökningar om uppehållstillstånd för studier. Syftet har varit att lägga större fokus på att utreda sökandes studieavsikt för att öka kvaliteten i besluten och stävja missbruk av tillståndstypen. Försöket har bidragit till att samarbetet mellan Migrationsverket och utlandsmyndigheten fördjupats och skapat ökad kunskap och bättre helhetssyn i processen.

I syfte att stärka myndighetens förmåga att bland annat identifiera oegentligheter i passhandlingar har Migrationsverket under året arbetat med rekrytering och utstationering av särskilda ID-sambandsmän i Istanbul, New Delhi och Nairobi. En ID-sambandsman utgör Migrationsverkets primära kompetens i ID-frågor utanför Sverige. Denne förväntas säkerställa att utlandsmyndighetens personal har kompetens kring identitetshandlingar och andra relevanta dokument i aktuell region, men även följa nationella och regionala trender gällande förfalskningar, bedrägerier och annat missbruk inom området.

Från den 1 november 2022 infördes krav på uppvisande av pass i original för att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd ska kunna beviljas. Arbeta har pågått inom myndigheten för att utveckla en standardiserad metod för dokumentkontroll där utlandsverksamheten deltagit aktivt. Därutöver har även riktade insatser genomförts gentemot utlandsmyndigheterna för att följa upp och stötta processen på plats. Den stärkta kompetensen har medfört utökad möjlighet att upptäcka manipulationer och förfalskningar. Det nya kravet kan medföra olägenheter för medborgare i viseringsfria länder med stora geografiska avstånd, till exempel USA och Australien, eftersom dessa tidigare inte behövt uppsöka en svensk beskickning innan inresa i Sverige.

Asyl-, migrat-
och integrat-

2022-01-01 till 2022-12-31

20. Asyl-, migrations- och integrationsfonden

20.1 Inledning

Migrationsverket är enligt myndighetens instruktion ansvarig myndighet för förvaltning av EU:s asyl-, migrations- och integrationsfond (AMIF). Fonden finansierar projekt inom olika specifika mål, samt fördelar schablonersättning till EU:s medlemsländer för personer som vidarebosatts som kvotflyktingar eller omplacerats från Grekland och Italien.

Projekt inom programperioden 2014–2020 pågår alltjämt och fortsätter bidra till ökad nyttjandegrad av fondmedel. Under sommaren godkändes det nationella programmet för den nya programperioden 2021–2027 av EU-kommissionen. Det svenska programmet var bland de första programmen inom inrikesfonder som godkändes bland alla medlemsstater. Migrationsverket har därmed kunnat starta projekt i den nya fonden tack vare ett proaktivt arbetssätt och det utvecklingsarbete som pågått under de föregående åren.

20.2 Uppstart av den nya programperioden 2021–2027

Verksamhetsutvecklingen under året fokuserade på att starta den nya programperioden 2021–2027 så snart det nationella programmet blivit godkänt. Myndigheten arbetade proaktivt med utlysningar och löpande dialoger med nyckelaktörer. Flera utlysningar kopplade till olika specifika mål inom ramen för programperioden 2021–2027 har kunnat genomföras tack vare tidigare utvecklingsarbete i samarbete med Tillväxtverket. Utlysningen under våren resulterade i nio beviljade projekt med cirka 660 miljoner kronor i medfinansiering. Samtliga projekt påbörjades under året. Utlysningen under sommaren resulterade i nio projekt med drygt 131 miljoner kronor i medfinansiering. Dessa projekt startas i början av 2023.

20.3 Rapporterade fondmedel till EU-kommissionen

20.3.1 TOTALT RAPPORTERAT BELOPP TILL EU-KOMMISSIONEN

Det totala rapporterade beloppet utgörs av AMIF-medfinansierade projekt och schablonersättning inom särskilda fall inom ramen för programperioden 2014–2020. Under 2022 rapporterades totalt cirka 12 miljoner euro till EU-kommissionen. Den totala ackumulerade nyttjandegraden av AMIF:s nationella programbudget på 345 miljoner euro uppgick till cirka 95 procent, vilket var en ökning med 3,4 procentenheter jämfört med föregående år.

Figur 20.1 Ackumulerat rapporterat belopp till EU-kommissionen, samt ackumulerad nyttjandegrad av AMIF:s nationella programbudget

Kategorier	2020	2021	2022
Belopp (tEUR)	299 966	315 529	327 320
Nyttjandegrad	87%	91%	95%

20.3.2 AMIF-MEDFINANSIERADE PROJEKT

Under programperioden 2014–2020 har hittills drygt 118 miljoner euro rapporterats till EU-kommissionen gällande AMIF-medfinansierade projekt som bidrar till specifika mål i det nationella programmet. Den totala nyttjandegraden ökade med åtta procentenheter jämfört med 2021. Programperioden 2014–2020 är i sin slutfas. Alla projekt avslutades verksamhetsmässigt under 2022 och ska slutrapporteras till EU-kommissionen under 2023.

Figur 20.2 Rapporterade EU-medel ackumulerat till och med 2022, samt ackumulerad nyttjandegrad av programperiodens budget

Specifika mål	Budget	2020		2021		2022	
		Belopp (tEUR)	Nyttjandegrad	Belopp (tEUR)	Nyttjandegrad	Belopp (tEUR)	Nyttjandegrad
Asyl	48 492	67 629	139%	67 730	140%	67 730	140%
Särskilda åtgärder (inom asyl)	4 410	2 856	65%	3 363	76%	3 363	76%
Integration och laglig migration	62 468	20 188	32%	31 847	51%	40 874	65%
Återvändande	19 938	3 098	16%	4 626	23%	6 140	31%
Totalt	135 308	93 771	69%	107 566	79%	118 107	87%

Cirka 290 miljoner kronor har betalats ut i förskott till projekt inom programperioden 2021–2027 som beviljades under året. Dessa medel är beräknade att rapporteras in till EU-kommissionen i de första årsräkenskaperna under 2023 och 2024. Totalt har 18 projekt tecknats under året, varav 13 inom målet Integration och laglig migration, vilket är det mest efterfrågade.

Figur 20.3 Beviljade projekt under 2022 inom ramen för programperioden 2021–2027

Specifika mål	Beviljade belopp (tkr)	Antal projekt
Asyl	107 864	2
Integration och laglig migration	640 502	13
Återvändande	42 337	3
Totalt	790 704	18

20.4 Förvaltningskostnader

Hittills har totalt drygt 922 miljoner kronor betalats ut till projekt för båda programperioderna och från anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar. Förvaltningskostnaderna per utbetald stödkrona fortsatte att minska under året eftersom förvaltningskostnaderna inte ökade samtidigt som utbetalningarna till projekt fortsatte.

Figur 20.4 Förvaltningskostnad per utbetald stödkrona

Förvaltningskostnad	2017–2020	2018–2021	2019–2022
Förvaltningskostnad per utbetald stödkrona (kr)	0,28	0,24	0,14

Finansiell redovisning

Väsentliga uppgifter

Väsentliga uppgifter (belopp i tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Låneram					
Beviljad i regleringsbrevet	766 000	713 000	1 273 000	870 000	796 000
Utnyttjad (vid räkenskapsårets slut) ¹	397 453	430 670	455 090	516 331	502 287
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	232 832
Räntekonto					
Ränteintäkter	4 064	0	0	60	3 477
Räntekostnader	0	0	17	1 258	2 260
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras av myndigheten ²	13 096	14 491	19 866	15 253	15 145
Beräknat belopp enligt regleringsbrev avseende tjänsteexport	4 000	4 000	4 000	10 000	10 000
Avgiftsintäkter som inte disponeras av myndigheten	797 734	727 130	1 206 051	929 420	872 793
<i>varav expeditions- och ansökningsavgifter</i>	400 173	340 343	340 283	321 236	272 598
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	367 000	357 500	258 000	237 600	215 100
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-844 838	-1 547 182	-909 166	-848 076	-527 681
Anslagskredit					
Beviljad i regleringsbrevet	472 741	602 407	822 840	1 211 369	1 559 492
Utnyttjad kredit	0	0	0	6 469	0
Anslag					
Anslagssparande (samtliga ramanslag)	7 552 319	2 462 934	3 206 499	1 926 796	4 814 195
Bemyndigande					
Åtaganden	540 360	146 929	256 705	277 803	80 379
Tilldelade	950 000	920 000	265 700	356 400	0
Medeltal under året					
Årsarbetskrafter	4 820	4 421	4 868	5 096	5 842
Anställda	5 773	5 419	5 925	6 399	7 352
Driftkostnader³					
Per årsarbetskraft	1 169	1 036	994	1 062	1 124
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-198 973	-694 396	1 129 038	1 374 590	5 087 709
Balanserad kapitalförändring	-1 339 263	-657 231	-1 798 385	-3 182 314	-8 278 187

- 1 Anläggningstillgångar finansierade med lån år 2022 uppgår till 400 472 tkr, därav 3 019 tkr avser bokslutstransaktioner gällande anläggningstillgångar som inte tagits lån för.
- 2 Ersättning gällande logi och kost enligt 15 § Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. redovisas från och med år 2022 i kontoklass tre som intäkt av andra ersättningar. Tidigare har ersättningen redovisats som kostnadsreducering i kontoklass fem. Jämförelsetal har räknats om.
- 3 I driftkostnader per årsarbetskraft ingår bland annat kostnader för till exempel tolkar, resor och livsmedel till asylsökanden. Skulle dessa kostnader exkluderas skulle kostnaden per årsarbetskraft bli lägre.

Resultaträkning

Intäkter och kostnader (belopp i tkr)	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	5 708 582	4 706 872
Intäkter av avgifter och andra ersättningar ¹	2	13 096	14 491
Intäkter av bidrag	3	41 349	42 645
Finansiella intäkter	4	5 116	834
Summa		5 768 143	4 764 842
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-3 350 905	-3 049 646
Kostnader för lokaler ¹		-843 370	-807 286
Övriga driftkostnader	6	-1 442 603	-727 598
Finansiella kostnader	7	-3 287	-344
Avskrivningar och nedskrivningar	8	-143 768	-192 333
Summa		-5 783 933	-4 777 207
Verksamhetsutfall		-15 790	-12 365
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	9	797 734	727 130
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-844 838	-1 547 182
Saldo	10	-47 104	-820 052
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1	8 880 699	6 962 742
Finansiella intäkter	4	78	95
Finansiella kostnader	7	-1 672	-237
Lämnade bidrag	11	-9 015 184	-6 824 579
Saldo		-136 079	138 021
Årets kapitalförändring	12	-198 973	-694 396

¹ Ersättning gällande logi och kost enligt 15 § Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. redovisas från och med år 2022 i kontoklass tre som intäkt av andra ersättningar. Tidigare har ersättningen redovisats som kostnadsreducering i kontoklass fem. Jämförelsetal har räknats om för år 2021.

Balansräkning

Tillgångar (belopp i tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
Immateriella anläggningstillgångar	13		
Balanserade utgifter för utveckling		226 541	274 040
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		12 050	1 648
Summa immateriella anläggningstillgångar		238 591	275 688
Materiella anläggningstillgångar	14		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		117 457	148 785
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		73 920	66 801
Summa materiella anläggningstillgångar		191 377	215 586
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	15	2 155	1 925
Fordringar hos andra myndigheter	16	61 672	48 150
Övriga kortfristiga fordringar	17	874	1 620
Summa fordringar		64 701	51 695
Periodavgränsningsposter	18		
Förutbetalda kostnader		291 857	185 457
Upplupna bidragsintäkter		3 313	20 819
Övriga upplupna intäkter		26 577	1 481
Summa periodavgränsningsposter		321 747	207 757
Avräkning med statsverket	19		
Avräkning med statsverket		17 665	-353 685
Summa avräkning med statsverket		17 665	-353 685
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	20	465 669	909 564
Kassa och bank	21	24 640	6 111
Summa kassa och bank		490 309	915 675
SUMMA TILLGÅNGAR		1 324 390	1 312 716

Fortsättning på nästa sida

Kapital och skulder (belopp i tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital	22	58 831	69 523
Balanserad kapitalförändring	23	-1 339 263	-657 231
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	12	-198 973	-694 396
Summa myndighetskapital	24	-1 479 405	-1 282 104
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	25	11 389	8 337
Övriga avsättningar	26	97 653	145 936
Summa avsättningar		109 042	154 273
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	27	397 453	430 670
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		128 369	126 712
Leverantörsskulder	28	189 502	135 553
Övriga kortfristiga skulder	29	87 172	67 063
Summa skulder m. m.		802 496	759 998
Periodavgränsningsposter	30		
Upplupna kostnader		1 701 150	1 544 053
Oförbrukade bidrag		43 981	58 448
Övriga förutbetalda intäkter		147 126	78 048
Summa periodavgränsningsposter		1 892 257	1 680 549
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 324 390	1 312 716
Ansvarsförbindelser			
Övriga ansvarsförbindelser	31	152 518	144 205

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (belopp i tkr)	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Omdis- ponerade anslags- belopp	Utnyttjad del av medgivet över- skridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2022-01-01 -2022-12-31	Utgående över- förings- belopp	Not
UTGIFTSOMRÅDE 8 Migration									
1:1 Migrationsverket (Ramanslag)									
1:1 ap 1 Migrationsverket	426 181	4 318 098	0	0	-293 555	4 450 724	-4 438 207	12 517	
1:2 Ersättningar och bostadskostnader (Ramanslag)									
1:2 ap 2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och regioner	151 978	9 350 000	0	0	-151 978	9 350 000	-3 896 645	5 453 355	32
1:2 ap 3 Boende för asylsökande	123 834	2 640 000	0	0	-123 834	2 640 000	-1 169 293	1 470 707	33
Summa	275 812	11 990 000	0	0	-275 812	11 990 000	-5 065 938	6 924 062	
1:3 Migrationspolitiska åtgärder (Ramanslag)									
1:3 ap 4 Återvändnings- förberedelser	49	3 000	0	0	-49	3 000	-2 951	49	
1:3 ap 5 Återvändnings- bidrag	500	100	0	0	-500	100	-52	48	34
1:3 ap 8 Anhörigresor	8 936	3 899	0	0	-8 936	3 899	-2 116	1 783	35
Summa	9 486	6 999	0	0	-9 486	6 999	-5 119	1 880	
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden (Ramanslag)									
1:6 ap 2 Migrationsverket	177 064	248 786	0	0	-177 064	248 786	-198 199	50 587	36
1:7 Utresor för avvisade och utvisade (Ramanslag)									
1:7 ap 1 Migrationsverket	36 890	65 202	0	0	-36 890	65 202	-21 895	43 308	37
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (Ramanslag)									
1:8 ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	17 064	408 450	0	0	-17 064	408 450	-406 550	1 900	
1:8 ap 2 Statlig med- finansiering	2 082	0	0	0	-2 082	0	0	0	38
Summa	19 146	408 450	0	0	-19 146	408 450	-406 550	1 900	
1:9 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina (Ramanslag)									
1:9 ap 1 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina (ram)	0	500 000	0	0	0	500 000	-500 000	0	39
Summa	0	500 000	0	0	0	500 000	-500 000	0	
Summa utgiftsområde 8	944 579	17 537 535	0	0	-811 953	17 670 161	-10 635 908	7 034 253	

Fortsättning på nästa sida

Fortsättning

Redovisning mot anslag

Anslag (belopp i tkr)	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Omdis- ponerade anslags- belopp	Utnyttjad del av medgivet över- skridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2022-01-01 -2022-12-31	Utgående över- förings- belopp	Not
UTGIFTSOMRÅDE 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering									
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande (Ramanslag)									
1:2 ap 1 Schabloner- sättning för mottagandet av nyanlända	453 880	2 111 216	0	0	-453 880	2 111 216	-2 014 069	97 147	40
1:2 ap 2 Bidrag till kommuner med högt flyktingmottagande	0	200 000	0	0	0	200 000	-200 000	0	
1:2 ap 3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	16 747	57 700	10 000	0	-16 747	67 700	-55 835	11 866	41
1:2 ap 4 Ersättning för ensamkommande barn och unga	709 555	921 500	-50 000	0	-709 555	871 500	-638 484	233 016	42
1:2 ap 5 Resor och informationsinsatser vid vidarebosättning	42 826	75 000	10 000	0	-42 826	85 000	-73 334	11 666	43
1:2 ap 6 Hyreskostnader	23 850	50 700	30 000	0	-23 850	80 700	-79 828	872	44
1:2 ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.	77 284	237 700	0	0	-77 284	237 700	-162 355	75 345	45
1:2 ap 14 Ersättning för vissa särskilda kostnader	0	175 000	0	0	0	175 000	-175 000	0	
1:2 ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	194 213	647 400	0	0	-194 213	647 400	-559 245	88 155	46
Summa utgiftsområde 13	1 518 355	4 476 216	0	0	-1 518 355	4 476 216	-3 958 150	518 066	
Summa utgiftsområde 8 och 13	2 462 934	22 013 751	0	0	-2 330 308	22 146 377	-14 594 058	7 552 319	

Redovisning mot inkomstitlar

Inkomstitel (belopp i tkr)	Beräknat belopp	Inkomster 2022
2394	Övriga ränteinkomster	
114	Övriga ränteinkomster	0
		-10
2511	Expeditions- och ansökningsavgifter	
024	Expeditions- och ansökningsavgifter ¹	367 000
		400 173
2714	Sanktionsavgifter m.m.	
441	Särskild avgift, Migrationsverket	0
		3 561
6911	Övriga bidrag från EU	
010	Bidrag från Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	0
		441 115
Summa		367 000
		844 839

¹ Avser medborgarskap, uppehålls- och arbetstillstånd, främlingspass, resedokument med mera. Den totala ökningen av ansökningsavgifter jämfört med år 2021 var 59 830 tkr. Antalet ansökningar för medborgarskap har ökat då det är fler som uppfyller de formella kraven på vistelsetid. Även tillståndsansökningar har ökat och då främst ansökningar gällande uppehålls- och arbetstillstånd.

Redovisning av finansiella villkor

Finansiella villkor (belopp i tkr)	Villkor	Utfall 2022
1:1 Migrationsverket (Ramanslag)		
1:1 ap 1 Utökat antal förvarsplatser ¹	75 000	17 294
1:1 ap 1 Efter beslut av regeringen ²	10 000	0
1:1 ap 1 Abonnemangsavgift för radiokommunikationssystemet Rakel ³	484	484
1:1 ap 1 Uppdrag Ju2021/03805 till E-hälsomyndigheten ⁴	2 500	2 500
1:2 Ersättningar och bostadskostnader (Ramanslag)		
1:2 ap 2 Ersättning enligt 3a § förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. ⁵	11 000	488
1:7 Utresor för avvisade och utvisade (Ramanslag)		
1:7 ap 1 Kostnader i samband med övervakning av tvångsvist återvändande ⁶	7 000	1 485
1:7 ap 1 Åtgärder i samband med utlänningars återvändande enligt avtal ⁷	21 000	7 820

- Enligt regeringsbeslut II:1 daterat 2021-12-22 är 75 000 tkr avsatta för att utöka antalet förvarsplatser från nivån 520 platser. Vid årets slut kunde Migrationsverket tillhandahålla 567 platser. Kostnaden har blivit lägre jämfört med den plan som Migrationsverket redovisade till regeringskansliet i april 2022, vilket beror på lägre bemanning och fördröjning avseende ombyggnation lokaler.
- Migrationsverket får enligt regeringsbeslut II:1 daterat 2021-12-22 använda 10 000 tkr först efter beslut av regeringen. Enligt finansutskottets betänkande 2021/22:FiU1 framgår att 10 000 tkr per år ska avsättas för ökad elektronisk övervakning i form av fotboja. Beslut av regeringen saknas varför inga medel har nyttjats.
- Migrationsverket ska enligt regeringsbeslut II:1 daterat 2021-12-22 betala 484 tkr till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som abonnemangsavgift för det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel.
- Migrationsverket betalade 2 500 tkr till E-hälsomyndigheten den 25 februari enligt regeringsbeslut II:1 daterat 2021-12-22, för att finansiera uppdrag Ju2021/03805. Uppdraget har slutredovisats till Justitiedepartementet i september 2022, E-hälsomyndigheten kommer att återbetala 1 315 tkr till Migrationsverket i början av år 2023 eftersom hela beloppet inte utnyttjats.
- I regeringsbeslut II:1 daterat 2021-12-22 får Migrationsverket utbetala ersättning upp till ett belopp om 11 000 tkr enligt 3 a § förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m. fl. Samtliga ansökningar inkomna under år 2022 är handlagda och beslutade. Sökt belopp uppgick till totalt 2 311 tkr, av dessa har endast 488 tkr beviljats. Avslagen beror i de flesta fall på att de gymnasieungdomar som kommunerna ansöker ersättning för inte längre tillhör den personkrets som ersättning kan beviljas för eller att kommunerna ansökt om ersättning enligt fel utrymme i förordningen.
- Migrationsverket får enligt regeringsbeslut II:1 daterat 2021-12-22 använda 7 000 tkr för kostnader som uppstår i samband med övervakning av tvångsvist återvändande. Antalet övervakningsresor har varit lägre än beräknat fram till augusti 2022 med anledning av att observatörer lånats ut till andra delar av verksamheten på grund av kriget i Ukraina. Under hösten år 2022 har antalet övervakningsresor åter ökat.
- Enligt regeringsbeslut II:1 daterat 2021-12-22 ska högst 21 000 tkr användas för åtgärder som enligt avtal med svenska, utländska och internationella organisationer vidtas i samband med utlänningars återvändande. 1 juli 2022 anslöt sig Migrationsverket till reintegreringsprogrammet Joint Reintegration Service (JRS). Bara två veckor senare fick programmet pausas på grund av oklarheter omkring IT säkerhet och personuppgiftsbiträdesavtal. JRS kunde återstartas först i slutet av november.

Redovisning av beställningsbemyndigande

Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Anslag (belopp i tkr)	Tilldelat bemyndigande år 2022	Ingående åtaganden 2022-01-01	Utestående åtaganden 2022-12-31	Utestående åtagandens fördelning per år		
				2023	2024	2025-2027
Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar ¹	950 000	146 929	540 360	319 900	141 725	78 736

¹ Det tilldelade bemyndigandet under år 2022 var satt för två år sedan vars beräkning baserades på ett högre belopp av tilldelade fondmedel från kommissionen. Ingående åtaganden 1 januari 2022 består enbart av projekt inom den tidigare programperioden 2014-2020, då starten för den nya programperioden försenats. Största delen av utestående åtaganden är kopplade till nya projekt inom programperioden 2021-2027, drygt 500 000 tkr. Beloppen i regleringsbrevet för utestående åtagandens fördelning kommande år anges som indikativa.

Utestående åtagande

Anslag 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Anslag (belopp i tkr) ¹	Ingående åtaganden 2022-01-01	Utestående åtaganden 2022-12-31	Utestående åtagandens fördelning per år
			2023
Utgiftsområde 8 Migration			
European Return and Reintegration Network (ERRIN) – Irak (s&c)	2 787	0	0
European Return and Reintegration Network (ERRIN) – Irak (KRG)	1 381	0	0
European Return and Reintegration Network (ERRIN) – Nigeria	109	0	0
European Return and Reintegration Network (ERRIN) – Pakistan	384	0	0
European Return and Reintegration Network (ERRIN) – Marocko	102	0	0
European Return and Reintegration Network (ERRIN) – Etiopien	537	0	0
Joint Reintegrations Service Caritas (JRS) – Armenien, Bangladesh, Etiopien, Marocko, Mongoliet	0	200	200
Joint Reintegrations Service Caritas (JRS) – Irak	0	512	512
Joint Reintegrations Service Caritas (JRS) – Nigeria och Somalia	0	147	147
Joint Reintegrations Service Caritas (JRS) – Egypten	0	68	68
Joint Reintegrations Service Caritas (JRS) – Pakistan	0	97	97
Summa utgiftsområde 8	5 300	1 024	1 024

¹ Migrationsverket får göra ekonomiska åtaganden upp till högst 10 000 tkr. ERRIN-programmet avslutades 30 juni 2022.

Migrationsverket deltar under perioden 1 juli 2022–28 januari 2026 i ett nytt europeiskt samarbetsprogram, Joint Reintegrations Service (JRS), som drivs i Frontex regi.

Finansieringsanalys

Belopp i tkr	Not	2022	2021
DRIFT			
Kostnader ¹	47	-5 685 201	-4 590 857
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		5 708 582	4 706 872
Intäkter av avgifter och andra ersättningar ¹	48	11 200	10 452
Intäkter av bidrag		41 349	42 645
Övriga intäkter		5 116	834
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		5 766 247	4 760 803
Ökning(-)/minskning(+) av kortfristiga fordringar		-125 076	803 352
Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga skulder		106 043	129 258
Kassaflöde från drift		62 013	1 102 556
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar		-43 698	-93 888
Investeringar i immateriella tillgångar		-39 474	-65 416
Summa investeringsutgifter		-83 172	-159 304
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret		94 761	155 547
– amorteringar		-127 978	-179 967
Ökning/minskning av statskapital med medel som erhållits från/tillförts statens budget		1 673	6 084
Försäljning av anläggningstillgångar		2 410	4 363
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		-29 134	-13 973
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		4 380	4 132
Kassaflöde från investeringar		-107 926	-169 145
UPPBÖRDSVERKSAMHET			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		797 734	727 130
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		-614	572
Inbetalningar i uppbördsverksamhet		797 120	727 702
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-844 838	-1 547 182
Kassaflöde från uppbördsverksamhet		-47 718	-819 480
TRANSFERERINGSVERKSAMHET			
Lämnade bidrag		-9 015 184	-6 824 579
Finansiella kostnader		-1 672	-237
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		175 694	-139 269
Utbetalningar i transfereringsverksamhet		-8 841 162	-6 964 085
Finansiering av transfereringsverksamhet			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		8 880 699	6 962 742
Finansiella intäkter		78	95
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet		8 880 777	6 962 837
Kassaflöde från transfereringsverksamhet		39 615	-1 248
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		-54 016	112 683

Fortsättning på nästa sida

Belopp i tkr	Not	2022	2021
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL			
Likvida medel vid årets början		562 033	449 350
Ökning (+) / minskning (-) av kassa och bank		18 529	-1 300
Ökning (+) / minskning (-) av tillgodohavande Riksgäldskontoret		-443 895	414 022
Ökning (+)/ minskning (-) av avräkning med statsverket ²		371 350	-300 039
<i>Summa förändring av likvida medel</i>		<i>-54 016</i>	<i>112 683</i>
Likvida medel vid årets slut		508 017	562 033

1 Ersättning gällande logi och kost enligt 15 § Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. redovisas från och med år 2022 i kontoklass tre som intäkt av andra ersättningar. Tidigare har ersättningen redovisats som kostnadsreducering i kontoklass fem. Jämförelsetal har räknats om för år 2021.

2 Justering av differens avräkning med statsverket på -12 tkr år 2016 och en justering av differens på 54 tkr år 2014. Likvida medel vid årets slut år 2022 är 507 975 tkr och år 2021 561 991 tkr i och med tidigare års justeringar.

Tilläggsupplysningar och noter

Kommentar till finansiella delarna

Belopp redovisas i tusental kronor (tkr) om inte annat anges. Avrundningsdifferenser gör att totalsumman inte alltid stämmer vid summering av delposterna.

Redovisnings- och värderingsprinciper

ALLMÄNT

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

FÖRÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Ersättning gällande logi och kost enligt 15 § Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. redovisas från och med år 2022 i kontoklass tre som intäkt av andra ersättningar enligt 6 kapitlet 1 § Kapitalförsörjningsförordningen. Förändringen har stämts av med Justitiedepartementet och Ekonomistyrningsverket. Tidigare har ersättningen redovisats som kostnadsreducering i kontoklass fem. Berörda jämförelsetal har räknats om.

Efter aktiveringen av massflyktsdirektivet år 2022 upphandlades tillfälliga boenden med så kallad heltäckande tjänst. Avtalen inkluderar hyra, bemanning, konsumtionsvaror med mera och faktureras med grundersättning och avgift per nyttjad plats. Efter avstämning med Ekonomistyrningsverket redovisas tillfälliga boenden med heltäckande tjänst under övriga driftkostnader som inköp av tjänst. Jämförelsetal för tidigare år har inte räknats om, vilket påverkar långsiktig analys av exempelvis förändring hyreskostnad.

LIKVIDA MEDEL/BETALNINGAR

Migrationsverket har två betalningsflöden. I räntebärande flöde finns anslag 1:1 Migrationsverket. Övriga anslag är icke räntebärande.

VÄRDERING AV ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr och en nyttjandeperiod på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. Ett möblerat rum med inventarier som var för sig inte uppfyller kraven för en anläggningstillgång klassificeras som en fungerande enhet. Datorer finansieras som anläggningstillgång oavsett anskaffningsvärde.

För balanserade utgifter avseende utveckling tillämpas en beloppsgräns på 500 tkr medan beloppsgränsen gällande förbättringsutgift på annans fastighet är 100 tkr.

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda nyttjandeperioden. Migrationsverket har inga tillgångar som delas upp i komponenter. Följande avskrivningstider tillämpas:

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR:

• IT-utrustning	3–5 år
• Bilar	5 år
• Inventarier i anläggningsboende	3 år
• Övriga inventarier och maskiner	5 år
• Förbättringsutgifter på annans fastighet	Kvarvarande hyrestid om den bedöms uppgå till 3 år eller mer

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR:

- Licenser och programvaror 3–5 år
- Utgifter för utveckling 3–5 år

VÄRDERING AV FORDRINGAR OCH SKULDER

Fordringar har upptagits till det belopp som beräknas bli betalt. Löneskulder avseende december år 2022 som betalats ut i januari år 2023 har bokförts under övriga skulder. Skulder i utländsk valuta har värderats till den kurs som gällde den 31 december 2022. Riksbankens kurs har använts.

Fordran och skuld mot EU-kommissionen avseende AMIF har beräknats utifrån inbetalade fondmedel i förhållande till förbrukning. Vid värdering har ingen hänsyn tagits till de ekonomiska risker som kan uppstå i samband med slutredovisning till kommissionen.

PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER

Förutbetalda kostnader och intäkter samt upplupna kostnader och intäkter bokförs som periodavgränsningspost om beloppet överstiger 100 tkr per faktura. Transfereringskostnader bokförs som en periodavgränsningspost om summan per kostnadslag och kostnadsställe överstiger 100 tkr. Upplupna transfereringskostnader är i många fall svåra att beräkna varför det finns en viss osäkerhet i dessa periodiseringar.

AVSÄTTNINGAR

Under posten redovisas avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser samt övriga avsättningar.

Som övrig avsättning redovisas:

- Lokalt omställningsarbete (tidigare kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder).
- Lön till personal under deltagande i Trygghetsstiftelsens åtgärder vid omställning. Deltagandet i sådana åtgärder har uppskattats till femtio procent av ordinarie arbetstid.
- Lön till personal som inte har arbetsplikt under ordinarie uppsägningstid.
- Avvecklingskostnader för lokaler.
- Bistånd till asylsökande som återbetalats från utbetalande bank.
- Engångspremier till Statens tjänstepensionsverk (SPV).
- Tvister samt återställningskostnader för onormalt slitage på boende.

BRYTDAG

Brytdagen, som är gemensam för statsförvaltningen, inföll den 5 januari 2023. Fakturor och dylikt för år 2022 måste ha inkommit senast brytdagen för att ingå i den löpande redovisningen.

UNDANTAG FRÅN EKONOMIADMINISTRATIVA REGELVERKET

Enligt regleringsbrevet undantas Migrationsverket från kravet att redovisa en treårsserie enligt 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag när det gäller redovisningen av grunder för beviljade tillstånd fördelade efter medborgarskap, kön och ålder.

Migrationsverket medges även undantag från bestämmelserna i 2 kap. 1 § Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) samt 12 § Anslagsförordningen (2011:223) för anläggningstillgångar som helt eller till väsentlig del finansieras från anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar. Undantaget omfattar hela finansieringen av berörda anläggningstillgångar, även eventuell del som belastar annat än angivet anslag. Berörda anläggningstillgångar ska till sin helhet anslagsfinansieras.

LAG (2005:590) OM INSYN I VISSA FINANSIELLA FÖRBINDELSER M.M.

Migrationsverket gör bedömningen att omsättningen i företagsverksamheten inte uppgår till de tröskelvärden på 40 miljoner euro som lagen anger och att lagen därför inte är tillämplig för Migrationsverkets del.

UPPGIFTER OM LEDNINGENS OCH INSYNSRÅDETS ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER ENLIGT 7 KAP. 2 § FÖRORDNING (2000:605) OM ÅRSREDOVISNING OCH BUDGETUNDERLAG (FÅB)

Generaldirektör Mikael Ribbenvik erhöll 1 792 894,76 kronor i lön och skattepliktiga förmåner under år 2022. Överdirektör Inga Thoresson Hallgren erhöll 1 386 070,20 kronor i lön och skattepliktiga förmåner under år 2022.

MIGRATIONSVERKETS INSYNSRÅD

Ledamöterna erhåller arvoden med 1 900 kronor per sammanträde. Reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst kan utgå.

LEDAMÖTER OCH ARVODEN I INSYNSRÅDET UNDER ÅR 2022:

Barbro Thorblad	6 900 kr
Boel Godner	6 100 kr
Carina Ohlsson	11 800 kr
Fredrik Malm	800 kr
Hans Eklind	10 300 kr
Jonny Cato	11 800 kr
Kerstin Brunnberg	11 800 kr
Maria Malmer Stenergard	8 800 kr
Patric Åberg	8 800 kr
Rasmus Ling	10 700 kr
Robert Hannah	4 200 kr

MIGRATIONSVERKETS LEDNING OCH INSYNSRÅDETS LEDAMÖTER HAR HAFT FÖLJANDE UPPDRAG SOM STYRELSE- ELLER RÅDSLEDAMÖTER:

Mikael Ribbenvik	Insynsråd för Jämställdhetsmyndigheten E-samverkansprogrammet (eSam) European Union Agency for Asylum (EUAA)
Inga Thoresson Hallgren	Post- och telestyrelsen (PTS)
Barbro Thorblad	Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Boel Godner	Sydvästra Stockholmsregionens VA-verksaktieföretag (SYVAB) Söderenergi AB Telge AB KPA Livförsäkring AB
Carina Ohlsson	Inga övriga uppdrag
Hans Eklind	Riksdagens råd för Riksrevisionen
Jonny Cato	Inga övriga uppdrag
Kerstin Brunnberg	Delegationen för migrationsforskning Nyréns arkitektkontor Arkitektur Förlag AB Stockholms stadsteater Kulturhuset Vad Vi Vet Media AB
Maria Malmer Stenergard	Inga övriga uppdrag
Patric Åberg	Östra Göinge Renhållning
Rasmus Ling	Inga övriga uppdrag
Robert Hannah	Inga övriga uppdrag

UPPGIFTER OM SJUKFRÅNVARO ENLIGT 7 KAP. 3 § FÖRORDNING (2000:605) OM ÅRSREDOVISNING OCH BUDGETUNDERLAG (FÅB)

Uppgifter om sjukfrånvaro redovisas i resultatredovisningen, se kapitel 4 Kompetensförsörjning, avsnitt 4.5.3 God arbetsmiljö och sjukfrånvaro.

Noter till resultaträkningen

NOT 1

Intäkter av anslag och medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag

Specifikation	2022	2021
Utgiftsområde 8 Migration		
1:1 Migrationsverket	4 438 207	4 089 904
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	5 065 938	2 604 057
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	5 119	2 514
1:6 Offentligt bidräde i utlänningsärenden	198 199	184 086
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	21 895	25 312
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	406 550	136 304
1:9:1 Tillf stöd t kommun m.a.a. kriget i Ukraina	500 000	0
Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering		
1:2 Kommunersättning vid flyktingmottagande	3 958 150	4 636 285
Avräknat anslag	14 594 058	11 678 462
Intäkter av anslag enligt resultaträkning	5 708 582	4 706 872
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag enligt resultaträkning	8 880 699	6 962 742
Summa intäkter	14 589 281	11 669 614
Differens ¹	4 777	8 848

Jämförelse mellan medel som anslagsavräknats i balansräkningen och intäkter som redovisats i resultaträkningen.

1 Differensen består av bokförd semesterlöneskuld intjänad före år 2009 på totalt 3 072 tkr, samt anslagsfinansierade immateriella anläggningstillgångar i projektet Digitaliserad överprövningsprocess Migrationsverket (DÖM) med totalt 1 705 tkr.

NOT 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Specifikation	2022	2021
Intäkter av avgifter enligt 4§ Avgiftsförordningen	4 209	2 485
Offentligrättsliga avgifter som disponeras av myndigheten	298	321
Intäkter av andra ersättningar:		
Icke statliga medel enligt 1§ kap.6 Kapitalförsörjningsförordningen ¹	6 693	7 646
Realisationsvinst	1 896	4 039
Summa	13 096	14 491

Specifikation av intäkter av avgifter enligt 4§ Avgiftsförordningen

Specifikation	2022	2021
Konsultuppdrag	1 345	2 320
Tjänsteexport	2 731	99
Övriga intäkter	133	66
Summa	4 209	2 485

Specifikation av icke statliga medel enligt 1§ kap. 6 Kapitalförsörjningsförordningen

Specifikation	2022	2021
Skadestånd och försäkringsersättningar	2 544	5 170
Övrig försäljning ¹	4 149	2 476
Summa	6 693	7 646

1 Ersättning gällande logi och kost enligt 15 § Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. redovisas från och med år 2022 i kontoklass tre som intäkt av andra ersättningar. Tidigare har ersättningen redovisats som kostnadsreducering i kontoklass fem. Jämförelsetal har räknats om för år 2021.

NOT 3

Intäkter av bidrag

Specifikation	2022	2021
Bidrag från Arbetsförmedlingen avseende anställningsstöd och lönebidrag	925	1 045
Bidrag från övriga statliga myndigheter	31 999	28 273
Bidrag från kommuner ¹	0	-3 032
Bidrag från EU:s institutioner och andra EU-länder ²	8 425	16 359
Summa intäkter av bidrag	41 349	42 645

1 Projektet Barnets bästa avslutades år 2021 och i samband med slutreglering justerades finansieringsfördelningen mellan Migrationsverket och Strömsunds kommun. Under år 2022 har myndigheten inte haft några projekt mot kommuner.

2 Minskningen beror på att projekt Samhällsberedskap vid ökat antal migranter (SÖM) och Totalförsvarsövning 2020 (TFÖ) har avslutats under 2022.

NOT 4

Finansiella intäkter

Specifikation	2022	2021
Ränteintäkter avseende räntekonto i Riksgäldskontoret ¹	4 064	0
Kursvinster	455	6
Övriga ränteintäkter	597	828
Summa finansiella intäkter verksamhet	5 116	834
Kursvinster transfereringsverksamhet	78	95
Summa finansiella intäkter transfereringar	78	95

1 Ökade ränteintäkter på Migrationsverkets räntekonto beror på att Riksbanken i maj höjde styrräntan efter en längre period med noll ränta.

NOT 5

Kostnader för personal

Specifikation	2022	2021
Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgift, pensionspremier och andra avgifter enligt lag) ¹	-2 215 670	-2 018 432
Arvoden till styrelse och ej anställd personal enligt lag och avtal	-127	-75
Summa lönekostnader	-2 215 797	-2 018 507
Arbetsgivaravgift, pensionspremier, andra avgifter enligt lag och övriga personalkostnader	-1 135 108	-1 031 139
Summa personalkostnader	-3 350 905	-3 049 646

1 Genomsnittligt antal årsarbetskrafter har ökat från 4 421 år 2021 till 4 820 år 2022.

NOT 6

Övriga driftskostnader

Ökningen av övriga driftskostnader med 715 005 tkr är främst en följd av kriget i Ukraina och massflyktsdirektivet. Under år 2022 upphandlades tillfälliga bostäder med heltäckande tjänst, vilket bland annat inkluderar hyra och konsumtionsvaror, till en kostnad av 505 417 tkr. Även kostnader för bevakning, tolktjänster, livsmedel och konsumtionsvaror för asylsökande har ökat.

NOT 7

Finansiella kostnader

Specifikation	2022	2021
Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret ¹	-3 217	0
Dröjsmålsräntor	-166	-214
Övriga räntekostnader	122	-95
Övriga finansiella kostnader	-26	-35
Summa finansiella kostnader verksamhet	-3 287	-344
Kursförluster transfereringsverksamhet	-1 672	-237
Summa finansiella kostnader transfereringar	-1 672	-237

¹ Ökade räntekostnader för anläggningstillgångar beror på att Riksbanken i maj höjde styrräntan efter en längre period med noll ränta.

NOT 8

Avskrivningar och nedskrivningar

Förändringen beror främst på nedskrivningar som gjordes av immateriella anläggningstillgångar år 2021, inga nedskrivningar har beslutats under år 2022.

NOT 9

Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras

Specifikation	2022		2021	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Offentligrättsliga avgifter¹				
Ansökningsavgifter, medborgarskap	101 379		88 648	184 856
Summa svenskt medborgarskap	101 379	218 336	88 648	184 856
Ansökningsavgifter, främlingspass	5 507		5 055	
Ansökningsavgifter, resedokument	6 480		6 184	
Summa pass (främlingspass och resedokument)	11 987	41 758	11 239	35 157
Ansökningsavgifter, uppehålls- och arbetstillstånd	280 747		238 972	
Ansökningsavgifter, utlandsmyndigheter	4 433		894	
Ansökningsavgift, varaktigt bosatt, status/uppehållstillstånd	1 079		405	
Ansökningsavgift, förlängning av visering	549		186	
Summa tillståndsansökningar	286 808	1 127 887	240 457	1 024 789
Summa offentligrättsliga avgifter	400 173	1 387 981	340 343	1 244 802
Övriga inkomster som redovisas mot statens verksamhet				
Böter och sanktionsavgifter, utomstatliga	3 561		2 756	
Periodiseringar andra ersättningar, utomstatliga	0		-1 738	
Summa övriga inkomster som redovisas mot statens verksamhet	3 561		1 018	
Bidrag från EU²				
Bidrag AMIF	441 115		1 204 108	
Periodiseringar AMIF	-47 104		-818 314	
Summa intäkter av bidrag från EU	394 011		385 793	
Övriga intäkter och ersättningar				
Övriga finansiella intäkter i uppbördsvksamhet	-10		-24	
Summa övriga intäkter och ersättningar	-10		-24	
Summa	797 734		727 130	

1 Ansökningsavgifterna har totalt sett ökat med 59 830 tkr jämfört med föregående år, vilket främst beror på ökade medborgarskap- och tillståndsansökningar.

2 Inom AMIF pågår ett skifte mellan två programperioder. Programperiod 2014–2020 är ännu inte helt avslutad och programperiod 2021–2027 har påbörjats.

År 2022 har Migrationsverket en fordran gentemot EU-kommissionen för den nya programperioden, då utbetalningar av förskott för godkända projekt som gjorts från Migrationsverket till projektägare överstiger de erhållna förskotten från EU-kommissionen. För den gamla programperioden är saldot år 2022 liksom år 2021 istället sammantaget en skuld, som förklaras av att erhållet bidrag från EU-kommissionen överstiger förbrukade och utbetalade medel.

NOT 10

Saldo uppbördsvksamhet

Skillnaden mellan intäkter av avgifter som inte disponeras och medel som tillförts statens budget från uppbördsvksamhet består av periodiserade EU-medel från Asyl-,migrations- och integrationsfonden (AMIF).

NOT 11

Lämnade bidrag

Specifikation	2022	2021
UTGIFTSOMRÅDE 8 Migration		
1:1 Migrationsverket (Ramanslag)¹		
1:1 ap 1 Migrationsverket		
Inomstatligt bidrag	- 1 185	0
Delsumma 1:1 Migrationsverket	-1 185	0
1:2 Ersättningar och bostadskostnader (Ramanslag)²		
Ersättning till asylsökande:		
Dagersättning enligt LMA	-604 974	-330 737
Särskilt bidrag enligt LMA	-22 149	-7 047
Boendeersättning enligt LMA	-6	0
Delsumma Ersättningar till asylsökande	-627 129	-337 784
Ersättning enligt sjukvårdsförordning:		
Schablonersättning, sjukvård	-932 843	-413 239
Kostnadskrävande vård	-137 474	-134 566
Sjuk-, hälso- och tandvård (förvar)	-17 274	-13 057
Hälsoundersökningar/hälsosamtal	-50 554	-6 117
Läkemedel ³	-38 414	-24 991
Delsumma Ersättning enligt sjukvårdsförordning	-1 176 559	-591 970
Ersättning enligt asylersättningsförordningen:		
Ersättning för skolkostnader	-470 119	-569 358
Vårdinsatser för barn med vårdnadshavare	-48 146	-48 238
Vårdinsatser för ensamkommande barn	-692 601	-489 515
Extraordinära och vissa övriga kostnader ³	-5 267	-21 086
Kostnader för skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet	-1 114 771	0
Delsumma Ersättning enligt asylersättningsförordningen	-2 330 904	-1 128 197
Övrig omsorg och omvårdnad:		
Placering av familjer och vuxna ³	-33 244	-21 086
Övriga kostnader ³	0	79
Delsumma Övrig omsorg och omvårdnad	-33 244	-21 007
Återetableringsstöd	-7 607	-3 418
Delsumma 1:2 Ersättningar och bostadskostnader	-4 175 443	-2 082 376
1:3 Migrationspolitiska åtgärder (Ramanslag)		
1:3 ap 4 Återvändningsförberedelser	-2 921	-1 948
1:3 ap 5 Återvändningsbidrag	-52	0
1:3 ap 8 Anhörigresor	-2 116	-564
Delsumma 1:3 Migrationspolitiska åtgärder	- 5 089	-2 512
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärende (Ramanslag)		
1:6 ap 2 Migrationsverket	-232 376	-210 597
Delsumma 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärende	-232 376	-210 597
1:7 Utresor för avvisade och utvisade (Ramanslag)		
1:7 ap 1 Migrationsverket	-14 560	-17 899
Delsumma 1:7 ap 1 Migrationsverket	-14 560	-17 899

Fortsättning på nästa sida

Specifikation	2022	2021
1:8 ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (Ramanslag)		
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	-302 031	-89 912
Övriga projekt	0	-926
Delsumma 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	-302 031	-90 838
1:9 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina		
1:9:1 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina	-500 000	0
Delsumma 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina	-500 000	0
Summa utgiftsområde 8	-5 230 683	-2 404 222
UTGIFTSOMRÅDE 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering		
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande (Ramanslag)		
1:2 ap 1 Schablonersättning för mottagandet av nyanlända	-1 991 254	-2 354 026
1:2 ap 2 Bidrag till kommuner med högt flyktingmottagande	-200 000	-200 000
1:2 ap 3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	-54 609	-63 326
1:2 ap 4 Ersättning för ensamkommande barn och unga	-557 430	-813 228
1:2 ap 5 Resor och informationsinsatser vid vidarebosättning	-71 965	-84 759
1:2 ap 6 Hyreskostnader	-80 225	-63 563
1:2 ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd	-130 390	-161 147
1:2 ap 14 Ersättning för vissa särskilda kostnader	-177 838	-169 159
1:2 ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	-520 790	-511 151
Summa utgiftsområde 13	-3 784 501	-4 420 358
Summa utgiftsområde 8 och 13	-9 015 184	-6 824 579

- 1 Avser bidrag till E-hälsomyndigheten för digitalt system gällande hantering av statlig ersättning till öppenvårdsapotek för läkemedel till asylsökande.
- 2 Antalet genomsnittligt inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem har ökat med ungefär 24 500 personer år 2022 jämfört med år 2021. Med anledning av kriget i Ukraina och massflyktsdirektivet har nya ersättningar tillkommit och utgifterna ökat.
- 3 Jämförelsetalen har justerats för år 2021 inom anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader (ramanslag), mellan olika ersättningsformer. Totala anslagsutfallet har inte påverkats.

NOT 12

Årets kapitalförändring

Specifikation	2022	2021
Anslagsfinansierad verksamhet		
Avskrivningar av anläggningstillgångar finansierade med anslag	-15 791	-12 365
Periodiseringsposter i transfereringsavsnittet ¹	-136 079	138 021
Summa anslagsfinansierad verksamhet	-151 869	125 656
Uppbörd		
Periodiseringsposter i uppbördsavsnittet ²	-47 104	-820 052
Summa uppbörd	-47 104	-820 052
Summa årets kapitalförändring	-198 973	-694 396

- 1 Posten består av periodiserade transfereringar till kommuner, regioner och övriga organisationer samt andra EU-länder.
- 2 Posten avser periodiseringar av Asyl-, Migrations- och Integrationsfonden (AMIF).

Noter till balansräkningen

NOT 13

Immateriella anläggningstillgångar

Specifikation	2022-12-31	2021-12-31
Balanserade utgifter för utveckling		
Anskaffningsvärde, ingående balans	885 580	821 646
Årets anskaffningar	25 910	64 400
avgår avyttrade anläggningar	-28 210	-466
Anskaffningsvärde, utgående balans	883 280	885 580
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar, ingående balans	-611 540	-505 092
Årets avskrivningar	-73 408	-68 142
Årets nedskrivningar	0	-38 772
avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	28 210	466
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar, utgående balans	-656 738	-611 540
Bokfört värde	226 541	274 040
Rättigheter avseende dataprogram och licenser		
Anskaffningsvärde, ingående balans	48 042	47 195
Årets anskaffningar	13 565	1 015
avgår avyttrade anläggningar	0	-168
Anskaffningsvärde, utgående balans	61 607	48 042
Akkumulerade avskrivningar, ingående balans	-46 394	-44 014
Årets avskrivningar	-3 162	-2 548
avgår avskrivningar, avyttrade anläggningar	0	168
Akkumulerade avskrivningar, utgående balans	-49 556	-46 394
Bokfört värde	12 050	1 648
Summa immateriella anläggningstillgångar	238 591	275 688

NOT 14

Materiella anläggningstillgångar

Specifikation	2022-12-31	2021-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Anskaffningsvärde, ingående balans	459 942	427 925
Årets anskaffningar	-4 485	58 914
avgår avyttrade anläggningar	-366	-26 897
Anskaffningsvärde, utgående balans	455 092	459 942
Akkumulerade avskrivningar, ingående balans	-311 157	-299 045
Årets avskrivningar	-26 728	-39 016
avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	250	26 904
Akkumulerade avskrivningar, utgående balans	-337 635	-311 157
Bokfört värde	117 457	148 785
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Anskaffningsvärde, ingående balans	521 797	513 299
Årets anskaffningar	48 183	34 974
avgår avyttrade anläggningar	-21 601	-26 476
Anskaffningsvärde, utgående balans	548 379	521 797
Akkumulerade avskrivningar, ingående balans	-454 996	-437 071
Årets avskrivningar	-40 471	-43 854
avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	21 008	25 929
Akkumulerade avskrivningar, utgående balans	-474 459	-454 996
Bokfört värde	73 920	66 801
Summa materiella anläggningstillgångar	191 377	215 586

NOT 15

Kundfordringar

Specifikation	2022-12-31	2021-12-31
Kundfordringar utomstatliga kunder	7 593	6 476
Kundfordringar utländska kunder	22	21
Befarade kundförluster, utomstatliga	-5 441	-4 552
Befarade kundförluster, utländska kunder	-20	-20
Summa	2 155	1 925

NOT 16

Fordringar hos andra myndigheter

Migrationsverkets fordran hos Skatteverket på ingående mervärdesskatt har ökat främst med anledning av fler leverantörsfakturer och högre kostnader till följd av kriget i Ukraina och massflyktsdirektivet.

NOT 17

Övriga kortfristiga fordringar

Specifikation	2022-12-31	2021-12-31
Uppbördsfordringar	0	36
Fordringar hos anställda	475	382
Fordringar återetableringsstöd	120	235
Skadeståndsfordringar ¹	279	967
Summa	874	1 620

1 Flertalet skadeståndsfordringar har reglerats under år 2022.

NOT 18

Periodavgränsningsposter

Specifikation	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda kostnader		
Hyror	138 155	102 078
Datatjänster m.m.	72 354	32 895
Dagersättning enligt LMA	18 710	8 173
Övriga förutbetalda kostnader	62 638	42 311
Delsumma förutbetalda kostnader	291 857	185 457
Upplupna bidragsintäkter		
Statliga myndigheter	3 313	613
Övriga upplupna bidragsintäkter ¹	0	20 206
Delsumma upplupna bidragsintäkter	3 313	20 819
Övriga upplupna intäkter		
EU-medel ²	21 974	0
Statliga myndigheter	896	1 407
Övriga upplupna intäkter ³	3 707	74
Delsumma övriga upplupna intäkter	26 577	1 481
Summa	321 747	207 757

1 Bidragsintäkter erhöles under året för flera projekt som också avslutades under år 2022, vilket reglerade Migrationsverkets fordran på EU i sin helhet jämfört med saldot föregående år.

2 År 2022 har Migrationsverket en fordran gentemot EU-kommissionen gällande den nya programperioden i AMIF 2021-2027. År 2021 mottog Migrationsverket ersättning för tidigare årsräkenskaper och årlig förfinansiering, vilket resulterade i att saldot då var en skuld gentemot EU-kommissionen.

3 Består av återkrav inom utgiftsområde 13 avseende kommunersättningar ensamkommande barn och unga.

NOT 19

Avräkning med statsverket

Specifikation	2022-12-31	2021-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot inkomsttitel	-844 839	-1 547 182
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	844 839	1 547 182
Fordringar/Skulder avseende uppbörd	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	67 937	37 493
Redovisat mot anslag	10 155 851	7 588 558
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-10 185 383	-7 558 114
Fordringar/Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	38 405	67 937
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-426 181	-95 222
Redovisat mot anslag	4 438 207	4 089 904
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-4 318 098	-4 420 863
Återbetalning av anslagsmedel	293 555	0
Fordringar/Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-12 517	-426 181
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	6 282	9 046
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-3 072	-2 764
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	3 210	6 282
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	-1 723	-4 962
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	1 036 387	1 678 329
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-10 386 641	-7 686 022
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	9 340 545	6 010 932
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	-11 432	-1 723
Summa Avräkning med statsverket	17 665	-353 685

NOT 20

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

Saldot på räntekontot har minskat med 443 895 tkr. Främst beror det på återbetalning av för högt anslags-sparande från år 2021 med 293 555 tkr och ökade personalkostnader. Genomsnittligt antal årsarbetskrafter har ökat med cirka 400 personer med syfte att säkerställa kapacitet att hantera ärenden enligt massflyktsdirektivet och minska konsekvenserna på övrig verksamhet.

Migrationsverkets gällande kreditram på räntekontot år 2022 är 250 000 tkr.

NOT 21

Kassa och bank

Saldot hos betalningsförmedlaren ICA Banken, avseende dagersättningar med mera, har ökat med 23 946 tkr då antalet inskrivna personer i mottagningssystemet är cirka 38 000 fler per sista december år 2022 jämfört med sista december år 2021.

NOT 22

Statskapital

Specifikation	2022-12-31	2021-12-31
Ingående balans	69 523	75 554
Kapitalförändring från föregående år ¹	-12 365	-12 116
Konst från Statens konstråd	-32	0
Anslagsfinansierade anläggningstillgångar	1 705	6 084
Utgående balans	58 831	69 523

¹ Utgör avskrivningskostnader på anslagsfinansierade tillgångar från år 2021.

NOT 23

Balanserad kapitalförändring

Specifikation	Ingående balans 2022-01-01	Årets kapital- förändring 2021 ¹	Utgående balans 2022-12-31
Ingående balans	-657 231		-657 231
Omföring 2021 års kapitalförändring, periodisering uppbörd		-820 052	-820 052
Omföring 2021 års kapitalförändring, periodisering transferering		138 021	138 021
Summa balanserad kapitalförändring	-657 231	-682 031	-1 339 263

¹ Bokförd kapitalförändring år 2021 var 694 396 tkr. Dessutom har 12 365 tkr förts mot statskapital.

NOT 24

Myndighetskapital

Specifikation	Statskapital	Balanserad kapital- förändring, anslags- finansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, uppbördsverksamhet	Kapitalförändring enligt resultat- räkningen	Summa
Utgående balans 2021	69 523	-1 370 359	713 127	-694 396	-1 282 105
Ingående balans 2022	69 523	-1 370 359	713 127	-694 396	-1 282 105
Föregående års kapitalförändring	-12 365	138 021	-820 052	694 396	0
Konst från Statens konstråd	-32				-32
Anslagsfinansierade anläggningstillgångar	1 705				1 705
Årets kapitalförändring				-198 973	-198 973
Summa årets förändring	-10 692	138 021	-820 052	495 423	-197 300
Utgående balans 2022	58 831	-1 232 338	-106 925	-198 973	-1 479 405

NOT 25

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Specifikation	2022-12-31	2021-12-31
Ingående avsättning	8 337	5 299
Årets pensionskostnad	6 477	5 881
Årets pensionsutbetalningar	-3 425	-2 843
Utgående avsättning	11 389	8 337

NOT 26

Övriga avsättningar

Specifikation	Ingående balans 2022-01-01	Årets förändring 2022	Utgående balans 2022-12-31
Avsättning för engångspremier ¹	4 575	-1 933	2 642
Lokalt omställningsarbete ²	69 138	3 994	73 132
Avsättning för personal, löner ³	8 333	-8 333	0
Avsättning för personal, sociala avgifter ³	5 412	-4 771	641
Avsättning för återbetalt bistånd ⁴	551	15	566
Återställningskostnader för lokaler ⁵	41 593	-27 072	14 521
Avvecklingskostnader för lokaler ⁶	16 334	-10 183	6 151
Summa	145 936	-48 283	97 653

1 Avsättning för engångspremier gällande uppsagd personal som fyllt 57 år men inte 63 år och 7 månader. Antalet uppsagd personal inom åldersspannet har minskat.

2 Årets avsättning är 5 538 tkr, under året har 1 544 tkr utnyttjats för bland annat utvecklingsåtgärder, kompetensutbyte och delpension.

3 Den utgående balansen avser nu endast särskild löneskatt för engångspremie, avsättningen för uppsagd personal inklusive sociala avgifter är slutreglerad.

4 Avsättningen avser dagersättning med mera som inte hämtats ut av asylsökanden och som återbetalats till Migrationsverkets betalningsförmedlare. Migrationsverkets juridiska skuld uppgår år 2022 till 117 036 tkr. Tidigare år har visat att en väsentlig del av skulden inte kommer att regleras och därför sker årligen en schablonmässig värdering. Avsättningen skrivs ned till det belopp som förväntas utbetalas kommande år, vilket har värderats till 566 tkr för år 2023.

5 Återställningskostnader och onormalt slitage gällande framför allt boenden har minskat på grund av avslutade tvister.

6 Avvecklingskostnader avseende hyra för boenden och administrativa lokaler har minskat år 2022 eftersom färre beslut om avveckling har fattats.

NOT 27

Lån i Riksgäldskontoret

Specifikation	2022-12-31	2021-12-31
Ingående skuld	430 670	455 090
Lån upptagna under året	94 761	155 547
Årets amorteringar	-127 978	-179 967
Utgående skuld	397 453	430 670
Beviljad låneram	766 000	713 000

Anläggningstillgångar finansierade med lån uppgår till 400 472 tkr. Därav utgör 3 019 tkr bokslutstransaktioner gällande anläggningstillgångar som inte tagits lån för.

Skillnaden mellan beviljad låneram och utgående skuld förklaras av att IT-investeringar är lägre än beräknat och att vissa investeringar avseende förbättringsutgift på annans fastighet istället avtalats som hyrestillägg.

NOT 28

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder har ökat med 40 procent per den 31 december 2022 jämfört med föregående år. Kostnaderna har påverkats av att massflyktsdirektivet aktiverades i mars 2022.

NOT 29

Övriga kortfristiga skulder

Specifikation	2022-12-31	2021-12-31
Personalens källskatt	51 165	45 564
Övriga skulder personal	9 885	15 484
Skulder till asylsökande och massflyktingar via kortutbetalning ¹	25 805	5 977
Övriga kortfristiga skulder	317	38
Summa	87 172	67 063

¹ Under år 2022 är fler personer inskrivna i mottagningssystemet än år 2021, vilket ökat skulden avseende bistånd som utbetalats till betalningsförmedlaren men ännu inte hämtats ut.

NOT 30

Periodavgränsningsposter

Specifikation	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna kostnader		
UTGIFTSOMRÅDE 8 Migration		
Placering barn	89 696	73 549
Hälsa- och sjukvård ¹	414 949	143 078
Utbildningskostnader ²	193 719	305 735
Offentliga biträden	91 634	57 457
Övriga transfereringar ³	120 229	3 801
Semesterlöneskuld (inkl. sociala avgifter)	235 975	236 677
Lönekostnader	571	486
Övriga verksamhetskostnader	22 220	22 464
Delsumma	1 168 993	843 248
UTGIFTSOMRÅDE 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering		
Ersättning för ensamkommande barn och unga ⁴	134 953	212 375
Ersättning för stöd, service, hälso- och sjukvård	162 863	201 319
Schablonersättning	139 074	161 889
Ersättning för ekonomiskt bistånd	43 609	76 801
Ersättning för extraordinära kostnader, hyreskostnader, SFI m.m.	51 658	48 422
Delsumma	532 157	700 805
Summa upplupna kostnader	1 701 150	1 544 053
Oförbrukade bidrag		
Statliga myndigheter ⁵	35 899	47 653
Övriga oförbrukade bidrag	8 082	10 795
Summa oförbrukade bidrag	43 982	58 448
Övriga förutbetalda intäkter, utomstatliga, EU-medel ⁶	147 126	78 048
Summa förutbetalda intäkter	147 126	78 048
Summa periodavgränsningsposter	1 892 258	1 680 549

1 Fler antal inskrivna i mottagningssystemet medför ökad utgift för schablonersättning hälso- och sjukvårdskostnader.

2 Flertalet ansökningar handläggs med automatiska beviljanden, vilket innebär kortare handläggningstider och lägre periodiseringsbelopp.

3 Nya ersättningslag i form av schablonersättning enligt massflyktsdirektivet har tillkommit.

4 Antalet nyanlända ensamkommande barn och unga har minskat med 33 % jämfört med föregående år.

5 Nedan specificeras inom vilket tidsintervall de oförbrukade bidragen från statliga myndigheter förväntas tas i anspråk eller återbetalas:

- Arbetsmiljöverket – inom en till tre månader avseende oförbrukade bidrag på 368 tkr för regeringsuppdraget Motverka brottslighet i arbetslivet.
- Kammarkollegiet – inom en till tre månader avseende oförbrukade bidrag på 1 696 tkr för regeringsuppdragen Förstudie återintegrering Somalia, Kristöd Moldavien, Underlag till strategi för psykiskt hälsa m.m., Utveckling och samverkan för upptäckt av våld i nära relationer, Förebygga och bekämpa könsstypning av flickor och kvinnor, Öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden samt Motverka att ensamkommande barn försvinner.
- Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete – inom en till tre månader avseende oförbrukade bidrag på 1 tkr.
- Polismyndigheten – Inom ett till tre år avseende oförbrukade bidrag på totalt 33 834 tkr för projekten Fonden för inre säkerhet (ISF) Ny Datacenter site (utveckling), Schengen Information System (SIS) Vidareutveckling och Revis VIS-viseringar.

6 Mellanhavandet gentemot EU-kommissionen när det gäller EU-medel för programperioden 2014-2020 utgörs år 2022 av en skuld. Skulden beror på att beloppet för erhållna EU-medel överstiger vad som förbrukats, då så kallad förfinansiering har erhållits. Även år 2021 utgjordes saldoutbetalning av en skuld.

NOT 31

Övriga ansvarsförbindelser

Migrationsverket uppskattar att det aktuella kapitalbeloppet per den 31 december 2022 avseende samtliga skadeståndsanspråk kan komma att hamna mellan 69 miljoner kronor och 153 miljoner kronor. Härtill tillkommer ränta och rättegångskostnader. Utgången i ärendena är osäker och ligger utom Migrationsverkets kontroll.

Migrationsverkets ansvarsförbindelser avser:

- **Notz Invest AB** har yrkat ersättning på grund av skadegörelse i tillfälligt anläggningsboende. Målet är överlämnat till Norrköpings tingsrätt.
- **Öre fastigheter AB** har lämnat in stämningsansökan till Norrköpings tingsrätt med anledning av avtalsbrott mot lagen om offentlig upphandling (LoU).
- **Jokarjo AB** har lämnat in stämningsansökan till Norrköpings tingsrätt avseende utebliven beläggning för två stycken anläggningar, vilket resulterat i två rättegångsmål.
- **HK Partners AB** har lämnat in stämningsansökan till Norrköpings tingsrätt med anledning av avtalsbrott mot lagen om offentlig upphandling (LoU).
- **Pajala Förvaltning AB** har lämnat in stämningsansökan till Norrköpings tingsrätt med anledning av avtalsbrott mot lagen om offentlig upphandling (LoU).
- **Waldemar Grön AB** har lämnat in stämningsansökan till Norrköpings tingsrätt avseende skadestånd för återställningskostnader i tillfälligt anläggningsboende.
- **Piteå Havsbad AB** har lämnat in stämningsansökan till Luleå tingsrätt avseende skadestånd för återställningskostnader i tillfälligt anläggningsboende.
- **Laxbrogården Förvaltning AB** har lämnat in stämningsansökan till Örebro tingsrätt avseende skadestånd för återställningskostnader i tillfälligt anläggningsboende.

Noter till anslagsredovisningen

För budgetåret 2022 tilldelades Migrationsverket medel från Justitiedepartementet för utgiftsområde 8 Migration enligt regleringsbrev;

- regeringsbeslut II:1 2021-12-22 (Ju2021/04266, delvis)
- regeringsbeslut II:3 2022-04-07 (Ju2022/01295)
- regeringsbeslut II:4 2022-05-12 (Ju2022/01684)
- regeringsbeslut II:11 2022-06-22 (Ju2022/02207, delvis)
- regeringsbeslut II:2 2022-11-10 (Ju2022/03278)
- regeringsbeslut II:3 2022-11-24 (Ju2022/03407)

Från Arbetsmarknadsdepartementet (A2021/02361, A2021/02401) och Justitiedepartementet (Ju2022/02020, Ju2022/03067) tilldelades Migrationsverket medel för utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandras etablering enligt regleringsbrev;

- regeringsbeslut IV 4 2021-12-16 (A2021/02361)
- regeringsbeslut IV 1 2021-12-22 (A2021/02401)
- regeringsbeslut II 1 2022-06-07 (Ju2022/02020)
- regeringsbeslut III 2 2022-11-03 (Ju2022/03067)

NOT 32

1:2 ap 2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och regioner (ramanslag)

Enligt regeringsbeslut II:11 daterat 2022-06-22 höjdes anslaget med 7 700 miljoner kronor. Hela anslaget har inte utnyttjats under år 2022 vilket förklaras av att tilldelade medel baserats på antagande om ett högre antal skyddsökande från Ukraina jämfört med verkligt utfall.

NOT 33

1:2 ap 3 Boende för asylsökande (ramanslag)

Enligt regeringsbeslut II:11 daterat 2022-06-22 tilldelades Migrationsverket ytterligare 2 100 miljoner kronor till anslaget. Behovet av boende i Migrationsverkets tillfälliga bostäder har ökat under år 2022 jämfört med föregående år på grund av kriget i Ukraina. Efter lagändringen den 1 juli 2022 om anvisning till kommun för boende till skyddsbehövande från Ukraina har det sedan skett en successiv överflyttning från Migrationsverkets anläggningsboende till kommunalt boende. Årets anslagsmedel har därför inte förbrukats fullt ut.

NOT 34

1:3 ap 5 Återvändningsbidrag (ramanslag)

Att anslaget inte har utnyttjats i sin helhet beror på att antalet ansökningar om återvändningsbidrag fortsatt varit lågt.

NOT 35

1:3 ap 8 Anhörigresor (ramanslag)

Utgifterna för anhörigresor har ökat under år 2022, men inte i den utsträckning som beräknats.

NOT 36

1:6 ap 2 Offentligt biträde i utlänningsärenden (ramanslag)

Trots att antalet asylsökande har ökat under år 2022 är det färre asylärenden än beräknat som haft behov av offentligt biträde. Vid årets slut fanns också ett högre antal ärenden där beslut om ersättning inte fattats jämfört med år 2021.

NOT 37

1:7 ap 1 Utresor för avvisade och utvisade (ramanslag)

Antalet utresor och kostnad per utresa minskade år 2022 jämfört med år 2021 vilket bidrog till minskad förbrukning på anslaget. Reintegreringsprogrammet ERRIN avslutades den 30 juni 2022 och ersattes av ett nytt europeiskt program, Joint Reintegrations Service Caritas (JRS). Det har medfört lägre kostnader för Migrationsverkets stöd till reintegreringsinsatser jämfört med föregående år.

NOT 38

1:8 ap 2 Statlig medfinansiering (ramanslag)

Anslagsposten är avslutad och flyttad till 1:8 ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (ramanslag).

NOT 39

1:9 ap 1 Tillf stöd t kommun m.a.a. kriget i Ukraina (ramanslag)

Enligt regeringsbeslut II:11 daterat 2022-06-22 tilldelades Migrationsverket 500 miljoner kronor till anslag 1:9 ap 1. Anslagsposten avser statsbidrag till kommuner för kostnader som avser mottagandet av personer som har beviljats tillfälligt skydd i Sverige på flykt från Ukraina.

NOT 40

1:2 ap 1 Schablonersättning för mottagandet av nyanlända (ramanslag)

Det låga anslagsutnyttjandet för år 2022 förklaras av att tilldelade medel baserats på antagande om ett högre antal kommunmottagna under år 2022 jämfört med utfall.

NOT 41

1:2 ap 3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd (ramanslag)

Enligt regeringsbeslut II 1 daterat 2022-06-07 gjordes en omfördelning av anslag 1:2 från anslagspost 4 till anslagspost 3 med 10 miljoner kronor. Tilldelade medel har baserats på antagande om ett högre antal nyanlända och inresta anhöriga, vilket resulterat i kvarvarande anslagsmedel.

NOT 42

1:2 ap 4 Ersättning för ensamkommande barn och unga (ramanslag)

Enligt regeringsbeslut II 1 daterat 2022-06-07 gjordes en omfördelning av anslag 1:2 från anslagspost 4 till anslagspost 3 med 10 miljoner kronor samt från anslagspost 4 till anslagspost 6 med 30 miljoner kronor. Enligt regeringsbeslut III 2 daterat 2022-11-03 gjordes ytterligare en omfördelning från anslagspost 4 till anslagspost 5 med 10 miljoner kronor. Det låga anslagsutnyttjandet förklaras av att tilldelade medel baserats på antagande om ett högre antal ensamkommande barn.

NOT 43

1:2 ap 5 Resor och informationsinsatser vid vidarebosättning (ramanslag)

Enligt regeringsbeslut III 2 daterat 2022-11-03 gjordes en omfördelning av anslag 1:2 från anslagspost 4 till anslagspost 5 med 10 miljoner kronor. Mot bakgrund av stigande inflation befarades kostnadsökningar för bland annat resor och informationsinsatser.

NOT 44

1:2 ap 6 Hyreskostnader (ramanslag)

Enligt regeringsbeslut II 1 daterat 2022-06-07 gjordes en omfördelning av anslag 1:2 från anslagspost 4 till anslagspost 6 med 30 miljoner kronor, vilket till största delen har förbrukats.

NOT 45

1:2 ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m. (ramanslag)

Antalet inkomna ansökningar från kommuner har minskat till följd av att färre personer omfattas av ersättningen. Utbetalt belopp under året är därför lägre än de antaganden som legat till grund för tilldelning av medel.

NOT 46

1:2 ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård (ramanslag)

Utgifterna på anslaget har ökat jämfört med föregående år, men i mindre omfattning än beräknat.

Noter till finansieringsanalysen

NOT 47

Kostnader

Belopp i tkr	2022	2021 ¹
Kostnader enligt resultaträkning	-5 783 933	-4 777 207
Justeringar:		
Avskrivningar	143 768	192 333
Realisationsförlust	195	217
Avsättningar	-45 231	-6 200
Kostnader enligt finansieringsanalysen	-5 685 201	-4 590 857

¹ Ersättning gällande logi och kost enligt 15 § Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. redovisas från och med år 2022 i kontoklass tre som intäkt av andra ersättningar. Tidigare har ersättningen redovisats som kostnadsreducering i kontoklass fem. Jämförelsetal har räknats om för år 2021.

NOT 48

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Belopp i tkr	2022	2021 ¹
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkning	13 096	14 491
Justeringar:		
Realisationsvinst	-1 896	-4 039
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	11 200	10 452

¹ Ersättning gällande logi och kost enligt 15 § Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. redovisas från och med år 2022 i kontoklass tre som intäkt av andra ersättningar. Tidigare har ersättningen redovisats som kostnadsreducering i kontoklass fem. Jämförelsetal har räknats om för år 2021.

Ordlista

Bifallsandel – andel bifall av samtliga beslut inom ett ärendeslag inklusive ärenden som avskrivits eller avvisats.

Bifallsandel mot avslag – andelen bifall av samtliga beslut exklusive ärenden som avskrivits eller avvisats. Används i årsredovisningen för asylärenden för att exkludera beslut om överföring enligt Dublinförordningen. I dessa fall avvisas asylansökan.

Författningsstyrd tid – den tid inom vilken ett ärende ska avgöras enligt författning. Tiderna varierar mellan ärendeslagen.

Kostnad per avgjort ärende – den genomsnittliga kostnaden per avgjort ärende redovisas utifrån total kostnad för ärendeslaget.

Kötid – åldern på öppna ärenden per årets sista dag.

Ledtid – tiden från det att en process startar till den är fullbordad, till exempel tiden från uppehållstillstånd till anvisning om kommunmottagande.

Handläggningstid – tiden från ansökan till Migrationsverkets beslut som första instans.

Omedelbar verkställighet – ett beslut om avvisning får enligt 8 kap. 19 § utlänningslagen verkställas även om det inte vunnit laga kraft, om asylansökan bedöms som uppenbart ogrundad och det är uppenbart att uppehållstillstånd inte ska beviljas på annan grund.

Produktivitet – antal avgjorda ärenden per årsarbetare och år. Produktivitetsvärdet inkluderar årsarbetare inom operativa delar av organisationen. Utöver ren produktion ingår även resurser för ledning och stöd samt service och bemötande inom samma organisationsdel.

Vistelsetid i mottagningssystemet – tiden från ansökan om asyl till utskrivning från mottagningssystemet.

